

Denna text är en översättning som nämnden för fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan har låtit göra av ett finskspråkigt kollektivavtal. Kollektivavtalets parter har inte kommit överens om den svenskspråkiga kollektivavtalstexten. Om tolkningen av den svenskspråkiga översättningen leder till ett annat slutresultat än det ursprungliga finskspråkiga kollektivavtalet, ska man följa det finskspråkiga kollektivavtalet. Nämnden för fastställande av kollektivavtals allmänt bindande verkan är inte ansvarig för de skador som uppkommer på grund av eventuella felaktigheter i översättningen.

Tämä on työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunnan teettämä käännös suomenkielisestä työehtosopimuksesta. Työehtosopimuksen sopijaosapuolet eivät ole sopineet ruotsinkielisestä työehtosopimustekstistä. Mikäli ruotsinkielisen käännöksen tulkinta johtaa erilaiseen lopputulokseen kuin alkuperäinen suomenkielinen työehtosopimus, tulee noudattaa suomenkielistä työehtosopimusta. Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunta ei vastaa käännöksen mahdollisista virheellisyyksistä aiheutuvista vahingoista.

METALLITEOLLISUUDENHARJOITTAJAIN LIITTO

– MTHL:N TYÖNANTAJAT RY

och

INDUSTRIFACKET RF

mellan

**KOLLEKTIVAVTAL FÖR PLÅT- OCH
INDUSTRIISOLERINGSBRANSCHEN**

17.1.2022–30.11.2023

ISBN: 978-952-238-274-0
PDF: 978-952-238-275-7

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sakregister	6

Kollektivavtalets underteckningsprotokoll	17

Allmänt

1 § Tillämpningsområde	23
2 § Avtal mellan centralorganisationer	23
3 § Bestämmelser om anställningsförhållande	24

II

Löner och lönegrunder

4 § Uppgiftsrelaterade timlöner	25–27
5 § Arbetstagarens lön och löneformer	28
grundtimlön	28
tidlön	31
prestationslöner.....	31
6 § Lönebetalning	34

III

Arbetsstudier

7 § Arbetsstudier.....	35

IV

Bestämmelser om arbetstid

8 § Ordinarie arbetstid	36–47
9 § Övertidsarbete, söndagsarbete och arbete under ledighet per vecka	47–53

V

Särskilda ersättningar

10 § Arbete utanför fabriksområdet	53
11 § Ersättning för arbetsredskap	62–64
12 § Söckenhelg ersättning	64
13 § Övriga ersättningar och förmåner	66

VI

Arbetarskydd

14 § Arbetarskydd.....	69

VII

Sociala bestämmelser

15 § Lön för sjuktid och moderskaps- och faderskapsledighet.....	72
16 § Läkarundersökningar	83
17 § Försäkringar	87
18 § Semester	87

VIII

Särskilda bestämmelser

19 § Fackföreningsavgifter	91
20 § Bruk av anslagstavlor	91
21 § Förtroendemän	91
22 § Möten på arbetsplatserna	92
23 § Utbildningsverksamhet	93
24 § Bestämmelse om strejkbegränsning	93
25 § Meningsskiljaktigheter och deras avgörande.....	94
26 § Anlitande av utomstående arbetskraft	96
27 § Lokala avtal	97

IX

Ackordprissättning för industriisolerings

28 §	100
29 §	100
30 § Mätningsgrunder för ackord.....	101
31 § Ackordprissättning	111

X

Ackordprissättning för plåtbranschen

32 §	138

XI

Ackordprissättningen för arbete med korrugerad plåt och för ljud- och värmeisoleringsarbeten

33 §	163

XII

Avtalets giltighetstid

34 § Avtalets giltighetstid.....	171

Avtal om arbetstid i treskiftsarbete.....	172

Allmänt avtal för plåt- och industriisoleringsbranschen	177

Förtroendemannaavtal för plåt- och industriisoleringsbranschen	192

Avtal om uppsägningskydd för plåt- och industriisoleringsbranschen	205

Tabell över lokala avtal	220

METALLITEOLLISUUDENHARJOITTAJAIN LIITTO
MTHL:N TYÖNANTAJAT RY
INDUSTRIFACKET RF

**UNDERTECKNINGSPROTOKOLL FÖR
KOLLEKTIVAVTALET FÖR PLÅT- OCH
INDUSTRIISOLERINGSBRANSCHEN**

Tid 17.1.2022

Plats Södra kajen 10, Helsingfors

Närvarande Metalliteollisuudenharjoittajain Liitto MTHL:n Työnantajat ry Industrifacket rf

Marjo Veitonmäki

Markku Kuusisto

Jani Elo

Hannu Koret

Jari Mustikkamaa

Sami Ollikainen

Harri Parkkinen

Eero Salmi

Vesa Tähtinen

Jaakko Virtanen

Paula Varpomaa

Aapo Heikurainen

Tapio Toivonen

Riku Aalto

Turja Lehtonen

Hannu Honkasalo

Ahti Järvinen

Sami Kääpä

Juhani Miettinen

Kristian Toikka

Jari Mäkinen

Kari Lähteenmäki

1 Undertecknande av kollektivavtalet

Det konstaterades att mellan förbunden i dag har undertecknats ett kollektivavtal i enlighet med förhandlingsresultatet som nåddes 10.1.2022. Det nu undertecknade kollektivavtalet träder i kraft 17.1.2022.

2 Justering av löner

Löner

A. Justering av löner

Hur lönejusteringarna genomförs samt tidpunkten och storleken på dem

År 2022

Förhandlingar om löneuppgörelsen och dess grunder

Om löneuppgörelsen förhandlas lokalt med beaktande av situationen beträffande företagets eller arbetsplatsens ekonomi, orderstock och sysselsättning samt kostnadskonkurrenskraft på marknaden. Syftet med de lokala förhandlingarna är att nå en löneuppgörelse som motsvarar situationen på respektive företag och arbetsplats och deras behov. Syftet är också att stödja lönebildningens sporrande effekt, en rättvis lönestruktur och lönegradering samt produktivitetsutveckling på arbetsplatsen samt rätta till eventuella snedvridningar.

Lokal löneuppgörelse

I den lokala löneuppgörelsen ska man komma överens om hur löneförhöjningar genomförs samt tidpunkten för och storleken på dem. Avtalet ska ingås med huvudförtroendemannen senast 18.2.2022, såvida man inte kommer överens om att förlänga förhandlingstiden.

Justering av löner vid avsaknad av lokal uppgörelse

Om en lokal uppgörelse inte nås, höjs lönerna med en generell höjning på 1,5 procent senast 1.3.2022 eller från början av den lönebetalningsperiod som inleds närmast därefter.

Dessutom använder arbetsgivaren efter avtalet träder i kraft, dock senast 1.3.2022 eller från början av den lönebetalningsperiod som inleds närmast därefter för att höja lönerna för arbetstagarna en företags- eller arbetsplatsvis pott på 0,5 procent. Arbetsgivaren fördelar förhöjningarna enligt de anvisningar som förbunden har gett. Huvudförtroendemannen informeras om lönejusteringen och fördelningsprinciperna senast före 25.3.2022. Om en huvudförtroendeman inte valts, informeras hela personalen.

De företagsvisa eller arbetsplatsvisa förhöjningarna är avsedda att stödja lönebildningens sporrande effekt, en rättvis lönestruktur och lönegradering, produktivitetsutveckling på arbetsplatsen och genomförande av arbetsgivarens

lönepolitik samt att rätta till eventuella snedvridningar. Vid fördelningen av personliga höjningar bör arbetstagarnas yrkeskunnighet och arbetsprestation vara riktgivande.

År 2023

Lönejusteringarna 2023 genomförs på samma sätt som lönejusteringarna 2022. Det primära alternativet är lokal löneuppgörelse. Avtal om kostnadseffekten av en sekundär löneuppgörelse och dess fördelning ingås genom förhandlingar mellan parterna före slutet av september 2022.

Under augusti–september granskar parterna hur avtalets syfte genomförts samt de utsikter i fråga om ekonomin och sysselsättningen som kan bedömas inom teknologiindustrin. På basis av bedömningen förhandlar parterna före 30.9.2022 om kostnadseffekten och fördelningen av de lönejusteringar som genomförs 1.3.2023 eller från början av den lönebetalningsperiod som inleds närmast därefter. I samband med detta kan man utreda förutsättningarna för att fortsätta avtalsperioden efter 30.11.2023.

Ifall man inte under 2022 kommer överens om storleken på lönejusteringen enligt det sekundära alternativet som ska genomföras 1.3.2023, kan vardera avtalsparten säga upp detta avtal så att det löper ut 30.11.2022. Ett skriftligt meddelande om uppsägningen ska sändas till den andra avtalsparten samt till riksförlikningsmannen för kännedom senast 14.10.2022.

B. Tidlöner

De gällande tidlönerna ska höjas på det sätt som anges under punkt A.

C. Prestationslöner

De gällande ackordspriserna och andra prestationslöner höjs så att inkomsten bli högre på det sätt som nämns i punkt A.

D. Höjning av lönegrunder

De arbetsbetingade lönerna i kollektivavtalet tas i bruk arbetsplatsspecifikt från den tidpunkt då löneförhöjningarna genomförs. Dessa förhöjningar medför inte löneförhöjningar utöver den generella höjningen i tidlöne- och prestationslönearbete, ifall arbetslönerna förhöjda med dessa allmänna förhöjningar uppfyller bestämmelserna i det nya kollektivavtalet.

E. Individuellt kompetenstillägg

Det avtalades att de personliga lönedelarna (pld) i samband med den generella höjningen förblir proportionellt lika stora som förr.

F. Förhöjning av genomsnittlig timförtjänst

Den genomsnittliga timförtjänsten förhöjs med lika mycket som löneförhöjningen från och med början av den period som den genomsnittliga timförtjänsten tillämpas efter lönejusteringen.

3 Lönebelopp, tabell över ackordsprissättningen, skiftarbetsstillägg samt huvudförtroendemannens och arbetarskyddsfullmäktigens månadsersättningar före höjning

De nya arbetsbetingade lönerna i kollektivavtalet, timlönerna till studerande och arbetare under 18 år, tabeller över ackordsprissättningen, skiftarbetsstillägg samt huvudförtroendemannens och arbetarskyddsfullmäktigens månadsersättningar träder i kraft först efter den i kollektivavtalet separat avtalade tidpunkten.

4. Lönesättning

Förbunden inleder ett försök med att ta i bruk ett lokalt lönesättningssystem. Försöket genomförs under kollektivavtalsperioden, dock högst fram till slutet av 2024.

Man kan även lokalt avtala om ett annat lönesättningssystem än vad som bestäms i paragraferna 4 och 5. En lön som fastställs enligt ett lokalt avtalat lönesättningssystem ska motsvara minst en arbetsbaserad lön enligt svårighetsgrupp SG 1 för arbetet med ett tillägg på 3 procent till skillnad från lön enligt specialgrupperna som avses i 4 mom. i denna paragraf. Det lokala avtalet ingås skriftligt mellan arbetsgivaren och huvudförtroendemannen. Uppsägningstiden för ett avtal om ett lokalt lönesättningssystem är sex månader, såvida inte annat är överenskommet om uppsägningstider.

Då man säger upp ett avtal om ett lokalt lönesättningssystem ska arbetsgivaren och huvudförtroendemannen förhandla om grunderna för, effekterna av och alternativen för uppsägningen innan avtalet sägs upp. Efter uppsägningstiden övergår man till ett lönesättningssystem enligt kollektivavtalet och till de personliga tidlönerna som användes före det lokala lönesättningssystemet. I detta samband görs förhöjningar justeringar av de personliga tidlönerna enligt kollektivavtalet från och med det att det lokala lönesättningssystemet togs i bruk.

5 Arbetsbetsfrågor

Förbunden inleder ett försök gällande arbetsbetsbestämmelser och arbetsbetsarrangemang. Försöket genomförs under kollektivavtalsperioden, dock högst fram till slutet av 2024.

Det är möjligt att på arbetsplatsen avvika från bestämmelserna i paragraf 8 i kollektivavtalet gällande dag- och tvåskiftsarbete genom lokalt avtal. Parterna ska dock under alla omständigheter följa de tvingande bestämmelserna i arbetsbetslagen.

Om man genom ett lokalt avtal avviker från arbetsbetsbestämmelserna i kollektivavtalet, ska avtalets centrala innehåll delges förbunden innan det lokala avtalet tas i bruk.

Syftet med försöket är att främja arbetstidslösningar för att stöda företagets produktivitet och konkurrenskraft samt iakttagandet av arbetstagarnas individuella arbetstidsbehov.

Då man lokalt avtalar annorlunda om bestämmelserna i paragraf 8 i kollektivavtalet, förfar man enligt följande:

- Huvudförtroendemannen och en representant för arbetsgivaren avtalar skriftligt om de allmänna förutsättningarna för avvikelser (ramavtal).
- Arbetstagaren kan för sin del skriftligen avtala med sin chef om hur ramavtalet genomförs i detalj.

Förbunden bistår vid behov vid ibruktagandet av nya arbetstidsarrangemang och granskar hösten 2023 huruvida det på basis av erfarenheterna från försöket eller den övriga beredningen är möjligt att avtala om nödvändiga ändringar i det gällande avtalet.

6 Arbetsgrupper

Förbunden tillsätter följande arbetsgrupper:

- lönesättnings- och arbetstidsfrågor

7 Justering av protokollet

Det avtalades att Marjo Veitonmäki, Markku Kuusisto, Riku Aalto ja Turja Lehtonen justerar detta protokoll.

In fidem

Tapio Toivonen

Justerat

Marjo Veitonmäki

Markku Kuusisto

Riku Aalto

Turja Lehtonen

Metalliteollisuudenharjoittajain Liitto MTHL:n
Työnantajat ry och Industrifacket rf

KOLLEKTIVAVTAL FÖR PLÅT- OCH INDUSTRIISOLERINGSBRANSCHEN

17.1.2022–30.11.2023

I ALLMÄNT

1 § Tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kollektivavtal tillämpas med nedan nämnda undantag på anställningsförhållanden mellan Metalliteollisuudenharjoittajain Liitto MTHL:n Työnantajat ry:s medlemsföretag inom industriisolerings- och byggnadsplåtbranschen och deras samtliga arbetstagare.

Tillämpningsområde

Medlemsföretag i MTHL kan bland annat utföra industriisolerings-, byggnadsplåtsarbete, ställningsarbete och andra med dessa jämförbara arbeten.

Ifall en arbetsgivare som även utför annat än industriisolerings- och byggnadsplåtsarbete endast för en avdelnings del är medlem i Metalliteollisuudenharjoittajain Liitto - MTHL:n Työnantajat ry, tillämpas detta avtal endast på anställningsförhållanden för arbetstagarna på den nämnda avdelningen under ovan nämnda förutsättningar.

De som är bundna vid avtalet är skyldiga att noggrant iaktta detta avtal och se till att föreningar som lyder under dem liksom arbetsgivare och arbetstagare som hör till föreningarna inte bryter mot bestämmelserna i avtalet.

2 §
Paragrafen upphävd; avtal mellan centralorganisationer har inkluderats i kollektivavtalet.

3 §

Bestämmelser om anställningsförhållande

Mom. 1. När arbetstagare sägs upp och permitteras iaktas som en del av detta avtal det avtal om uppsägnings- och permitteringsgrunder som ingåtts mellan Metalliteollisuudenharjoittajain Liitto – MTHL:n Työnantajat och Metallarbetarförbundet 21.6.2007.

Vid uppsägning av ett arbetsavtal ska minst följande uppsägningstider iaktas:

När arbetsgivaren säger upp ett arbetsavtal

<i>Uppsägningstiden då arbetsgivaren säger upp ett arbetsavtal</i>	Anställningsförhållandets längd	Uppsägningstid
	högst 1 år	2 veckor
	över 1 år men högst 5 år	4 veckor
	över 5 år men högst 10 år	6 veckor
	över 10 år men högst 15 år	2 månader
	i över 15 år	3 månader

När arbetstagaren säger upp sitt arbetsavtal

<i>Uppsägningstiden då arbetstagaren säger upp ett arbetsavtal</i>	Anställningsförhållandets längd	Uppsägningstid
	högst 1 år	1 veckor
	över 1 år men högst 5 år	2 veckor
	över 5 år	1 månad

Prövotid Prövotiden fastställs enligt 1 kap. 4 § i arbetsavtalslagen.

Permittering på grund av väderleksförhållanden **Mom. 2.** Om de lokala parterna gemensamt konstaterar att väderförhållandena, vind, regn eller temperatur hindrar arbetstagaren från att utföra det avtalade arbetet, ska arbetsgivaren sträva efter att ordna med annat arbete. Om det inte är möjligt att ordna annat arbete, har arbetsgivaren rätt att permittera arbetstagaren genom att meddela permitteringen senast när arbetsdagen eller arbetsskiftet inleds.

Ifall arbetstagaren har kommit till arbetsplatsen men av ovan nämnda skäl inte har kunnat inleda arbetet, betalar arbetsgivaren lön för resetid och ersättning för resekostnader i enlighet med kollektivavtalet om arbetsplatsen är belägen utanför de gränser som fastställs i det ovan nämnda avtalet.

Under den tid som arbetstagaren är anställd hos arbetsgivaren har han eller hon ingen rätt att utföra entreprenadarbete för egen räkning eller utföra arbeten inom sin bransch för en annan arbetsgivare.

II LÖNER OCH LÖNEGRUNDER

Förbunden har i underteckningsprotokollet till kollektivavtalet avtalat om möjligheten att göra arbetsplatsrelaterade lönesättningsförsök, genom vilka man avviker från bestämmelserna i 4 och 5 § i kollektivavtalet.

4 §

Uppgiftsrelaterade timlöner

Mom. 1. De uppgiftsrelaterade timlönerna (cent/timme) som baserar sig på arbetenas svårighetsgrad är fr.o.m. 1.2.2021: *Arbetspecifika timlöner 1.2.2021*

TVR1	Arbetet kan utföras utan särskild yrkesutbildning efter en kort handledning på arbetsplatsen.	1009	
TVR2	Arbetet kan utföras efter en kortare inlärningsstid. Det är tämligen svårt att ge detaljerade arbetsinstruktioner. Arbetet förutsätter normal omsorgsfullhet.	1089	
TVR3	I samband med arbetet är man i bland tvungen att planera prestationen i detalj och/eller välja arbetsmetoder bland vissa möjliga alternativ. Arbetet kräver en inlärningsstid på 1–2 år. Arbetet förutsätter normal omsorgsfullhet.	1177	
TVR4	Arbetet kräver beredskap att välja mellan detaljerade arbetsmetoder. Arbetet kräver en inlärningsstid på 2–5 år. Arbetet förutsätter tämligen stor omsorgsfullhet och noggrannhet.	1271	
TVR5	Arbetet förutsätter omdöme i fråga om det detaljerade utförandet av arbetet. Arbetet kräver en inlärningsstid på över 5 år. Arbetet förutsätter stor omsorgsfullhet och kännetecknande för arbetet är självständigt beslutsfattande.	1372	25

<i>Arbetspecifika timlöner</i> 1.3.2022	De arbetsbetingade lönerna tas i bruk arbetsplatsspecifikt från den tidpunkt då löneförhöjningarna genomförs.	
	De uppgiftsrelaterade timlönerna (cent/timme) som baserar sig på arbetets svårighetsgrad är fr.o.m. 1.3.2022:	
	SG 1	1029
	SG 2	1112
	SG 3	1200
	SG 4	1296
	SG 5	1400

De arbetsbetingade lönerna tas i bruk arbetsplatsspecifikt från den tidpunkt då löneförhöjningarna genomförs.

Mom. 2. Fastställande av arbetets svårighetsgrad

Inlärningsstid som arbetet kräver

Inlärningsstid Med inlärningsstid avses den tid inom vilken den prestationssäkerhet som arbetet kräver, en normal prestationsnivå och det omdöme som arbetet kräver i genomsnitt uppnås. Inlärningsstiden fastställs arbetsspecifikt genom att den tid som krävs för erforderlig utbildning och erhållande av praktisk erfarenhet utreds.

Inlärningsstiden fastställs enbart på basis av den inlärningsstid som arbetet kräver.

Inlärningsstiden fastställs inte på basis av arbetstagarens tid i arbetet och/eller utbildning.

Ansvar som arbetet förutsätter

Ansvar Med ansvar som arbetet förutsätter avses det ansvar som arbetstagaren ges på grund av arbetets självständighet, säkerhet, produkt eller prestation och arbetsredskap.

Arbetsförhållanden

Arbetsförhållanden Arbetena utförs under branschtypiska förhållanden. Samtliga faktorer till följd av arbetsförhållandena eller materialen har beaktats i de uppgiftsrelaterade lönerna.

Svårighetsgrupper för normarbeten

Normarbeten Svårighetsgrupper för vissa arbeten som förekommer inom byggnadsplåt- och industriisoleringsbranscherna.

Svårighetsgruppen för de arbeten som inte nämns i denna förteckning bestäms arbetsplatspecifikt på avtalsenliga grunder och de jämförs med normarbetena i förteckningen.

Svårighetsgrupp 1

Enkla och lätta hjälparbeten

Svårighetsgrupp 2

Krävande och tunga hjälparbeten, enkla monteringsarbeten med färdiga delar, arbeten som innebär rivning av isoleringar, deltagande som hjälpkarl i ställningsarbeten, ställningsarbeten från utgångsnivån till en räckhöjd på högst 3 m

Svårighetsgrupp 3

Enkla armeringsarbeten och isoleringsarbeten med ull, arbeten med korrugerad plåt, monteringsarbeten med ventilations- och isoleringselement, tillverkning av delar på en fabrik, ställningsmonteringsarbeten

Svårighetsgrupp 4

Isolering med ull, armering, isolering, plåtbeslagning på isolering, byggnadsplåtsarbete, monteringsarbeten med ventilations- och isoleringselement, ventilationsarbeten, kylisoleringsarbeten med cellplast och tillverkning av isoleringskuddar, krävande ställningsarbeten.

Svårighetsgrupp 5

Krävande isolerings- och byggnadsplåtsarbeten, ventilationsarbete, järnkonstruktionsarbete, armeringsarbeten med isolering, plåtarbeten med polyuretanisolering

5 §

Arbetsstagarens lön och löneformer

Mom. 1. Grundtimlön

Fullt arbetsför arbetstagare som fyllt 18 år.

Grundtimlön Arbetstagarens grundtimlön fastställs på basis av svårigheten i det arbete eller de arbeten han eller hon har utfört (uppgiftsrelaterad lönedel) och på basis av hans eller hennes arbetsprestation (personlig kompetenstillägg).

Mom. 2. Uppgiftsrelaterad lönedel

Uppgiftsrelaterad lönedel Arbetstagarens uppgiftsrelaterade lönedel fastställs på basis av de arbeten han eller hon regelbundet utför. Storleken på den ovan nämnda lönedelen fastställs på basis av den arbetsbetingade timlönen i den svårighetsgrupp som den största delen av de utförda arbetena tillhör.

När arbeten fördelas ska regeln vara att arbetstagaren tilldelas sådana arbeten som till sin svårighetsgrad motsvarar de arbeten som han eller hon i regel utför.

Arbetshandledningen följer även princip om att arbetstagare i takt med att arbetsprestationerna förbättras tilldelas mera krävande arbetsuppgifter.

Svårighetsgrupper

Fem svårighetsgrupper tillämpas: SG 1, SG 2, SG 3, SG 4 och SG 5.

Den svårighetsgrupp som arbetstagaren tillhör fastställs på basis svårighetsgraden i de arbeten som arbetstagaren huvudsakligen utför.

Mom. 3. Individuellt kompetenstillägg

Kompetenstillägg Arbetstagarens personliga kompetenstillägg fastställs på basis av de faktorer som är betydelsefulla med tanke på arbetet. Faktorena är yrkeskunnighet, mångkunnighet, arbetsresultat och omsorgsfullhet.

Yrkeskunnigheten fastställs genom granskning av arbetstagarens förmåga att klara sig av valsituationer som anknyter till arbetets utförande i fråga om arbetssätt och arbetsmetoder samt utvecklingen av dessa. Dessutom beaktas de yrkesexamina som arbetstagaren har avlagt.

Yrkesskicklighet

Mångkunnigheten fastställs genom värdering av arbetstagarens förmåga och användbarhet att inom organisationen utföra olika arbeten samt hans eller hennes färdighet att utveckla dessa kunskaper.

Mångkunnighet

Arbetsresultatet och kvaliteten fastställs genom att det resultat och den kvalitet arbetstagaren har åstadkommit jämförs med det normala arbetsresultatet i arbetet och den förutsatta kvaliteten.

Vid fastställande av dessa faktorer beaktas iakttagande av anvisningar, bestämmelser och arbetstider samt upprätthållande av arbetsplatsordning och samarbete med beställaren.

Ansvarskänsla och omsorgsfullhet

Storleken på det personliga kompetenstillägget är minst 3 % och högst 25 % av den uppgiftsrelaterade lönedelen.

Medeltalet av de kompetenstillägg som fastställts för arbetstagarna på arbetsplatsen ska i procent ligga mellan 10 och 15 %.

Storleken på det personliga kompetenstillägg

Storleken på det personliga kompetenstillägget fastställs av arbetsgivaren på de grunder som anges i avtalet.

Det personliga kompetenstillägget fastställs för en arbetstagare så snart som möjligt, dock senast fyra månader efter att anställningsförhållandet inletts. Innan det personliga kompetenstillägget fastställs används den uppgiftsrelaterade lönedelen som arbetstagarens grundlön.

Tidpunkt för fastställande av kompetenstillägg

Om en person avlägger godkänd yrkes- eller specialyrkesexamen fastställs personens kompetenstillägg på nytt.

Mom. 4. Unga arbetstagare och elever

Timlönerna (cent/timme) för arbetstagare under 18 år och för läroavtalselever som avses i lagen om yrkesläroanstalter och som fyllt 15 år är fr.o.m. 1.2.2021:

*Unga arbetstagare
1.2.2021*

*Unga
arbetstagare
1.3.2022*

1:e lärlingsår	845
2:e lärlingsår	887
3:e lärlingsår	931
4:e lärlingsår	978

Timlönerna (cent/timme) för arbetstagare under 18 år och för läroavtalselever som avses i lagen om yrkesläroanstalter och som fyllt 15 år är fr.o.m. 1.3.2022:

1:e lärlingsår	862
2:e lärlingsår	905
3:e lärlingsår	950
4:e lärlingsår	998

Tim- och månadslönerna tas i bruk på de enskilda arbetsplatserna från och med den tidpunkt då lönerna höjs.

Tillämpningsanvisning:

Lönesiffrorna i tabellen under moment 4 ovan är timlöner som tillämpas utan några tillägg.

Elevlöner för tillägsutbildning

Elevlöner

För en arbetspraktik enligt läroavtalet om tillägsutbildning betalas elevlön som åtminstone motsvarar lönen under det 2:a utbildningsåret. Till en person som är i anställningsförhållande då läroavtalet ingås, betalas elevlön som motsvarar hans eller hennes uppgiftsrelaterade lönedel av grundlönen, om inte lokalt avtalas om en högre lön.

Mom. 5. Löneformer

Löneformer

Löneformerna indelas i tidlön och prestationslöner.

Löneformerna för prestationslön är rakt ackord, blandackord och premielön.

Valet av löneform

Valet av den uppgiftsrelaterade löneformen baserar sig på arbetets egenskaper och tekniska förutsättningar. Dessa är bl.a. arbetets art, arbetsmetod och dess etableringsgrad, prestationsnormernas exakthet och störningar i produktionen.

Tidlön

För arbete med tidlön betalas till arbetstagaren personlig tidlön som är minst lika stor som grundtimlönen. *Personlig tidlön*

Tillämpningsanvisning:

Arbetstagarens personliga tidlön består av grundlönen och ett eventuellt företagsspecifikt tillägg.

Efter att den personliga lönedelen och det personliga kompetenstillägget har fastställts (t.ex. med 6 månaders mellanrum) tas de grundtimlöner och tidlöner som fastställts i bruk i arbetstagarens lön från början av den följande lönebetalningsperioden.

Prestationslöner

Löneformerna för prestationslön är rakt ackord, blandackord och premielön.

För att öka arbetseffekten och förtjänsten ska arbetstagarna beredas möjlighet att utföra ackordsarbete, om arbetets natur tillåter det och om det är tekniskt möjligt.

Rakt ackord är en löneform där hela lönen omedelbart och endast är beroende av arbetsmängden. *Rakt ackord*

Blandackord är en löneform där det finns en fast del och en rörlig del som är beroende av arbetsmängden. *Blandackord*

Premielön är en löneform där det finns en fast del och en rörlig premiedel som är beroende av arbetsmängden. Storleken på premiedelen fastställs på basis av produktionsmängden, produktionskvaliteten eller en övrig resultatfaktor eller som en kombination av dessa. *Premielön*

Prissättning av prestationslönearbete (ackordsarbete)

Ackordsprissättning Ackordsarbete utförs enligt ackordsprissättningen i det här avtalet.

Prissättningen för det prestationslönearbete som faller utanför ackordsprissättningen ska basera sig på de uppgiftsrelaterade timlönerna och vara sådan att arbetstagarens ackordsförtjänst med normal ackordarbetstakt blir 25 % högre än dessa löner och ökar i takt med att arbetsresultatet eller arbeteffektiviteten förbättras i minst samma takt.

Arvodesprissättning Premiearbetet ska prissättas så att arbetstagarens lön, då han eller hon uppnår ett normalt premiearbetsresultat, är 10 % högre än prissättningsgrunden, dvs. den uppgiftsrelaterade timlönen för arbetet.

Avtal om ackordsprissättning För ackordsarbete för vilket fast arbetspris inte har bestämts, ska, såvitt möjligt, redan innan arbetet inleds, dock senast efter att hälften av arbetet har utförts, ingås en överenskommelse om ackordspris. Arbetstagaren ska ges ett intyg över ackordspriset och nödvändiga uppgifter om grunderna för beräkningen av ackordspriset.

Om arbetstagaren inte tar emot det ackord som erbjuds honom eller henne, betalas för arbetet uppgiftsrelaterad timlön.

Protokollsanteckningar:

1. Med stöd av den ovan nämnda bestämmelsen ska arbetstagaren inte ogrundat överge ett ackord som prissatts enligt kollektivavtalet.
2. Om arbetsgivaren tar i bruk nya verktygsmaskiner, material eller bättre arbetsmetoder, kan ackordsprissättningen ändras även under avtalsperioden efter att det har förhandlats om ärendet mellan Metalliteollisuuden harjoittajain Liitto MTHL:n Työnantajat ry och Industrifacket rf.

I fråga om grupparbetsbetingade ackordslöner får arbetstagaren sin andel av ackordslönens rörliga del, såvida inte annat avtalas, i förhållande till sin grundtimlön och det antal arbetstimmar med vilket han eller hon har deltagit i grupparbetet.

Utdelning av ackordslön

När arbetstagaren på arbetsgivarens order är tvungen att avbryta ett avtalat ackord som han eller hon inlett på grund av ett annat arbete, och det arbete som förorsakat avbrottet inte kan arrangeras som ackordsarbete, betalas till arbetstagaren för den tid avbrottet varar hans eller hennes genomsnittliga timlön, dock för högst sex arbetsdagar.

Ackordet avbryts

Protokollsanteckning:

Ovan nämnda bestämmelsen tillämpas inte när ackordet avbryts på grund av byggnadstekniska arbeten eller om man när man kommit överens om ackordet har konstaterat att ackordet avbryts av arbeten som inte kan utföras som ackordsarbete. För sådant arbete betalas tidlön.

Lön för väntetid i prestationslönearbete

Om arbetstagaren är tvungen att vänta på arbete eller material på arbetsplatsen, är han eller hon skyldig att i tillräckligt god tid meddela arbetsgivaren detta och utföra annat arbete inom branschen under väntetiden. Om arbetstagaren trots detta och utan eget förvållande blir tvungen att vänta, betalas arbetstagaren för väntetiden en tidlön som inte avdras från ackordspriset.

Lön för väntetid i prestationslönearbete

Man ska sträva efter att dagligen utreda de gjorda arbetstimmar och väntetimmarna under ackordsarbetet, och de ska redas ut senast per räkenskapsperiod.

Ackordsmätning och betalning av ackordsvinst

När ackordsarbetet mäts, kan, om arbetstagarna så vill, en av dem som deltagit i ackordsarbetet vara närvarande och till honom eller henne betalas grundtimlön för den tid som åtgår till mätningen, om mätningen inte utförs omedelbart efter att arbetet har blivit fullgjort utan efter att arbetstagarna redan har hunnit flytta sig till ett nytt arbetsställe.

Ackordsmätning och betalning av ackordsvinst

När arbetet utförs på ackord ska arbetstagarnas eller ackordgruppens förman få en skriftlig kontoutredning av vilken framgår på vilken grund ackordets helhetssumma har fördelats till dem som deltagit i arbetet. Den ovan nämnda ska också få en kopia på beräkningen som visar attackordets helhetssumma överensstämmer med ackordprissättningen och de priser som man särskilt kommit överens om för arbetet i fråga.

Om ackordsarbetet fortgår i över två månader, betalas till arbetstagarna varje månad, om de så kräver, ett ackordsförskott på 30 % av den ackordsvinstandelen som motsvarar den beräknade mängden färdigt arbete.

När ackordsarbete utförs ska mätningen, såvitt möjligt, utföras utöver de nämnda tidsperioderna omedelbart efter att ackordet blivit färdigt, och ackordsgrunderna betalas om en vecka på den närmast följande lönedagen.

Lönegaranti I prestationslönearbete betalas till arbetstagaren minst grundtimlön.

6 §

Lönebetalning

Lönebetalningsperiod Lön betalas två gånger i månaden, om inte annat avtalas lokalt.

Om lönebetalningsdagen infaller på en helgdag, betalas lönerna på föregående dag.

Förbunden rekommenderar att man på arbetsplatserna avtalar om att lönebetalningen sker via penninginrättning.

III ARBETSSTUDIER

7 §

Arbetsstudier

Mom. 1. Avsikten med utvecklingen av metoderna och arbetsstudierna är att förbättra verksamhetens produktivitet och därigenom företagets konkurrensförmåga och anställningsförhållandenas kontinuitet. När arbetet utvecklas och mäts iakttas principerna om utvecklingsverksamhet i 2 kap. i det allmänna avtalet för plåt- och industriisoleringsbranschen. Tillvägagångssätt i anslutning till arbetsstudier har även redogjorts för i EK och FFC:s produktivitetsarbetsgrupps publikation Työntutkimuksen käsitteitä, menettelytapoja ja käyttökohteita (Begrepp, förfaringssätt och användningsändamål vid arbetsstudier).

Arbetsstudiens syfte

På de arbetsplatser där arbetsgivaren använder sig av arbetsstudier, ska arbetsgivaren ge arbetstagarnas representanter en tillräcklig utredning om och utbildning i undersökningsmetoderna samt hur undersökningsresultaten eventuellt tillämpas på arbetstagarnas lönesättning.

Arbetsmätningen och avsikten med den meddelas respektive arbetstagare innan studien inleds.

Mom. 2. Arbetets tidsvärde, dvs. arbetsvärdet som utgör grunden för enhetspriset vid lönesättning enligt prestation, ska motsvara de verkliga omständigheterna och metoderna på arbetsplatsen.

Arbetsstudie och arbetsvärde

För arbeten vars prissättning baserar sig på ett exakt fastställande, t.ex. på fastställande av metod och tid på en grundläggande rörelsenivå, vars exakthet och nivå förbunden gemensamt har accepterat, ska lokalt avtalas om större penningkoefficienter än de uppgiftsrelaterade timlönerna.

Vid de avdelningar där arbetena i allmänhet har prissatts på basis av en arbetsstudie, kan arbetstagarna föreslå att även övriga arbeten prissätts på basis av en arbetsstudie som utförs i tillräcklig omfattning. Om arbetsgivaren inte framför en grundad orsak till en annan lösning, ska studien utföras så fort som möjligt.

Mom. 3. Om meningsskiljaktighet har uppstått om det enhetspris som fastställts på basis av en arbetsstudie och man därför utför en kontrollstudie av arbetet, ska det för förtroendemannen, om han eller hon så vill, förklaras hur studien har utförts och vilka resultaten är.

Kontrollstudie

*Tvångsstyrt
arbete*

Mom. 4. Med tvångsstyrt arbete avses arbete där maskin, process, arbete vid löpande band eller övriga faktorer på förhand bestämmer när arbetet utförs, hur det utförs, i vilken ordning, i vilken takt och om belastningen är ihållande.

Om tvångsstyrningen i arbetet inte kan avskaffas genom arbetsarrangemang och arbetsutformning, ska för arbetstagaren ordnas pauser för återhämtning och personliga behov. Detta får inte förorsaka avbrott i arbetet. Vid fastställande av pauserna ska de gällande personliga hjälptiderna och övrig tid som kan användas för individuell återhämtning beaktas.

IV BESTÄMMELSER OM ARBETSTID

Förbunden har i underteckningsprotokollet till kollektivavtalet avtalat om möjligheten att göra arbetsplatsrelaterade arbetstidsförsök, genom vilka man avviker från bestämmelserna i § 8 i kollektivavtalet.

8 §

Ordinarie arbetstid

Mom. 1. Längden på den ordinarie arbetstiden

Den ordinarie arbetstiden är högst 8 timmar per arbetsdygn och 40 timmar per arbetsvecka.

Dag- och tvåskiftsarbete

När man utför normalt heltidsarbete, dvs. 40 timmar per arbetsvecka, ska arbetstiden i dag- och tvåskiftsarbete utjämnas så att den

*Genomsnittlig
veckoarbetstid i
dag- och
tvåskiftsarbete*

år 2022 i genomsnitt är 36,6 timmar per vecka
” 2023 ” 36,2 ”

under högst ett kalenderår.

Vid utjämning av arbetstiden till genomsnittlig iaktas bestämmelserna i 2 mom.

Treskiftsarbete

I intermittent och oavbrutet treskiftsarbete iakttas det bifogade avtalet om arbetstid i treskiftsarbete. *Treskiftsarbete*

Mom. 2. Utjämning av arbetstid i dag- och tvåskiftsarbete

1. Utjämning av arbetstiden

Utjämning av arbetstiden genomförs till de genomsnittliga arbetstiderna per vecka enligt 1 mom. så att drift- och servicetiderna tryggas. *Utjämning av arbetstiden*

Den genomsnittliga arbetstiden per vecka har beräknats så att de arbetstidsförkortningar som förutsätts i avtalen som ingåtts mellan AFC och FFC 28.3.1984 och 15.3.1986 har omvandlats till genomsnittlig arbetstid per vecka för hela kalenderåret. Även söckenhelgerna samt midsommar- och julafton utjämnar arbetstiden per vecka. Den genomsnittliga arbetstiden per vecka för en enskild arbetstagare kan variera från år till år beroende på om arbetsgivaren eller arbetstagaren eventuellt skjutit fram utjämningsledigheten till nästa år i enlighet med vad som avtalats nedan eller om man lokalt avtalat annorlunda om utjämningsledighetens längd på det sätt som avses i 3 momentet.

Den genomsnittliga arbetstiden per vecka förverkligas genom att man ger 12,5 dagar utjämningsledighet per kalenderår. Semesterdagar kan inte användas till utjämnningen av arbetstid. *Beviljande av utjämningsledighet*

Om inte annat avtalas på arbetsplatsen, genomförs utjämnningen av arbetstiden så att arbetstagaren är ledig enligt arbetsgivarens anvisning minst ett arbetsskift åt gången.

Utjämning av arbetstiden kan genom ett lokalt avtal även genomföras så att den ordinarie arbetstiden per dygn förkortas eller att olika alternativ för utjämnningen av arbetstiden kombineras.

Om arbetstidsschemat inte har bekräftats på förhand, meddelas tidpunkten för ledigheten senast en vecka på förhand, om inte annat avtalas lokalt innan ledigheten tas ut.

Arbetsgivaren kan skjuta fram utjämningsledigheten för att ges senast före utgången av mars månad följande år. Arbetsgivaren och arbetstagaren kan komma överens om att utjämningsledigheten skjuts fram för att ges senast före utgången av juni månad följande år. Huvudförtroendemannen ges en redogörelse över förfaranden vid framskjutning av utjämningsledigheterna.

En utjämningsledighet för vilken utjämningsstillägg inte har betalats kan skjutas fram. För en framskjuten utjämningsledighet betalas utjämningsstillägg i samband med att ledigheten tas ut. Man kan avtala annorlunda mellan arbetsgivaren och arbetstagaren om den mängd utjämningsledighet som framskjuts och tidpunkten för betalningen av utjämningsstillägget.

Tillämpningsanvisning:

Vid otillräcklig sysselsättnings tillämpas i första hand utjämningsledigheten för arbetstiden och vid behov först därefter permittering.

Arbetstidsschemat är kollektivt till sin natur och gäller för den tid då den arbetstidsform som används på respektive arbetsställe, avdelning eller arbetsplats i allmänhet är dag- eller tvåskiftsarbete. Vid övergång till en annan arbetstidsform, t.ex. treskiftsarbete, fastställs arbetstiden efter övergången enligt bestämmelserna för arbetstidsformen i fråga.

Om inte något annat följer av arbetstidsschemat, anses en arbetstagare som är frånvarande från arbetet ha fått ledighet, även om de frånvarande inte särskilt meddelats det, när hela företaget, arbetsavdelningen eller arbetsgruppen till vilken arbetstagaren hör har tagit ut i detta avtal avsedd ledighet.

2. Tillägg för utjämnad arbetstid

*Ersättning för
minskad inkomst
till följd av
utjämning av
arbetstiden*

Den minskning i inkomster som föranleds av utjämnningen av arbetstiden till genomsnittlig arbetstid per vecka ersätts så att arbetstagaren för varje under den ordinarie arbetstiden utförd timme i detta avtal avsedd arbetstidsform intjänar ett tillägg i centbelopp som är 6,3 % av arbetstagarens kvartalsvis fastställda genomsnittliga timförtjänst. Tillägget betalas även för sådan rese- och utbildningstid under ordinarie arbetstid som arbetsgivaren ersätter och för den tid som arbetsgivaren betalar lön för sjuktid eller enligt kollektivavtalet lön för sjuktid på grund av att arbetstagarens barn har insjuknat och för den del av ordinarie arbetstid som för förtroendemannen eller arbetarskyddsfullmäktigen åtgår till att sköta med arbetsgivaren överenskomna uppgifter.

Tillägget beaktas inte vid beräkning av genomsnittlig timförtjänst i enlighet med § 9 mom. 6 i kollektivavtalet.

Införtjänade tillägg betalas under den lönebetalningsperiod, då utjämningsledigheten hålls, såvida inte annat avtalas.

3. Arbetstagare med månadslön

För en arbetstagare med månadslön genomförs den i detta moment avsedda utjämnningen av arbetstiden utan att månadslönen sänks.

*Månadslön och
utjämnning av
arbetstiden*

4. Utjämnning av arbetstid och rätt till semester

De uttagna arbetstidsutjämningsdagarna förorsakar inte bortfall av rätt till semester.

Semester

Mom. 3. Organisering av arbetstid genom lokalt avtal förlängning samt förkortning av ordinarie arbetstid

Genom förläggningen av arbetstid kan man i betydande grad främja utnyttjandet av maskiner, anordningar och övriga resurser på arbetsplatsen och även uppfylla arbetstagarnas önskemål om arbetstiden. Arbetstidsarrangemangen kan vid behov variera t.ex. efter årstid, produktionsavdelning, efter maskin- eller arbetsgrupper även på olika avdelningar på samma arbetsplats.

*Organisering av
arbetstid*

Den ökade användningen av olika arbetstidsformer och arbetstider av olika längder samt alternativ till arbetstidens förläggning ger möjligheter att skapa arbetstider som motsvarar både produktionens och arbetstagarnas behov.

Lokalt kan i enlighet med de uppställda målen avtalas om:

Lokala avtal

1. den maximala längden på arbetstiden per dygn och per vecka avvikande från det 1:a stycket i 1 mom.
2. en utjämningsperiod på över ett år i avtalet om arbetstidsbank
3. när arbetsdygnet och arbetsveckan börjar
4. vilotid under arbetstiden per dygn
5. ändring av arbetstidsschemat.

Avtal om förlängning samt förkortning av ordinarie arbetstid

A. Initiativ och avtalets grunder

Initiativet att avtala om förlängning av ordinarie arbetstid kan tas av antingen arbetsgivaren eller huvudförtroendemannen som företräder arbetstagarna, eller en enskild arbetstagare i fråga om tjänsteårstillägg.

Grunder för sådant avtal kan bland annat vara:

- behov av extra arbetskraft och möjlighet att styra arbete till företagets egna yrkesarbetare
- otillräcklig sysselsättning
- arbetstagarens eget önskemål

B. Förlängning av arbetstid

För lokal förlängning av arbetstiden kan arbetsgivaren och huvudförtroendemannen sinsemellan avtala (ramavtal) om att arbetstagaren under sitt anställningsförhållande kan avtala annat med arbetsgivarens representant om längden av utjämningsledigheten för högst 48 timmar/6 dagar.

I ramavtalet är det bra ange saker som ska fastställas i avtal mellan arbetsgivaren och arbetstagaren, till exempel: hur många dagars utjämningsledighet man avtalar om, tillvägagångssätt vid ändringssituationer, avtalad utjämningsledighet som på förhand införts i arbetstidsschemat, när avtalet ingås och när det träder i kraft.

Avtal ska göras skriftligen och de kan gälla ett kalenderår åt gången. Huvudförtroendemannen ges en utredning om avtalsförfarande.

Ifall annat i enlighet med denna avtalspunkt avtalats om längden eller beviljandet av en månadsavlönad arbetstagares utjämningsledighet, betalas denne en separat fast månadsersättning för alla kalendermånader. Ersättningen beaktas inte vid beräkning av andra lönerater.

Storleken på den separata fasta månadsersättningen beräknas enligt följande formel:

månadslön * 0,051 * längden på den utjämningsledighet som avtalats som
arbetstid
100 timmar (12,5 dagar)

C. Förkortning av arbetstid

För att förkorta arbetstiden kan arbetsgivaren och huvudförtroendemannen årligen sinsemellan avtala om att det tjänsteårstillägg som arbetstagaren intjänar eller en del av det byts ut mot motsvarande ledighet- närmare bestämmelser om detta i 13 § 6 mom. i kollektivavtalet.

Mom. 4. Arbetstidsschema

Av det på förhand uppgjorda arbetstidsschemat ska framgå förläggningen av den ordinarie arbetstiden per dygn och per vecka samt den period på högst ett år inom vilken arbetstiden utjämnas till sin ordinarie mängd. Om det på grund av arbetstidens längd eller arbetets oregelbundenhet är ytterst svårt att ge detaljerade uppgifter om hur den ordinarie arbetstiden förläggs i arbetstidsschemat för hela utjämningsperioden, kan arbetstidsschemat till denna del göras upp för en kortare tid.

*Upprättande av
arbetstidsschemat*

När arbetstidsschemat görs upp strävas efter att arbetstagaren utöver söndagen även ha en annan ledig dag under veckan. Om den andra lediga dagen förläggs till en fast veckodag, ska den, såvitt möjligt, vara lördag. Om den andra lediga dagen är en rörlig veckodag, ska den framgå av det på förhand uppgjorda arbetstidsschemat.

*Förläggning av
lediga dagar*

Ändring av arbetstidsschema

Om ändringsgrunderna för, verkningarna av och alternativen till ändring av det gällande arbetstidsschemat förhandlas på arbetsplatsen enligt kollektivavtalets förhandlingsordning.

*Ändring av
arbetstidsschemat*

Anmälan om ändring

Om lokalt inte annat avtalas, ska arbetstagaren meddelas en bestående förändring av det gällande arbetstidsschemat två veckor innan förändringen genomförs och en tillfällig förändring, såvitt möjligt, en vecka innan förändringen genomförs, dock senast den tredje dagen innan förändringen genomförs.

*Definition av
tillfällig ändring*

Tillämpningsanvisning:

Ändringen är av tillfällig karaktär, om det är meningen att på arbetsplatsen återgå till det gällande arbetstidsschemat efter att tillståndet som förorsakat förändringen har upphört att gälla.

Bestämmelserna om arbetstidsförändringen gäller inte nödarbete eller därmed jämförbart arbete.

Mom. 5. Organisering av arbetstid på annat sätt än genom lokalt avtal

Om man lokalt enligt 3 mom. inte har avtalat om hur arbetstiden ska organiseras, ska arbetstiden organiseras enligt följande:

1. Arbetsdygn

Arbetsdygnet börjar i dagarbete kl. 7.00. Arbetsveckan inleds på måndag. Söndagsarbetsdygnet liksom även det dygn som används i beräkningen av ersättning för ledighet per vecka (ersättning för veckovila) fastställs enligt arbetsdygnet.

2. Förläggning av daglig arbetstid

Arbetstiden i dagarbete börjar kl. 7.00, om arbetsgivaren på grund av produktionstekniska orsaker inom ramen för lagen och detta kollektivavtal inte har fastställt en annan arbetstid.

3. Daglig vilotid

I dagarbete ingår en vilotid på en timme, under vilken arbetstagaren kan avlägsna sig från arbetsplatsen. I tvåskiftarbete är vilotiden en halv timme.

4. Avlösning och ändring av skift

I skiftarbete ska arbetsskiftet regelbundet avlösa varandra och växla med högst tre veckors intervaller.

Om så överenskomts, kan arbetstagaren kontinuerligt även arbeta i samma skift.

5. Organisering av ordinarie arbetstid till genomsnittlig

Vid organisering av den ordinarie arbetstiden till genomsnittlig iaktas en utjämningsperiod på högst ett år.

Mom. 6. Skiftarbetstillägg

I ordinarie skiftarbete betalas för timmarna i kvälls- och nattskift ett särskilt skifttillägg (cent/timme) från början av den lönebetalningsperiod som inleds 1.2.2021 eller närmast därefter enligt följande:

Skiftarbete, kvälls- och nattarbete

Kvällsskift (t.ex. kl. 14–22)	123 cent/timme
Nattskift (t.ex. kl. 22–06)	226 cent/timme

Skiftarbetstillägg samt tillägg för kvälls- och nattarbete 01-02-2021

I ordinarie skiftarbete betalas för timmarna i kvälls- och nattskift ett särskilt skifttillägg (cent/timme) från början av den lönebetalningsperiod som inleds 1.3.2022 eller närmast därefter enligt följande, såvida inte annat avtalats lokalt om betalning av testillägg eller dess belopp:

Skiftarbete, kvälls- och nattarbete

Kvällsskift (t.ex. kl. 14–22)	125 cent/timme
Nattskift (t.ex. kl. 22–06)	231 cent/timme

Skiftarbetstillägg samt tillägg för kvälls- och nattarbete 1.3.2022

Skifttillägget anses ha betalats enligt avtalet då den tilläggsersättning som betalas per dygn för olika skift även på ett annat sätt fördelad sammanlagt motsvarar de ovan angivna beloppen.

Till en arbetstagare i skiftarbete betalas för tiden för övertidsarbete ett skifttillägg enligt det skift under vilket han eller hon utför övertidsarbete.

Tillämpningsanvisning:

Bestämmelsen tillämpas om arbetstagaren i skiftarbete som övertidsarbete per dygn eller vecka utför arbete som i övrigt enligt arbetstidsschemat har organiserats som ordinarie skiftarbete.

Övertidsersättningen för skiftarbetstillägget ingår i det övertidstillägg som beräknas på basis av den genomsnittliga timförtjänsten i enlighet med § 9 mom. 6 i detta kollektivavtal. Till en arbetstagare i skiftarbete betalas således en enkel skiftarbetstillägg för övertid.

*Allmänna
bestämmelser
om arbetstid*

Mom. 7. Vid organisering av arbetstid iakttas även följande allmänna bestämmelser om arbetstid:

1. Uppföljning av arbetstid

Arbetsgivaren kan arrangera uppföljningen av arbetstiden. Arrangemanget ska vara sådant att det inte förorsakar arbetstagarna onödigt tidsförlust.

2. Söckenhelgsveckor och lediga dagar

Den ordinarie arbetstiden på en helgdagsafton eller en lördag som under en söckenhelgsvecka infaller på en vardag är åtta timmar, med undantag av påskafton, midsommar- och julafton, som är lediga dagar om inte produktionstekniska orsaker annat förutsätter.

Lördagen under de veckor då nyårsdagen, trettondagen, första maj, Kristi himmelsfärdsdag och självständighetsdagen infaller, samt lördagen efter jul och påsk är lediga dagar i sådana arbeten där arbetstiden även i övrigt följer systemet med lördag som fast ledig dag.

3. Personlig hygien

För personlig hygien får arbetstagaren avsluta arbetet 5 minuter före måltidspausen och innan den dagliga arbetstiden upphör, såvida arbetets tekniska karaktär inte utgör hinder för detta. Den nämnda tiden på 5 minuter får inte missbrukas.

4. Kaffepaus

Om inte annat avtalas lokalt, har arbetstagaren rätt till två kaffepauser per dag, såvida det inte uppstår ett längre än 10 minuters avbrott i arbetet.

När arbetstiden underskrider 8 timmar per dygn, har arbetstagaren rätt till en kaffepaus.

5. Periodarbete

Den ordinarie arbetstiden i arbete som avses i 7 § i arbetstidslagen fastställs enligt 7 § i lagen.

6. Nattarbete

Nattarbete får utföras med iakttagande av bestämmelserna i 8 § i arbetstidslagen eller genom ett lokalt avtal.

Mom. 8. Arbetstidsbank

1. Begrepp och syfte

Med arbetstidsbank avses de arrangemang som införts på företags- eller arbetsplatsnivån för att samordna arbetstid och fritid, och genom vilka man kommer överens om hur olika delfaktorer kan sparas i eller lånas ut samt kombineras långsiktigt.

*Begreppet
arbetstidsbank
och dess syfte*

Protokollsanteckning:

Tidsmässiga och övriga begränsningar angående beviljandet av de rater som avtalats vara delfaktorer i arbetstidsbanken åsidosätts med ett avtal om arbetstidsbank, om inte annat avtalas.

Syftet med arbetstidsbanken är att stöda företagets produktivitet och konkurrenskraft samt iakttagandet av arbetstagarnas individuella arbetstidsbehov.

2. Ibruktagande av arbetstidsbank

Om ibruktagandet av arbetstidsbankssystemet och detaljerna avtalas skriftligt mellan arbetsgivaren och huvudförtroendemannen. I avtalet om ibruktagande av arbetstidsbank ska åtminstone avtalas om

1. vem som berörs av avtalet;
2. vilka delfaktorer arbetstidsbanken består av;
3. de maximala mängderna ordinarie arbetstid per dygn och per vecka;
4. gränserna för att spara i eller låna ut arbetstidssaldo, inom vilka den ordinarie arbetstiden under en lägre tidsperiod kan variera;
5. lönegrund, på grund av vilken tid och/eller pengar sparas i eller lånas ut;
6. längden på utjämningsperioden;
7. hur arbetsförmåga inverkar på användningen av arbetstidsbanksledighet.

*Ärenden som
ska avtalas om*

I avtalet ska också inskrivas principerna om hur den ordinarie arbetstiden per dygn och/eller vecka organiseras och anmälnings- och tillvägagångssätten angående organisering av arbetstid.

Om tidpunkten då ledighet för en dag eller en längre tid ges avtalas mellan arbetsgivaren och arbetstagaren.

3. Användning av arbetstidsbank

*Timgränser,
utjämningsperiod
d*

Man kan fritt avtala om gränserna för att spara i och låna ut från arbetstidsbanken. När det avtalas om en utjämningsperiod på över ett år, får den genomsnittliga ordinarie arbetstiden per vecka dock högst uppgå till det som föreskrivs i arbetstidslagen.

Vid fastställande av semesterns längd räknas de ledigheter som ges i form av hela arbetsdagar som tid likställd med tiden i arbetet.

4. Anställningsförhållandets upphörande

*När
anställningen
upphör*

Saldon i arbetstidsbanken jämnas ut innan anställningsförhållandet upphör. Om sparad tids- eller penningssaldo dock finns i arbetstidsbanken då anställningsförhållandet upphör, betalas de i samband med slutlönen på ett lokalt avtalat sätt. De utlånade tids- och penningssaldona avdras från slutlönen.

Protokollsanteckning:

Om arbetstagarens arbetsavtal har sagts upp på grund av en orsak som beror på arbetsgivaren och arbetstagaren har befriats från sin skyldighet att arbeta under hela uppsägningstiden, avdras från slutlönen inte den skuld som finns i arbetstidsbanken när arbetstagaren sägs upp.

5. Uppsägning av avtal om arbetstidsbank

*Uppsägning av
avtal*

Uppsägningstiden för avtalet om arbetstidsbank är sex månader, om inte annat avtalas lokalt. Arbetstidssaldon utjämnas inom ramen för uppsägningstiden. Om tids- och penningssaldon inte har utjämnats under loppet av uppsägningstiden, betalas och dras de av på samma sätt som i fråga om anställningsförhållandets upphörande, om inte annat avtalas lokalt.

6. Arbetstidsbank i treskiftsarbete

Bestämmelserna i detta moment kan även tillämpas på treskiftsarbete.

Mom. 9. Iakttagande av arbetstidslag

Till övriga delar iakttas bestämmelserna i den gällande arbetstidslagen.

9 §

Övertidsarbete, söndagsarbete och arbete under ledighet per vecka

Mom. 1. Övertidsarbete utförs i enlighet med de begränsningar som föreskrivs i lagen, och för det betalas utöver arbetslönen det övertidstillägg som lagen förutsätter och som beräknas på nedan nämnt sätt.

Övertidsarbete

Maximimängden arbetstid omfattas av de begränsningar som bestäms i arbetstidslagen. Som granskningsperiod för maximimängden arbetstid används ett kalenderår. I stället för ett kalenderår kan man lokalt avtala om att granskningsperioden är ett år. Granskningsperioden börjar från den lönebetalningsperiod för vilken lön betalas närmast efter det att kalenderåret har bytt.

*Maximimängden
arbetstid*

Övertidsarbete per dygn

Mom. 2. Med övertidsarbete per dygn avses det arbete som utförs under arbetsdygnet utöver den ordinarie arbetstiden per dygn som anges i 1:a stycket i 8 § 1 mom., dvs. 8 timmar, eller utöver en längre överenskommen ordinarie arbetstid per dygn än denna som man avtalat i enlighet med 8 § 4 mom.

*Övertidsarbete
per dygn*

Om arbetstiden med stöd av 8 § 4 mom. i kollektivavtalet har organiserats så att den i genomsnitt är 40 timmar per vecka, anses som övertidsarbete per dygn det arbete som under respektive arbetsdygn överskrider det i arbetstidsschemat för det här arbetsdygnet fastställda antalet ordinarie arbetstimmar.

För övertidsarbete per dygn betalas utöver arbetslönen ett övertidstillägg som för de 2 första timmarna är 50 % och för de följande timmarna 100 % av den genomsnittliga timförtjänsten.

*Ersättning för
övertidsarbete
per dygn*

För övertidsarbete per dygn som utförs på en söckenlördag och på en helgdagsafton betalas för samtliga timmar ett övertidstillägg vars storlek är 100 % av den genomsnittliga timförtjänsten.

Övertidsarbete per vecka

Mom. 3. Med övertidsarbete per vecka avses arbete som överstiger den ordinarie arbetstiden på 40 timmar per vecka som fastställs i 8 § 1 mom. 1 stycket i detta kollektivavtal.

*Arbetstid per
vecka 40 h/v*

*Arbets-
tid per
vecka över 40
h/v*

Om den ordinarie arbetstiden per vecka har organiserats så att den i genomsnitt är 40 timmar per vecka, avses som övertidsarbete per vecka det arbete som under respektive arbetsvecka överskrider det enligt arbetstidsschemat för den här arbetsveckan fastställda antalet ordinarie arbetstimmar.

I oavbrutet treskiftsarbete avses arbete som övertidsarbete endast om man inte har avtalat om att övertidstimmar ersätts med ledig tid.

*Ersättning för
övertidsarbete
per vecka*

Som övertidsarbete per vecka räknas inte det övertidsarbete per dygn som utförs under samma arbetsvecka. För övertidsarbete per vecka betalas utöver arbetslönen ett övertidstillägg som för de 8 första timmarna är 50 % och för de följande timmarna 100 % av den genomsnittliga timförtjänsten.

När tillägg för övertidsarbete per vecka har betalats för 8 timmar, ersätts därefter de övriga timmarna som under arbetsveckan berättigar till övertidstillägg med ett övertidstillägg som utgör 100 % av den genomsnittliga timförtjänsten oberoende av om det är fråga om övertidsarbete per vecka eller per dygn.

Överskridning av arbetstiden under söckenhelgsveckor (kollektivavtalsenligt övertidsarbete)

*KA-
övertidsarbete*

Mom. 4. Under sådana söckenhelgsveckor då arbetstagaren har arbetat den arbetstid som finns antecknat i arbetstidsschemat för den aktuella veckan, betalas till honom eller henne för övertidsarbete som utförts utöver detta såsom för övertidsarbete per vecka, såvida det inte ska ersättas som övertidsarbete per dygn.

Om för det arbete som utförs på påskafton, midsommarafton eller julafton inte enligt föregående stycke ersätts med ett övertidstillägg på 100 % per vecka, betalas detta tillägg för det nämnda arbetet i 100 %.

Under de nämnda dagarna kan arbete utföras under förutsättningarna enligt i 17 § 7 mom. i arbetstidslagen.

*KA-
övertidsarbete i
olika situationer*

Mom. 5. Om en arbetstagare på grund av semester, sjukdom, permittering av ekonomiska eller produktionsrelaterade orsaker, resa på uppdrag av arbetsgivaren eller repetitionsövning under de arbetsdagar som upptas i arbetstidsschemat för arbetsveckan inte har kunnat utföra så många timmar som motsvarar arbetstagarens ordinarie arbetstid, och arbetstagaren utför arbete på de i arbetstidsschemat angivna lediga dagarna, betalas för de arbetstimmar som utförs under en ledig dag ett övertidstillägg så som avtalats om övertidsarbete per vecka.

Tillämpningsanvisning:

Det som i detta moment nämns om permittering gäller inte förkortad arbetsvecka.

Tillägg för övertidsarbete, genomsnittlig timförtjänst

Mom. 6. Tillägg för övertidsarbete betalas enligt den genomsnittliga timförtjänsten som varje arbetstagare har tjänat in under den ordinarie arbetstiden så att tillägget för det arbete som utförts under februari, mars och april baserar sig på arbetstagarens genomsnittliga timförtjänst under det sista kvartalet föregående år, för arbete som utförts under maj, juni och juli på den genomsnittliga timförtjänsten för arbetsårets första kvartal, för arbete som utförts under augusti, september och oktober på den genomsnittliga timförtjänsten för det andra kvartalet samma år samt arbete som utförts under november, december och januari på den genomsnittliga timförtjänsten under det tredje kvartalet.

*Beräkning av
övertidstillägget*

De ovan nämnda månadsperioderna beräknas börja och utgå med lönebetalningsperioderna med beaktande av att när en lönebetalningsperiod fördelar sig på två kvartal eller på två av de ovan nämnda betalningsperioderna, anses den ingå i den period under vilken det större antalet ordinarie arbetstimmar infaller. När den genomsnittliga timförtjänsten är lägre än grundlönen, betalas för övertidsarbete enligt grundtimlönen.

*Definition av
kvartal*

Protokollsanteckning:

I den genomsnittliga timförtjänsten under ordinarie arbetstid som avses i moment 6 ingår den förtjänst som tjänats in i ackords- eller tidarbete med beaktande av ett eventuellt skifttillägg.

Den ovan nämnda genomsnittliga timförtjänsten beräknas genom att det förtjänst som arbetstagaren enligt moment 6 under det aktuella kvartalet tjänat in och som fastställs enligt föregående punkt, med undantag av övertidstillägg och söndagsförhöjning, divideras med det totala antalet arbetstimmar under samma kvartal.

Medeltimförtjänst

Den totala förtjänsten som tjänats in för ett långvarigt, på olika kvartal fördelat ackord kan vid beräkning av den genomsnittliga timförtjänsten fördelas på dessa kvartal i förhållande till antalet utförda arbetstimmar.

*Nya
arbetstagare*

Mom. 7. Till en nyanställd arbetstagare betalas övertidstillägg under högst fyra månader enligt grundtimlönen.

Lokala avtal, ett övertidsbegrepp

*Ett
övertidsbegrepp*

Mom. 8. Lokalt kan avvikande från mom. 2 och 3 avtalas om att övertidstillägget fastställs enligt detta moment. Om man lokalt enligt det gällande kollektivavtalet har avtalat om ett övertidsbegrepp, iakttas det avtal som ingåtts då, om inte annat avtalas.

- 1 Lokalt avtalas om storleken på övertidstillägget enligt något av de nedan nämnda alternativen:
  - a) I övertidstillägg betalas 55 % för samtliga timmar som berättigar till övertidstillägg.
  - b) I övertidstillägg betalas för de hundra första till övertidstillägg berättigande timmarna 50 % och för de följande timmarna 100 %.
  - c) I övertidstillägg betalas för de femtio första till övertidstillägg berättigande timmarna 35 %, för de hundra följande timmarna 65 % och för de därpå följande timmarna 100 %.
  - d) Om storleken på övertidstillägget och den eventuella differentieringen på basis av timmarna avtalas lokalt med anpassning av de ovan nämnda exemplen.

*Utredning av
övertidsarbete
vid utarbetandet
av lokala avtal*

När ett lokalt avtal ingås, ska man utreda för en tillräckligt lång tidsperiod på vilken nivå det aktuella systemet för övertidsersättning och målsättningen för den ligger på arbetsplatsen. Dessa kan anknyta till bl.a. främjande av mångsidiga arbetsbidsarrangemang, hantering av kostnader och förenkling av principerna för ersättning av övertid.

Om storleken på övertidstillägget grundar sig på ett differentierat system kan uppföljningsperioden för timgränserna omfatta högst ett år.

Det lokala avtalet gäller det övertidsarbete som avses i mom. 2 och 3 i denna paragraf samt det kollektivavtalsenliga övertidsarbetet som avses i mom. 4.

Det lokala avtalet påverkar inte förhöjningen för söndagsarbete enligt mom. 9 eller ersättningen för ledighet per vecka enligt mom. 10.

Om inte annat avtalas om ersättning för övertidsarbete, ersätts övertidsarbetet enligt punkt 1 a, om den för en tillräckligt lång tid uträknade genomsnittliga procenten för övertidstillägget på arbetsplatsen inte är högre än detta.

Protokollsanteckning:

Den genomsnittliga övertidsprocenten för arbetsplatsen beräknas enligt följande:

Summan av de övertidsprocent som arbetstagarna intjänat divideras med summan av de utförda arbetstimmar som har berättigat till övertidstillägg.

Med summan av de övertidsprocent som arbetstagarna tjänat in avses de övertidsprocent som tjänats in innevarande år fram till avtalspunkten och under det föregående året.

Med utförda arbetstimmar avses summan av de arbetstimmar som under motsvarande tid har berättigat till övertidstillägg.

- 3 Det rekommenderas att man på arbetsplatsen till exempel årligen utvärderar hur systemet med ersättningar för övertidsarbete fungerar och hur målen uppfylls. På basis av utvärderingen fattar man beslut om eventuella ändringar av det lokala avtalet.
- 4 Det lokala avtalet ingås skriftligt mellan arbetsgivaren och huvudförtroendemannen.
- 5 Det lokala avtalet kan avtalas att gälla tills vidare eller för en viss tid.

Tillämpningsanvisning:

Ett visstidsavtal kommer i fråga i närmast de fall då avtalet om sättet att betala ersättning för övertidsarbete begränsas till att endast gälla en del av arbetstagarna eller om avtalet endast gäller för den tid ett visst lokalt avtalat arbetstidsarrangemang gäller.

Uppsägningen av ett avtal som gäller tills vidare ska ske skriftligt. Uppsägningstiden är tre månader, om inte annat avtalas. Om man använder ett ersättningssätt som differentierats enligt de till övertidstillägg berättigande utförda timmarna, upphör avtalet dock tidigast då den uppföljningsperiod löper ut som närmast följer efter att uppsägningstiden löpt ut, om inte annat avtalas.

Om man inte nått samförstånd om ett nytt system för hur övertidstillägget fastställs innan det lokala avtalet löper ut, iaktas ersättningssätten i enlighet med mom. 2 och 3.

- 6 Material som stöder lokala avtal finns på förbundens hemsidor www.teknologiateollisuus.fi och www.teollisuusliitto.fi.

Söndagsarbete

Söndagsarbete **Mom. 9.** Arbete som utförs på söndag eller en annan helgdag och som under de nämnda dagarna utförs med beaktande av det som ovan enligt moment 1 avtalas om dygnsskiftet, är söndagsarbete, för vilket utöver lönen som en lagstadgad förhöjning betalas en genomsnittlig timförtjänst som beräknas enligt 6 mom. i denna paragraf.

När det gäller intermittenta arbetstidsformer som omvandlas till söckenhelger kan huvudförtröendemannen i fråga om en högtid (nyårsdagen, trettondagen, första maj, Kristi himmelsfärdsdag, juldagen, annandag jul) som infaller på en tisdag, onsdag eller torsdag skriftligen avtala om utbetalning av en förhöjning för söndagsarbete eller om dess storlek. Detta gör det möjligt att på ett kostnadseffektivt sätt regelbundet överföra arbetstid till en ledig dag enligt arbetstidsschemat.

Veckovila och ersättning

Veckovila **Mom. 10.** En arbetstagare som tillfälligt arbetar på söndag ska, såvitt möjligt, beredas lagstadgad ledighet per vecka (veckovila), i första hand på lördagen samma vecka.

En arbetstagare som tillfälligt behövs i arbetet under sin ledighet per vecka, på grund av vilket veckovilan som framgår av arbetstidssystemet inte verkställs, ersätts för den tid som under veckovilan åtgått till arbetet genom att hans eller hennes ordinarie arbetstid senast under tre följande kalendermånader efter att arbetet utförts förkortas med den tid som åtgått till arbetet, om inte annat avtalas.

*Ersättning för
veckovila*

Med arbetstagarens samtycke kan veckovilan även ersättas så att man till honom eller henne utöver arbetslönen och eventuella övertids- och söndagstillägg betalar en ersättning som motsvarar 100 % av den genomsnittliga timförtjänsten. Vid beräkning av detta beaktas de arbetstimmar under vilka han eller hon har utfört arbete under det eller de arbetsdygn då veckovilan senast borde ha getts.

Med arbetstagaren ska, innan arbete utförs på en veckovilodag, avtalas om huruvida den förlorade veckovilan ska kompenseras med motsvarande ledighet eller med en penningersättning.

Protokollsanteckning:

Veckovilan anses inte förverkligad under den tid då arbetstagaren är frånvarande från arbetet på grund av sin egen sjukdom eller på grund av vård av ett sjukt barn. Arbetstagaren ersätts för den förlorade veckovilan enligt 9 § 10 mom., om han eller hon inte får sin veckovila på ett annat sätt.

V SÄRSKILDA ERSÄTTNINGAR

10 §

Arbete utanför fabriksområdet

Mom. 1. Allmänna bestämmelser

De resor som arbetsuppgifterna förutsätter ska företas på ett ändamålsenligt sätt så att det till resan inte åtgår mera tid och att den inte föranleder större kostnader än vad utförandet av uppgifterna nödvändigtvis kräver.

*Skyldighet att
resa*

Resan anses ha inletts när arbetstagaren beger sig på resa direkt till kommanderingsplatsen från sin arbetsplats eller bostad, och avslutats när han eller hon återvänder till sin arbetsplats. Om arbetstagaren inte kan återvända till sin arbetsplats inom den ordinarie arbetstiden anses resan ha upphört när arbetstagaren återvänder till sin bostad.

Restid

Tillämpningsanvisning:

Den nödvändiga väntetiden som eventuellt förorsakas av de allmänna kommunikationsmedlens tidtabeller, då man byter från ett kommunikationsmedel till ett annat, beräknas också ingå i resan.

Ordinarie arbetsplats

Med ordinarie arbetsplats avses den plats där arbetstagaren egentligen arbetar.

Om arbetstagaren på grund av företagsverksamhetens karaktär är tvungen att fortlöpande arbeta på olika arbetsplatser, ska arbetsgivaren i samband med anställningen uppge för arbetstagaren vilken arbetsplats som betraktas som arbetstagarens ordinarie arbetsplats när den här paragrafen tillämpas. Om omständigheterna som påverkar detta fastställande väsentligt förändras, ska arbetsgivaren ge arbetstagaren en utredning om detta.

Mom. 2. Ersättning för resekostnader

Arbetstagaren betalas ersättning för resekostnader och för den tid som under ett arbetsdygn åtgått till resor samt ersättning för extrakostnader som uppstår på arbetskommenderingen så som anges nedan i detta moment.

a) Resekostnader

Ersättning för resekostnader

Arbetsgivaren ersätter samtliga nödvändiga resekostnader som orsakas av resor till och från kommenderingsplatsen eller av resan till en annan kommenderingsplats. Som nödvändiga resekostnader räknas priset på järnvägs-, båt-, flyg- o.d. biljetter i andra klass, bagageavgifter och, om resan företas på natten, priserna på sovplatsbiljetterna i andra klass.

Egen bil

Har en överenskommelse träffats före resan om användningen av arbetstagarens egen bil, betalas för detta och för med arbetsgivaren överenskommen transport av övriga personer eller varor med egen bil en ersättning. Ersättningens belopp är det som skattestyrelsen årligen fastställer som skattefritt.

b) Ersättning för resetid för arbetsresor

För den tid som använts till resor betalas arbetstagaren personlig tidlön.

*Ersättning för
restid*

Om det för arbetstagaren har ordnats en sov- eller hyttplats, betalas den ovan nämnda ersättningen inte för tiden mellan kl. 21.00 och 7.00.

Ifall arbetstagaren på arbetsgivarens uppdrag arbetar på en kommanderingsplats, som ligger på över 55 kilometers avstånd från den ordinarie arbetsplatsen och till vilken arbetstagaren dagligen åker hemifrån och när arbetsresan mellan hemmet och arbetsstället överskrider 55 kilometer, går man tillväga enligt följande:

*Daglig
kommendering,
över 55 km*

Arbetsgivaren betalar resekostnaderna och lön för resetid för den delen av enkel arbetsresa som överskrider 20 km.

Lokalt kan även avtalas om andra principer för ersättandet av resetid.

c) Dagtraktamente

När stället där arbetet utförs, mätt längs en allmänt använd farväg, ligger på över 55 kilometers avstånd från arbetstagarens ordinarie arbetsplats och bostad, betalas dagtraktamente för varje resedygn enligt följande:

*Förutsättning
för
dagtraktamente*

- Måltidsersättning betalas när arbetsresan varat i över 12 timmar.
- Partiellt dagtraktamente betalas när arbetsresan varat i över 10 timmar.
- Måltidsersättning betalas när arbetsresan varat i över 6 timmar.
- För ett ofullgånget dygn som kan betraktas som en förlängning av ett fullgånget resedygn och som omfattar minst 2 och högst 6 timmar, betalas partiellt dagtraktamente.

Resedygn är en tidsperiod på högst 24 timmar som påbörjas när arbetstagaren begär sig på arbetsresan från sin arbetsplats eller sin bostad. Resedygnet upphör när arbetstagaren återvänder till sin arbetsplats eller sin bostad från arbetsresan.

Resedygn

Dagtraktamente Dagtraktamentets belopp är det som skattestyrelsen årligen fastställer som skattefritt. De fastställda bestämmelserna om dagtraktamente finns på förbundens hemsidor www.teknologiateollisuus.fi och www.teollisuusliitto.fi.

Avdrag från dagtraktamentet Om arbetstagaren under något resedygn får en kostnadsfri eller en i resebiljettens pris inkluderad kost, avdras hälften av dagtraktamentets belopp. Med fri kost avses i fråga om heldagstraktamente två och i fråga om partiellt dagtraktamente en kostnadsfri måltid.

Tillämpningsanvisning:

När för arbetstagaren har ordnats fri kost eller bostad, är det i sammanhanget ovidkommande om det är arbetsgivaren eller någon annan, t.ex. beställaren, som svarar för arrangemanget.

d) Måltidsersättning

Förutsättningar för ersättning av måltid När arbetet utförs på över 10 kilometers avstånd från arbetstagarens ordinarie arbetsplats och bostad eller från en gemensamt konstaterad avgångspunkt och arbetsresan tar över 6 timmar, betalas till arbetstagaren i måltidsersättning 1/4 av inrikes dagtraktamente och de av resan orsakade nödvändiga resekostnaderna. Om den tid som dagligen används för resor med offentliga kommunikationsmedel enligt deras faktiska gångtider eller med transportmedel som arbetsgivaren har ordnat överskrider en timme, betalas utöver resekostnaderna till följd av arbetsresan lön för resetid enligt den personliga tidlönen.

Tillämpningsanvisning:

När arbetstagaren under arbetstiden beger sig från arbetsrummet till arbetsplatsen eller från arbetsplatsen till arbetsrummet betalar arbetsgivaren samtliga resekostnader samt ersättning för resetid enligt den personliga tidlönen.

Måltidsersättningens belopp är det som skattestyrelsen årligen fastställer som skattefritt. De fastställda bestämmelserna om måltidsersättning finns på förbundens hemsidor www.teknologiateollisuus.fi och www.teollisuusliitto.fi.

Måltidsersättningen, belopp

e) Övernattningskostnader

Övernattningskostnaderna ersätts genom att antingen inkvarteringskostnader eller nattresepenning betalas enligt följande:

Om för arbetstagaren inte har ordnats inkvarteringsmöjlighet, betalar arbetsgivaren mot en godkänd utredning ersättning för inkvarteringskostnaderna under arbetskommenderingen.

Inkvarteringskostnader

Nattresepenning på det belopp som skattestyrelsen fastställt som skattefritt betalas för ett sådant resedygn som berättigar till dagtraktamente och under vilket det inte har ordnats fri inkvartering för arbetstagaren eller då arbetstagaren inte fått inkvarteringsersättning eller en sovplats under resan.

Nattresepenning

Nattresepenningens belopp är det som skattestyrelsen årligen fastställer som skattefritt. De fastställda bestämmelserna om nattresepenning finns på förbundens hemsidor www.teknologiateollisuus.fi och www.teollisuusliitto.fi.

Nattresepenningens storlek

Nattresepenning betalas dock inte om arbetstagaren obefogat har låtit bli att utnyttja den inkvarteringsmöjlighet som arbetsgivaren reserverat och anvisat.

f) Anskaffande av bostad

Arbetsgivaren utreder före arbetstagarens avfärd till en arbetskommendering möjligheterna att få bostad på kommenderingsorten eller i dess närhet eller reserverar där vid behov en bostad åt arbetstagaren.

Bostad på kommenderingsorten eller i dess närhet

I bostaden ska finnas normal inredning, sänglinne samt tillräckliga sociala och rekreationsutrymmen med tanke på förhållandena.

Om arbetstagaren vid ett fast arbetsställe på kommenderingsorten ordnar en bostad åt arbetstagaren ska det inkvarteringsmaterial som arbetsgivaren införskaffar för ändamålet vara sådant att bostadsutrymme per inkvarterad arbetstagare är minst 10 m² och att högst två personer inkvarteras i samma rum.

Därutöver ska i anslutning till inkvarteringsutrymmena reserveras tillräckliga sociala och rekreationsutrymmen med tanke på förhållandena.

Om arbetet på kommenderingsorten fortsätter utan avbrott över två månader inkvarteras en person per rum med beaktande av förhållandena på kommenderingsorten.

I en husvagn som arbetsgivaren införskaffar för inkvartering ska det finnas 7 m³ bostadsutrymme per inkvarterad arbetstagare.

g) Specialbestämmelser

Specialsituationer När det är fråga om en lång arbeidskommendering ska mellan arbetsgivaren och arbetstagarna avtalas om de grunder på vilka arbetstagaren i varje enskilt fall kan beviljas ledighet från arbetet för skötseln av nödvändiga personliga ärenden på arbetstagarens hemort förutsatt att det är möjligt att bevilja ledighet utan att störa arbetets regelbundna gång.

Ersättning för resekostnader på kommenderingsorten Om det på kommenderingsorten i närheten av arbetsstället inte finns någon tillgänglig bostad och arbetstagaren därför är tvungen att bo på över 15 kilometers avstånd från arbetsplatsen, betalas till arbetstagaren ersättning för resekostnader. Ersättningens storlek fastställs i första hand på basis av kollektivtrafiksavgiften för sträckan i fråga. Om man i brist på lämpliga kollektivtrafikförbindelser är tvungen att använda egen bil, tillämpas avtalspunkten om användning av egen bil.

När arbetstagaren arbetar på kommenderingsorten under helg- och högtidsdagar och arbetstagaren bekostas fri kost och bostad, har han eller hon rätt att få en motsvarande ersättning för kost i form av pengar om han eller hon så vill.

Sjukhusdagtraktamente på kommenderingsorten Om arbetstagaren ordinerar sjukhusvård på kommenderingsorten, betalar arbetsgivaren i stället för dagtraktamente i sjukhusdagpenning 2,50 € per dygn fram till att arbetsgivarens skyldighet att betala lön för sjuktid på grund av arbetstagarens arbetsoförmåga upphör.

Arbetstagaren har dock inte ovan angiven rätt om han eller hon på grund av en försäkring som arbetsgivaren tecknat är berättigad till ersättning för den vårddagsavgift som sjukhuset indriver.

Ifall arbetstagaren utan godtagbar orsak är frånvarande från arbetet på kommanderingsorten går man i fråga om dagtraktamente till väga enligt följande:

*Omotiverad
frånvaro och
dagtraktamente*

1. Dagtraktamente för lediga dagar

Om frånvaron direkt ansluter sig till en ledig dag efter eller före arbetsdagen betalas inget dagtraktamente för följande eller föregående lediga dag.

2. Dagtraktamente för arbetsdag-

Dagtraktamentets belopp för en frånvarodag minskas i förhållande till den tid under vilken arbetstagaren inte har utfört arbete.

Om arbetstagaren före påsk-, midsommar- eller juldagen oavbrutet har arbetat i minst 3 veckor på kommanderingsorten är han eller hon, såvida arbetets tekniska kvalitet eller andra tvingande skäl det inte hindrar, berättigad att åka hem till de nämnda helgdagarna. Då ersätter arbetsgivaren arbetstagaren enligt punkt a) resekostnaderna till hemorten och tillbaka till arbetsplatsen samt ersättning för resetid enligt punkt b) samt ytterligare dagtraktamente enligt punkt c) och nattrespenning enligt förutsättningarna i det tredje stycket under punkt e).

Vissa hemresor

Detsamma gäller även övriga arbetstagare som arbetsgivaren vid nämnda helgdagar skickar hem samt hemresa på grund av semester.

Om arbetsgivaren skickar arbetstagaren hem på grund av arbetstagarens sjukdom eller olycksfall, ska arbetsgivaren enligt denna avtalspunkt betala kostnaderna för hemresan. Ersättning för resetid betalas dock endast för den del av den ordinarie arbetstiden för vilken man inte betalar lön för sjuktid.

Tillämpningsanvisning:

Beträffande de resor som avses under denna avtalspunkt gäller arbetsgivarens ersättningskyldighet ända fram till arbetstagarens faktiska hem.

Arbetstagaren ska på begäran lämna arbetsgivaren en utredning om var hans eller hennes hem är beläget.

Lokala avtal

Beräffande de principer för dagtraktamente, måltidsersättning, ersättning för resekostnader och lön för resetid som nämns i detta moment kan lokalt även avtalas annat.

Mom. 3. Arbete utomlands

Avtal om grunder för arbete utomlands

Vid s.k. researbete som utförs utomlands ska arbetsgivaren och arbetstagaren före resans början komma överens om lönevillkoren, lönebetalningssättet o.d. ekonomiska förmåner i anslutning till anställningsförhållandet. Det rekommenderas att avtalet ingås skriftligen.

Avtalet ska bland annat omfatta följande:

- avtalsparterna
- förlägningsland
- avtalets giltighet
- anskaffande av bostad
- arbetsuppgifter
- lön och dagtraktamenten
- arbetstid och övertidsarbete
- semester
- hemresor

Protokollsanteckning:

Arbetstagaren ska inte utan hans eller hennes samtycke sändas ut på en utlandskommendering om det inte är fråga om en arbetstagare vars arbetsavtal även förutsätter resor till utlandet.

Utlandsdagtraktamente

Dagtraktamente betalas enligt följande:

Dagtraktamentets belopp i varje enskilt land är det som skattestyrelsen årligen fastställer som skattefritt.

Arbetslandskap i närheten av gränsen

På nybyggnadsarbetsplatser nära den finsk-ryska gränsen, såsom i Kostamus, Svetogorsk och Kamennogorsk, samt på andra dylika arbetsställen ersätts kostnaderna för researbete enligt de principer som förbunden gemensamt har godkänt.

Om det för ett visst arbetsställe inte finns tillämpliga mellan förbunden godkända principer, förhandlar förbunden om ärendet i enlighet med förhandlingsordningen i § 27 i detta avtal. Fram till att förbunden har godkänt de gemensamma principerna, ersätts de av researbete förorsakade kostnaderna enligt moment 2 i denna paragraf.

Tillämpningsanvisning:

Bestämmelsen gäller endast sådana bygg- och montagearbetsplatser i närheten av den finsk-ryska gränsen där flera finska företag är verksamma. På arbetsställen på andra håll i Ryssland och på arbetsplatser i tätorter ersätts kostnaderna i stället med stöd av moment 3 i denna paragraf, varvid dagtraktamentet fastställs enligt detta moment.

Det ovan avsedda dagtraktamentet är en helhetsersättning för sedvanliga kostnader utomlands.

Om arbetstagaren får en gratis bostad eller fri kost eller båda, minskas dagtraktamentet i motsvarande grad. Bostadens del anses då vara 1/4 av dagtraktamentet, om inte annat avtalas lokalt.

*Avdrag från
utlandsdagtraktamentet*

Om arbetet varar minst två månader är det möjligt att lokalt avtala om dagtraktamentenas storlek med beaktande av de lokala förhållandena och de åtgärder som arbetsgivaren eventuellt har vidtagit med tanke på vistelsen.

I övrigt tillämpas bestämmelserna om researbete utomlands i detta kollektivavtal, om de inte är i strid mot lagstiftningen i respektive land.

Undantagsbestämmelser

Protokollsanteckning 2:

På basis av de svenska kollektivavtalens tillämpningsskyldighet tillämpas för Sveriges del följande undantagsbestämmelser:

a) ett företag som beträffande sina arbetsplatser i Sverige ansluter sig som medlem till något svenskt arbetsgivarförbund och således är skyldigt att på de arbetstagare företaget skickat till Sverige tillämpa det i Sverige gällande kollektivavtalet, befrias från att tillämpa de kollektivavtal som gäller i Finland.

b) arbetsgivaren är inte skyldig att under samma tid på samma arbetstagare tillämpa de i Finland gällande lag- och kollektivavtalsbestämmelserna om beräkning och betalning av semesterlön och semesterersättning;

c) de löner som betalats och de arbetsvillkor som tillämpats enligt respektive svenska kollektivavtal beaktas inte vid fastställande av löne- och övriga arbetsvillkor enligt de i Finland gällande kollektivavtalen för en arbetstagare som återvänder till Finland.

d) protokollsanteckningspunkterna a)–c) ovan tillämpas även i det fall att företaget har ingått ett separat kollektivavtal med ett svenskt fackförbund.

Om arbetsgivaren även annanstans än i Sverige beträffande löner och övriga arbetsvillkor iakttar kollektivavtalet i landet i fråga, betalas även dagtraktamentsersättningar enligt bestämmelserna om dagtraktamente i samma avtal med beaktande av bestämmelserna i 3 mom. i denna paragraf.

11 §

Ersättning för arbetsredskap

Mom. 1. Till en isoleringsplåtslagare betalas i ersättning för arbetsredskap 1,50 euro och en isolerare 0,40 euro per utförd arbetsdag när de har minst följande verktyg till sitt förfogande:

Isoleringsplåtslagare

1 st. pelikansax 12"
1 st. näbbsax med leder 12"
1 st. figursax
1 st. meterstock
1 st. stor passare
1 st. liten passare
1 st. skarvsladd på 20 meter
1 st. plåtslagarhammare
1 st. knosterhammare
3 st. skruvmejslar

*Ersättning till
isoleringsplåtsla
gare för bruket
av egna
arbetsredskap*

1 st. vinkelhake
2 st. låstång
1 st. syl
1 st. nittång
1 st. bormaskin
1 st. sträckare

Isolerarens arbetsredskap
Isoleringskniv
Meterstock
Kombinationstång
Sidavbitare eller trädgårdssax
Ullkrok

När arbetstagaren använder personliga verktyg i sitt arbete, betalas verktygsersättning per arbetsdag enligt följande:

eldriven nibblingsmaskin och	
ackumulatordriven bormaskin	1,00 €
mekanisk sickmaskin	1,20 ”
ackumulatordriven sickmaskin	3,00 ”

Tillämpningsanvisning:

Om isoleringsplåtslagaren även har de i förteckningen angivna ullverktygen och han eller hon själv utför ullisoleringar i anknytning till sitt arbete, betalas till honom eller henne båda verktygsersättningarna.

Mom. 2. Tunga arbetsmaskiner som arbetsgivaren äger:

Kantmaskiner 1 m och 2 m
Sickmaskiner nr 1 och nr 3
Rundbockningsmaskiner
Plåtsaxar (gradsax 1 m)
Nitpumpar eller ackumulatordriven nitmaskin
Svetsaggregat inklusive kablar
Bandjämssax

*Verktygsersätt
ning för
byggnadsplåtsla
gare*

Mom. 3. När en byggnadsplåtslagare är tvungen att arbeta med egna fullständiga handverktyg, betalar arbetsgivaren i ersättning för detta 65,00 euro per kvartal. (Plåt)

Förteckning över verktyg

En förteckning över minimiantal plåtslagarverktyg som berättigar till verktygsersättning.

Plåtsax, rak	1 st.
Plåtsax, för höger- och vänsterhänta	1 st.
Knoster eller klubba	1 st.
Hammare, plåtslagar-	1 st.
Timmermanshammare	1 st.
Listtång	1 st.
Kakeltång	1 st.
Spetstång	1 st.
Bryttång	1 st.
Tvärfalstång	1 st.
Universaltång	2 st.
Kniv	1 st.
Skruvmejsel	1 st.
Vridfalsjärn	1 st.
Vinkelhake	1 st.
Nittång	1 st.
Måttstock	1 st.

12 §

Söckenhelgersersättning

*Söckenhelger
som ersätts*

Mom. 1. För nyårsdagen, trettondagen, långfredagen, annandag påsk, första maj, Kristi himmelsfärdsdag, midsommarafton, julafton samt juldagen och annandag jul som infaller på någon annan veckodag än lördag eller söndag betalas till arbetstagaren i söckenhelgersersättning lön för 8 timmar enligt den genomsnittliga timförtjänsten. Med lön avses arbetstagarens personliga tidlön i enlighet med 5 § 5 mom. i detta kollektivavtal.

Tillämpningsanvisning:

Söckenhelgstersättningen till en arbetstagare som utför deltidarbete beräknas så att den ovan angivna söckenhelgstersättningen multipliceras med kvoten av antalet ordinarie arbetstimmar per vecka och talet 40.

Mom. 2. Söckenhelgstersättning betalas till en arbetstagare vars anställningsförhållande oavbrutet har fortgått minst 1 månad före söckenhelgen och förutsatt att arbetstagaren har arbetat enligt arbetstidsschemat antingen den sista arbetsdagen före eller den närmast följande arbetsdagen efter söckenhelgen.

Förutsättningar

Tillämpningsanvisning:

Om villkorsregeln för att iaktta arbetstiden enligt arbetstidsschemat skulle medföra bortfall av söckenhelgstersättning för flera söckenhelger i följd, gäller bortfallet endast en av de nämnda söckenhelgerna.

Mom. 3. Söckenhelgstersättning betalas till den arbetstagare som avses i denna paragraf även för sådana enligt moment 1 fastställda söckenhelger som infaller

*Förutsättningar
för erhållande
av
söckenhelgstersät-
tning*

- under semestern
- under den tid för vilken till arbetstagaren betalas lön för sjuktid eller moderskapsledighet
- under lagstadgad faderskapsledighet
- under i moment 10 i § 15 avsedd frånvaro med lön på grund av barnets sjukdom
- under permittering på grund av ekonomiska eller produktionsrelaterade orsaker som fortgått högst 2 veckor före söckenhelgen
- under tiden för tjänsteårstilläggsledigheten

Om frånvaro under en söckenhelg som infaller på en dag som enligt arbetstidsschemat är arbetsdag har berott på andra än godtagbara orsaker betalas emellertid ingen söckenhelgstersättning.

Olovlig frånvaro

Mom. 4. Om arbetstagaren på grund av en arbetsoförmåga som beror på sjukdom eller olycksfall inte är berättigad till lagenlig lön för självständighetsdagen, betalas till honom eller henne den i denna paragraf avsedda söckenhelgstersättningen under i moment 3 avsedd arbetsoförmögenhetstid för självständighetsdagen som infaller på någon annan veckodag än lördag eller söndag.

*Självständighets-
dagen*

Mom. 5. Söckenhelg ersättning betalas inte till en arbetstagare med vecko- eller månadslön.

13 §

Övriga ersättningar och förmåner

Rätt till ledighet **Mom. 1.** Arbetstagaren har rätt att få ledighet från arbetet:

- den dag han eller hon ingår äktenskap
- på sin 50- eller 60-årsdag
- på en nära anhörigs begravningsdag.

För beviljande av ledighet används i första hand arbetstidens utjämningsledighet.

Uppbåd **Mom. 2.** En arbetstagare som för första gången deltar i ett värnpliktsuppbåd betalas av arbetsgivaren en ersättning som motsvarar förtjänsten för en arbetsdag som ersättning för uppbådsdagen.

Om arbetstagaren också arbetar på uppbådsdagen, betalas till honom dessutom lön för den tid han är i arbetet.

Ersättning för uppbådsdagen betalas endast för den dag under vilken uppbådet varar.

En arbetstagare som deltar i en separat läkarundersökning som hänför sig till uppbådet ersätts för inkomstbortfallet för den tid som han eller hon med godtagbar utredning på grund av undersökningen är tvungen att vara frånvarande från arbetet under sin ordinarie arbetstid.

Reservövningar **Mom. 3.** Arbetsgivaren betalar till arbetstagaren lön för den tid som åtgår till repetitionsövningar så att arbetstagaren får fulla löneförmåner då den reservistlön som staten betalar medräknas.

Arbetsgivaren får dra av den reservistlön som ska betalas för arbetsdagarna i enlighet med arbetstidsschemat.

Tillämpningsanvisning:

Bestämmelsen tillämpas också på personer som med stöd av räddningslagen utbildas till särskilda uppgifter inom befolkningsskyddet.

Mom. 4. En arbetstagare som valts in i Industrifacket rf:s styrelse, förbundsfullmäktige eller förbundskongress har rätt att bli befriad från arbetet när detta kan ske utan att föranleda kännbar olägenhet för produktionen eller företagets verksamhet.

*Möten inom
Industrifackets
förvaltningsorga
n*

Arbetstagaren ska meddela arbetsgivaren om behovet av befrielse från arbetet så snart som möjligt och förete vederbörlig utredning över den tid som han eller hon behöver för att delta i mötet.

Mom. 5. De ovan i denna paragraf nämnda ersättningarna betalas i enlighet med arbetstagarens personliga tidlön med stöd av 5 § 5 mom. i kollektivavtalet.

Mom. 6. I samband med den lönebetalning som följer närmast efter den 1 december betalas till en arbetstagare tjänsteårstillägg beroende på hur länge hans eller hennes anställningsförhållande utan avbrott har fortgått före utgången av föregående november månad.

Tillägget uträknas enligt följande:

*Tjänsteårstilläg
g*

Anställningens längd	Tilläggets belopp i euro uträknas med formeln:
10 men inte 15 år	$2 \times \text{Smån} \times \text{TL}$
15 men inte 20 år	$4 \times \text{Smån} \times \text{TL}$
20 men inte 25 år	$6 \times \text{Smån} \times \text{TL}$
25 år eller längre	$8 \times \text{Smån} \times \text{TL}$

där

Smån är det antal månader som under föregående semesterkvalifikationsår berättigar till semester

TL är arbetstagarens personliga tidlön som avses i 5 § 5 mom. i kollektivavtalet.

Tillämpningsanvisning:

Storleken på tjänsteårstillägget för en arbetstagare som utför deltidarbete beräknas så att det tjänsteårstillägg som beräknats enligt den ovan nämnda formeln multipliceras med kvoten av antalet ordinarie timmar per vecka och talet 40.

- Granskningstidp* 1. Huruvida arbetstagaren omfattas av tillämpningsområdet för tillägget eller
unk inte och på vilka grunder det eventuella tillägget betalas till honom eller henne konstateras årligen den 30 november. Den grund som härvid konstateras iakttas fram till följande granskningstidpunkt. Vid beräkningen av anställningsförhållandets längd och kontinuitet iakttas tillämpningspraxis i semesterlagen.

Tillämpningsanvisning:

Om arbetstagaren har övergått från heltidsarbete till deltidarbete eller om en arbetstagare som utfört deltidarbete övergår till heltidsarbete efter den tidpunkt (den 30 november) då den ovan nämnda grunden konstateras, proportioneras det enligt ovanstående formel beräknade tjänsteårstillägget så att det anses fördelat i tolv delar och för de fullständiga månader under vilka arbetstagaren under perioden har varit deltidanställd, multipliceras den motsvarande relativa andelen av tjänsteårstillägget med kvoten av antalet ordinarie arbetstimmar per deltidarbetsvecka och talet 40.

- Anställningen* 2. Om anställningsförhållandet för en arbetstagare som omfattas av tilläggets
upphör tillämpningsområde upphör före den årliga betalningen av tillägget, betalas till arbetstagaren i samband med slutlönen och beräknat från och med ingången av föregående december månad för varje månad under vilken arbetstagaren har intjänat semester 1/12 av den summa som senast betalades till honom eller henne som tjänsteårstillägg.
3. Tjänsteårstillägget betalas som ett separat tillägg. Det beaktas inte vid beräkning av genomsnittlig timförtjänst i enlighet med 9 § 6 mom. eller 18 § 3 mom. 1 punkten i kollektivavtalet.
4. Arbetsgivaren och arbetstagaren kan varje år komma överens om att det tjänsteårstillägg som arbetstagaren tjänat in eller en del av det byts ut mot motsvarande ledighet. Ledigheten kan tas ut efter den tidpunkt då tjänsteårstillägget har justerats. Arbetsgivaren och arbetstagaren avtalar om tidpunkten för ledigheten eller det förfaringssätt som iakttas när ledigheten tas ut. Avtalet ska ingås skriftligen. Huvudförtroendemannen ges en redogörelse om tillvägagångssätten vid utbyte.

Vid fastställande av semesterns längd räknas tjänsteårstilläggsledighet som tid likställd med tiden i arbetet. Under ledigheten betalas till en arbetstagare med timlön en ersättning som motsvarar tidlönen.

Mom. 7. Om inte annat avtalas lokalt om betalningstidpunkten för tjänsteårstillägget, betalas till arbetstagaren i samband med den lönebetalning som följer närmast efter den 1 december tjänsteårstillägg beroende på hur länge hans eller hennes anställningsförhållande utan avbrott har fortgått fram till utgången av föregående november månad.

Betalningstidpunkt

Tillämpningsanvisning:

Med lokalt avtal avses det sätt för betalning av tjänsteårstillägg som allmänt gäller för arbetstagarna.

Mom. 8. Till en arbetstagare som godkänt avlägger en gemensamt avtalad yrkesexamen eller specialyrkesexamen inom plåt- och industriisoleringsbranschen betalas i samband med den lönebetalningsperiod som följer närmast efter det att examen avlagts en yrkesexamenspremie som uppgår till

Yrkesexamenspremie

Yrkesexamen	200 €
Specialyrkesexamen	300 €

Protokollsanteckning:

Dessutom är det under vissa förutsättningar möjligt att arbetstagaren för en avlagd yrkes- eller specialyrkesexamen får ett yrkesexamensstipendium på 330 euro som betalas av utbildningsfonden.

VI ARBETARSKYDD

14 §

Arbetarskydd

Mom. 1. Arbetsgivaren är skyldig genom nödvändiga åtgärder sörja för arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet. I detta avseende ska arbetsgivaren beakta de omständigheter som hänför sig till arbetet, arbetsförhållandena och den övriga arbetsmiljön, liksom också till arbetstagarens individuella förutsättningar.

Arbetsgivarens och arbetstagarens skyldigheter

Arbetsgivaren ska med iakttagande av arbetets och verksamhetens art tillräckligt systematiskt utreda och identifiera de olägenheter och riskfaktorer som förorsakas av arbete, arbetsutrymme, övrig arbetsmiljö och arbetsförhållanden samt, då dessa inte kan elimineras, bedöma deras betydelse för arbetstagarnas säkerhet och hälsa.

Arbetstagaren ska iakttä de bestämmelser och anvisningar som arbetsgivaren enligt sin befogenhet ger. Arbetstagaren ska omsorgsfullt och enligt anvisningarna använda och handha personlig skydds- och annan utrustning som arbetsgivaren tillhandahållit honom eller henne enligt 15 § i arbetarskyddslagen.

Anmälningsskyldighet **Mom. 2.** Arbetstagaren ska utan dröjsmål meddela arbetsgivaren och arbetarskyddsfullmäktig de fel och bristfälligheter som han eller hon upptäckt i arbetsförhållanden eller arbetsmetoder, maskiner, övrigt arbetsredskap, personlig skyddsutrustning eller övriga anordningar, som kan förorsaka olägenheter eller fara för arbetstagarnas säkerhet och hälsa.

Arbetstagarens anmälningsskyldighet påverkar inte skadeståndsansvaret som endast fastställs enligt lagen.

Avhållande från farligt arbete **Mom. 3.** Om arbetet medför allvarlig fara för arbetstagarens egen eller de övriga arbetstagarnas liv eller hälsa, har arbetstagaren rätt att avhålla sig från att utföra sådant arbete. Arbetstagaren har samma rätt om det för arbetet inte har installerats säkerhetsanordningar vilka myndigheterna eller arbetarskyddschefen föreskrivit eller arbetarskyddskommissionen eller något motsvarande samarbetsorgan enhälligt föreslagit.

Anskaffning av skyddsutrustning **Mom. 4.** Om det med stöd av sakkunnigutlåtanden, arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsstatistik eller en motsvarande grund gemensamt kan konstateras att användning av personlig skyddsutrustning väsentligt förbättrar arbetarskydds- eller hälsoförhållandena, införskaffar arbetsgivaren sådan skyddsutrustning för arbetstagarens förfogande på arbetsplatsen även om detta enligt 15 eller 20 § i arbetarskyddslagen inte skulle vara nödvändigt.

På samma sätt går man tillväga om arbetstagaren effektivt kan skyddas mot de olägenheter som förorsakas av arbetets särskilda fuktighet, väta, drag, hetta eller köld, starkt ljus eller annan farlig strålning.

Tillämpningsanvisning:

Det samarbetsorgan som behandlar ärendet är arbetarskyddskommissionen på företaget eller motsvarande. Även företagets hälsovårdspersonal ska beredas möjlighet att framföra sin åsikt om den skyddsutrustning som föreslås bli anskaffad.

Med gemensamt konstaterande avses i bestämmelsen att de olika grupper som finns representerade i samarbetsorganet är eniga om anskaffningsförslaget.

Med det ovan angivna avses inte normal arbetskläder som arbetstagaren i sitt arbete använder för att skydda sina egna kläder eller sig själv mot nedsmutsning.

I sådana arbeten där slitaget och nedsmutsningen av arbetskläderna är betydligt större än normalt ges arbetstagaren skyddsdräkter och -handskar till ett antal som kan anses vara skäligt.

Mom. 5. Arbetsgivaren ska på sin bekostnad arrangera företagshälsovård för att förebygga och avvärja de hälsorisker och -olägenheter som beror på arbetet och arbetsförhållandena samt i tillräcklig grad använda sig av fackpersonal inom företagshälsovården och av sakkunniga som de anser nödvändiga för att skydda och främja arbetstagarnas säkerhet, arbetsförmåga och hälsa. Företagshälsovården ska organiseras så som föreskrivs i lagen om företagshälsovård.

*Ordnande av
företagshälsovård*

Mom. 6. Beträffande arbetarskyddsfullmäktigens befrielse från arbetet iaktas det allmänna avtalet inom plåt- och industriisoleringsbranschen.

Mom. 7. Arbetsgivaren ger arbetstagaren en skyddsdräkt och därefter ges en skyddsdräkt per år. Om arbetet förutsätter det ger arbetsgivaren arbetstagaren även skyddsskor. Därefter ges nya skyddsskor när skorna är i sådant skick att nya skor behövs.

*Skyddsdräkt och
skyddsskor*

VII SOCIALA BESTÄMMELSER

15 §

Sjuktid, moderskaps- och faderskapsledighet samt tillfällig vårdledighet

A. Lön för sjuktid

Mom. 1. Anmälan om arbetsoförmåga

Anmälan om
insjuknande

Arbetstagaren är skyldig att omedelbart och, såvitt möjligt, innan arbetsskiftet inleds meddela arbetsgivaren om han eller hon insjuknat.

Tillämpningsanvisning:

Anmälan om insjuknande görs till den närmaste chefen eller någon annan av arbetsgivaren utnämnd person. Arbetsgivaren ska meddela arbetstagarna hur anmälan om insjuknande ska göras.

Försummelse att
anmäla

Om arbetstagaren uppsåtligen försummar sin skyldighet att utan dröjsmål underrätta arbetsgivaren om att han eller hon har insjuknat, betalas lön för sjuktid tidigast från och med den dag då anmälan gjordes.

Mom. 2. Föresättningar för lönebetalning

Föresättningar
för betalning av
lön för
sjukdomstid

Lön för sjuktid betalas under följande föresättningar:

1. Arbetstagaren är förhindrad att arbeta på grund av en arbetsoförmåga som beror på sjukdom eller olycksfall.
2. Om arbetsoförmågan uppvisas en av arbetsgivaren godkänd utredning.

Tillämpningsanvisning:

1 Konstaterande av arbetsoförmågan

Arbetsoförmågan konstateras med ett av företagets företagshälsovårdsläkare utfärdat eller ett annat av arbetsgivaren godkänt läkarintyg.

Ett retroaktivt läkarintyg kan godkännas om läkaren har skrivit en godtagbar motivering till retroaktiviteten på intyget.

Under epidemitider kan läkaren ge arbetsplatsens företagshälsovårdare rätt att på basis av sin undersökning skriva ut intyg på upp till högst tre dygn per gång. Utgivaren av upprepat sjukintyg ska alltid vara samma hälsovårdare. Vid upprepat sjukdomsfall ska särskild uppmärksamhet fästas vid ett eventuellt behov av läkarvård. Innan ett av hälsovårdaren utfärdat intyg kan anses som utredning över arbetsoförmåga, ska han eller hon tillsammans med läkaren konstatera att situationen är sådan som avses ovan och att hälsovårdaren kan skriva ut intyg över arbetsoförmåga.

2 Anlitande av företagets hälsovårdstjänster i första hand

Arbetstagaren ska i första hand vända sig till företagets företagshälsovårdsläkare. Ett intyg över arbetsoförmåga som skrivits ut av

en annan läkare än företagshälsovårdsläkaren duger som grund för betalning av lön för sjuktid om arbetstagaren företer arbetsgivaren en godtagbar orsak till att en annan läkare har anlitats.

3 Oklarheter kring läkarintyg

Om arbetsgivaren inte godkänner det läkarintyg som arbetstagaren uppvisar, kan arbetsgivaren hänvisa arbetstagaren till en annan av arbetsgivaren utsedd läkare för kontroll. Arbetsgivaren betalar utgifterna för anskaffningen av ett nytt läkarintyg.

Oklarheterna kring läkarintyg utreds i enlighet med kollektivavtalets förhandlingsordning.

4 Hantering av sjukfrånvaro och arbetstagarens egen anmälan

Hantering av sjukfrånvaro

Hanteringen av sjukfrånvaron på arbetsplatsen sker bäst i samarbete mellan företagsledningen, cheferna, personalen och dess representanter samt företagshälsovården. En effektiv påverkan kräver en åtgärdsmodell som består av kartläggning av problem, målsättning och praktiska åtgärder. En av åtgärderna kan vara metoden om egen anmälan som definieras mer i detalj nedan.

Arbetstagarens egen anmälan om kortvarig sjukfrånvaro

För att minska sjukfrånvaron kan man lokalt avtala om införande av metoden om egen anmälan på arbetsplatsen. Avtalet ska ingås skriftligt mellan arbetsgivaren och huvudförtroendemannen. Avtalet kan gälla frånvaro som pågår högst tre dygn.

Metoden med egen anmälan tillämpas enbart på arbetstagarens egen sjukfrånvaro.

Lokalt kan bland annat avtalas om följande:

- avtalets syfte
- vem avtalet gäller
- till vem anmälan görs
- på vilket sätt anmälan görs
- hur anmälan registreras
- hur man ska göra om sjukdomen fortsätter
- eventuella begränsningar i antalet godkända frånvarotillfällen
- arbetsgivarens rätt att beordra arbetstagaren till en kontroll hos en (arbetshälsovårds)läkare
- hur man förebygger missbruk och en möjlighet att avvika från betalningsgrunderna för lönen för sjuktiden i förekomna fall av missbruk
- uppföljning av att avtalet följs
- avtalets varaktighet, uppsägningsmöjlighet.

Mom. 3. Längden på ersättningsperioden

Betalning av lön för sjukdomstid Lön för sjuktid betalas enligt den genomsnittliga timförtjänsten för de arbetsdagar som enligt arbetstidsschemat ingår i nedan angivna kalenderperioder:

Kalenderperiod	Ett anställningsförhållande som före arbetsoförmågan oavbrutet har fortgått	
	minst 1 månad, men under 3 år	28 dagar
	3 år men under 5 år	35 dagar
	5 år men under 10 år	42 dagar
	10 år eller längre	56 dagar

Lön för sjuktid betalas för de ordinarie arbetstimmarna enligt arbetstidsschemat under de arbetsdagar för vilka ersättning betalas.

Anställningsförhållanden som fortgått minst 6 månader

Till en arbetstagare vars anställningsförhållande före sjukdomens början utan avbrott har fortgått minst 6 månader betalas lön för sjuktid från början av den första av sådana sjukdagar som skulle ha varit arbetstagarens arbetsdagar om han eller hon hade varit i arbetet.

Vänte- eller karensdag vid anställningsförhållanden som fortgått över en månad men under 6 månader

Lön för sjuktid betalas från början av den andra av sådana sjukdomsdagar som skulle ha varit arbetstagarens arbetsdagar om han eller hon hade varit i arbetet. Den första frånvarodagen är karensdag.

Vänte- eller karensdag

När arbetsoförmågan på grund av sjukdom efter insjukningsdagen fortgår minst sex (6) vardagar betalar arbetsgivaren lön även för karensdagen.

Om arbetsoförmågan beror på ett olycksfall i arbete betalas lön för sjuktid även för karensdagen.

Karens och olycksfall

Anställningsförhållande som fortgått under 1 månad

Om arbetsoförmågan på grund av sjukdom eller olycksfall börjar innan anställningsförhållandet har pågått en månad betalar arbetsgivaren i lön för sjuktid 50 % av arbetstagarens personliga tidlön. Lön för sjuktid betalas för högst de arbetsdagar som enligt arbetstidsschemat ingår i en tidsperiod som omfattar den dag arbetsoförmågan började och 9 vardagar därefter. Förutsättningarna för betalningen av lön för sjuktid liksom även karensdagen fastställs enligt denna paragraf. Om arbetstagarens rätt till dagpenning enligt sjukförsäkringslagen börjar tidigare, förkortas den tid för vilken lön ska betalas i motsvarande mån.

Insjuknande mitt under en arbetsdag

Om arbetstagaren på grund av sjukdom eller olycksfall blir arbetsoförmögen mitt under sin arbetsdag, betalas till honom eller henne ersättning enligt den genomsnittliga timförtjänsten för den förlorade ordinarie arbetstiden under denna dag.

Insjuknande mitt under en arbetsdag

Tillämpningsanvisning:

Bestämmelsen innebär att i anställningsförhållanden som fortgått under 6 månader är den följande arbetsdagen karensdag om arbetsoförmågan fortgår.

Om arbetstagaren redan när han eller hon kommer till arbetet är arbetsoförmögen på grund av sjukdom, anses denna dag som karensdag i anställningsförhållanden som fortgått under 6 månader.

Återfall av samma sjukdom

Återfall i samma sjukdom efter mindre än 30 dagar Om arbetstagaren återinsjuknar i samma sjukdom inom högst 30 dagar efter den dag för vilken till honom eller henne senast betalats lön för sjuktid eller sjukdagpenning, börjar man betala lön för sjuktid utan karensdag förutsatt att ersättningsperioden för denna sjukdom inte har fyllts. Lönen för sjuktid betalas tills sjukdoms- eller ersättningsperioden har löpt ut.

Tillämpningsanvisning:

Vid återfall av samma sjukdom behöver ersättningsperioden inte vara enhetlig utan den kan bestå av flera arbetsoförmögenhetsperioder.

Huruvida det är fråga om samma eller en annan sjukdom fastställs i ett oklart fall i enlighet med tolkningarna i sjukförsäkringslagen.

Om arbetsoförmågan på grund av sjukdom eller olycksfall har börjat under en tid med arbetsoförmåga till följd av en annan sjukdom eller ett annat olycksfall eller omedelbart därefter och arbetstagaren inte varit arbetsför och i arbetet däremellan, anses sjuktidsperioderna med tanke på betalning av lön för sjuktid gälla samma arbetsoförmåga.

Mom. 4. Avslående av lön för sjuktid

Uppsåtlig sjukdom eller olycksfall Lön för sjuktid betalas inte om arbetstagaren uppsåtligen har ådragit sig sjukdomen eller olycksfallet genom brottslig verksamhet, lättsinnigt leverne eller annat grovt vållande.

Tillämpningsanvisning:

Om löneförmånerna för sjuktid uppsåtligen missbrukas, betalas ingen lön för sjuktid.

Uppsåtligt missbruk kan dessutom leda till att arbetsavtalet upphävs med stöd av bestämmelserna i arbetsavtalslagen.

Mom. 5. Tidpunkt för betalning av lön för sjuktid

Om arbetstagaren utan dröjsmål har meddelat sin arbetsoförmåga och inga oklarheter om grunderna för eller storleken på lönen för sjuktid förekommer, betalar arbetsgivaren till arbetstagaren lön för sjuktid i samband med den regelbundna lönebetalningen utan att invänta dag- eller moderskapspenning eller en därmed jämförbar ersättning.

Betalning av lön för sjukdomstid

Mom. 6. Lön för sjuktid och permittering

Om arbetstagaren på grund av sjukdom eller olycksfall är arbetsoförmögen när anmälan om permittering ges och sjukdomen fortsätter när permitteringen redan har inletts, betalas lön för sjuktid enligt denna paragraf även under permitteringstiden tills antingen arbetsoförmågan eller ersättningsperioden har upphört.

Arbetslöshet för anmälan om permittering

Om arbetstagaren insjuknar efter att anmälan om permittering har getts, betalas lön för sjuktid fram till att permitteringen inleds, då även ersättningsperioden slutar löpa. Om arbetstagaren är sjuk när permitteringen upphör, betalas lön för sjuktid enligt denna paragraf tills sjukdomen upphör eller ersättningsperioden löper ut.

Efter anmälan om permittering

Under permitteringstiden betalas ingen lön för sjuktid med ovan nämnda undantag. Om arbetsoförmågan på grund av sjukdom börjar under permitteringen och fortsätter efter att permitteringen redan har upphört, börjar arbetsgivarens skyldighet att betala lön för sjuktid enligt denna paragraf så att den första dagen efter permitteringen är karensdag i anställningsförhållanden som fortgått under 6 månader. Denna dag är även den första dagen av den period för vilken betalas lön för sjuktid.

När permitteringen upphör

Mom. 7. Ersättande arbete

Arbetstagaren är inte alltid nödvändigtvis helt arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall. Det är eventuellt möjligt att anvisa arbetstagaren annat arbete än hans eller hennes ordinarie arbete, s.k. ersättande arbete.

Arbetsoförmåga och ersättande arbete

Det ersättande arbetet ska vara ändamålsenligt och i mån av möjlighet motsvara arbetstagarens normala arbetsuppgifter eller ibland även utbildning som är lämplig för arbetstagaren. I läkarintyget över arbetstagarens arbetsoförmåga vore det tillrådligt att beskriva de eventuella begränsningar som sjukdomen eller skadan medför i arbetet. Arbetsgivarens beslut om anvisning av ersättande arbete för arbetstagaren ska grunda sig på ett medicinskt motiverat ställningstagande.

Utförandet av ersättande arbete ska basera sig på de bestämmelser om tillvägagångssätt som gemensamt har behandlats på arbetsplatsen och på en konsultation med företagshälsovårdsläkaren. Innan det ersättande arbetet inleds bereds arbetstagaren möjlighet att diskutera med företagshälsovårdsläkaren.

Närmare anvisningar om ersättande arbete finns på förbundens hemsidor: www.teknologiateollisuus.fi och teollisuusliitto.fi.

Mom. 8. Kompletterande bestämmelser

1)Handledning i rätt tillämpning av kollektivavtalets bestämmelser

Arbetsgivaren och förtroendemännen ska tillsammans sträva efter att ge arbetstagarna handledning i rätt tillämpning av kollektivavtalets bestämmelser om lön för sjuktid.

Det rekommenderas att nya arbetstagare genast i samband med arbetshandledningen ges upplysning om och handledning i ärendet.

Det ligger i både arbetsgivar- och arbetstagarpartens intresse att sjukfrånvaron blir så låg som möjligt. Det rekommenderas att de lokala parterna tillsammans följer upp utvecklingen av sjukfrånvaro på arbetsplatsen och vid behov söker utvägar för att minska den.

Chefen har de bästa möjligheterna och skyldighet att i första hand utreda orsakerna till frånvaron och övriga frågor i anslutning till den och vid behov ingripa i återkommande eller långvarig frånvaro. Det finns skäl att vidta förebyggande åtgärder för att förhindra frånvaro.

När eventuella problemfall åtgärdas framhävs behovet av samarbete mellan cheferna och företagshälsovården, personaladministrationen, arbetarskyddsexperten och personalens representanter.

2) Sjukassa

Till en arbetstagare som är medlem av en sjukassa som får understöd av arbetsgivaren är arbetsgivaren skyldig att betala lön enligt denna paragraf under den förutsättning att sjukkassan befrias från att till honom eller henne betala sjukbidrag under den tid för vilken arbetsgivaren enligt denna paragraf har betalat lön. Om arbetsoförmågan på grund av sjukdom eller olycksfall fortsätter utöver den tid för vilken arbetsgivaren är skyldig att betala lön svarar sjukkassan enligt sina regler för betalningen av fortsatt sjukbidrag.

3) Arbetsplatskassa

Om det på arbetsplatsen finns en kassa som underlyder sjukförsäkringslagen, kan arbetsgivaren fullgöra sina på denna paragraf grundade skyldigheter så att kassan betalar lönen för sjuktid och arbetsgivaren betalar till kassan en understödsavgift som motsvarar de kostnader som förorsakas av ett utanför sjukförsäkringslagens bestämmelser betalat understöd.

Moderskaps- och faderskapsledighet

Mom. 9. Lön för moderskaps- och faderskapsledighet

Till en arbetstagare vars anställningsförhållande har fortgått minst 6 månader före nedkomsten betalas under moderskapsledigheten lön enligt den genomsnittliga timförtjänsten för de arbetsdagar som enligt arbetstidsschemat infaller under en kalenderperiod på 56 dagar räknat från början av den i 4 kap. 1 § i arbetsavtalslagen föreskrivna moderskapsledigheten.

*Lön för
moderskaps-
och
faderskapsledig
het*

Arbetstagaren ges faderskapsledighet under den tid som han enligt sjukförsäkringslagen anses vara berättigad till faderskapspenning.

Till en arbetstagare vars anställning har fortgått minst 9 månader innan faderskapsledigheten börjar betalas under faderskapsledigheten lön enligt den personliga tidlönen för de arbetsdagar som enligt arbetstidsschemat ingår i en kalenderperiod på högst 6 vardagar.

Adoption

Om en kvinnlig arbetstagare har adopterat ett barn under skolåldern, beviljas hon under samma förutsättningar i direkt anslutning till adoptionen en med moderskapsledighet jämställd ledighet på 56 dagar under vilken arbetsgivaren betalar lön till arbetstagaren enligt bestämmelserna om betalning av lön för moderskapsledighet i kollektivavtalet.

När barn insjuknar

Mom. 10. Vård av sjukt barn

*Vård av barn
under 10 år*

Arbetstagaren har rätt att under följande förutsättningar få tillfällig ledighet med lön om arbetstagarens barn under 10 år eller annat i hans eller hennes hushåll permanent bosatt barn plötsligt insjuknar, för att barnet ska kunna vårdas eller för att vården ska kunna arrangeras:

a) Utredning över barnets sjukdom

Om barnets sjukdom och arbetstagarens behov att därför vara frånvarande från arbetet ska uppvisas samma utredning som enligt kollektivavtalet och inom företaget eventuellt tillämpad praxis krävs om personens egen sjukdom.

b) Personer som är berättigade till frånvaro

Berättigade till frånvaro är personer som permanent bor i samma hushåll som barnet

- barnets biologiska föräldrar
- barnets adoptivföräldrar eller
- barnets övriga vårdnadshavare.

Även barnets förälder som inte är bosatt i samma hushåll som barnet (distansförälder) har samma rätt.

c) Person som utnyttjar rätten till frånvaro

Barnets vårdnadshavare fattar sinsemellan beslutet om vilken förälder som utnyttjar rätten till frånvaro enligt detta moment eller huruvida rätten används av någon annan person som permanent bor i samma hushåll som barnet.

Arbetsgivaren har rätt att få en utredning över att barnets vårdnadshavare inte samtidigt utnyttjar sin ovan nämnda rätt till frånvaro.

d) Avsikten med och längden på frånvaro

Arbetstagarens frånvaro ska vara nödvändig för att ett plötsligt insjuknat barn ska kunna vårdas eller för att vården ska kunna arrangeras. Arbetsgivaren har rätt att få en utredning över vilka möjligheter barnets vårdplats och de familjemedlemmar som är bosatta i samma hushåll har att vårda barnet och om de är lämpliga för uppgiften.

Frånvaron kan omfatta antingen 1, 2, 3 eller 4 arbetsdagar åt gången.

Protokollsanteckning:

Frånvaron är nödvändig endast så länge tills man kunnat arrangera vården av barnet.

Man ska vidta nödvändiga och eventuella åtgärder för att barnets vård ska kunna arrangeras även på arbetstagarens lediga dagar.

e) Vårdnadshavarens förvärvsarbetsförutsättning

Arbetstagarens rätt att få ersättning för frånvarotiden förutsätter att bägge vårdnadshavarna som permanent bor i samma hushåll som barnet förvärvsarbetar eller att en av vårdnadshavarna är förhindrad att delta i vården av barnet på grund av examensinriktad yrkesutbildning utanför hemmet och militärtjänstgöring eller civiltjänstgöring.

f) Båda vårdnadshavarna i skiftarbete

Om barnets vårdnadshavare är anställda i skiftarbete hos samma arbetsgivare så att vårdnadshavarnas arbetsskift infaller efter varandra, bereds den hemmavarande vårdnadshavaren möjlighet att utan löneförlust vårda ett plötsligt insjuknat barn tills den andra vårdnadshavaren återvänder hem efter sitt arbetsskift. En sådan frånvaro med lön är lika lång som den tid som åtgår till arbetsresan fram och tillbaka.

Ersättning för en kort tillfällig frånvaro betalas enligt bestämmelsen om lön för sjuktid i detta kollektivavtal.

Samma arbetsgivare och arbetsskift

Barnet insjuknar på nytt i samma sjukdom

Om barnet återinsjuknar i samma sjukdom inom högst 30 dagar efter den dag för vilken senast har betalats ersättning enligt detta moment, fortsätter man att betala ersättning utan karenssdag tills den ovan nämnda ersättningsperioden på 4 arbetsdagar för denna sjukdom har fyllts.

Som återfall av samma sjukdom inte fall då två eller flera barn i samma familj insjuknar efter varandra med mindre än 30 dagars mellanrum. Inte heller det att den ena föräldern och barnet insjuknar efter varandra uppfattas som återfall.

Barnet insjuknar mitt under arbetsdagen Om barnet insjuknar plötsligt mitt under en arbetsdag och den ena vårdnadshavaren är tvungen att arrangera vården eller vårda barnet på det sätt som avses i detta moment, betalas till honom eller henne ersättning enligt den genomsnittliga timförtjänsten för den förlorade ordinarie arbetstiden under respektive dag.

De frånvarodagar med lön som avses i detta moment jämfälls med dagar likställda med arbetade dagar så som avses i semesterlagen.

Vård av svårt sjukt eller handikappat barn En arbetstagare vars barn lider av en sådan svår sjukdom eller ett sådant gravt handikapp som avses i statsrådets förordning (statsrådets förordning om verkställighet av sjukförsäkringslagen, 4 §) har rätt att vara frånvarande från arbetet för att delta i sådan vård eller rehabilitering av barn som avses i 10 kap. 2 § 2 mom. eller i en kurs i anpassningsträning eller rehabilitering efter att han eller hon på förhand har kommit överens om frånvaron med arbetsgivaren.

Avdrag

Mom. 11. Avdrag på lön för sjuktid eller moderskaps- och faderskapsledighet

Avdrag från ersättningar som betalas med stöd av lagen Från lönen för sjuktid eller moderskaps- eller faderskapsledighet avdras det som arbetstagaren med stöd av lag eller avtal på grund av samma arbetsoförmåga eller nedkomst får för samma period i dag- eller moderskaps- och faderskapspenning eller i annan därmed jämförbar ersättning. Arbetsgivaren har dock inte rätt att avdra denna ersättning från lönen för sjuktiden eller moderskaps- och faderskapsledigheten till den del som ersättningen betalas till arbetstagaren enligt av honom eller henne helt eller delvis själv frivilligt bekostad försäkring.

Tillämpningsanvisning:

Med i detta stycke nämnt avtal avses ett avtal som hänför sig till anställningsförhållandet mellan arbetsgivaren och arbetstagaren eller ett mellan dem i övrigt ingått avtal, dock inte ett avtal mellan arbetstagaren och en tredje person. Med dagpenning jämförbara ersättningar avses övriga förmåner av samma art som dagpenningen som betalas på grund av inkomstbortfall, som t.ex. arbets- och olycksfallspension.

För den tid som arbetsgivaren har betalat lön för sjuktid eller moderskaps- och faderskapsledighet till arbetstagaren, är arbetsgivaren berättigad till att som återbetalning till sig själv lyfta den dagpenning eller moderskaps- och faderskapspenning eller en därmed jämförbar ersättning som enligt föregående stycke tillkommer arbetstagaren, eller få beloppet tillbaka av arbetstagaren, dock inte mer än det belopp arbetsgivaren har betalat.

Ersättning till arbetsgivaren

Tillämpningsanvisning:

Om arbetaren är sjuk en sådan dag då man på grund av förkortad arbetsvecka inte arbetar, har arbetsgivaren dock inte rätt till ovan nämnda dag- eller moderskaps- och faderskapspenning för denna dag.

Om arbetstagaren själv är orsak till att dagpenning eller med därmed jämförbar ersättning inte betalas eller om den betalas till ett mindre belopp än det som han eller hon hade varit berättigad till, har arbetsgivaren rätt att från lönen för sjuktid eller moderskaps- och faderskapsledighet avdra den dagpenning eller den del av dagpenningen som till följd av arbetstagarens försummelse har lämnats obetald.

Självförvårdad sänkning av dagpenning

16 §

Läkarundersökningar

Mom. 1. Arbetsgivaren ersätter arbetstagaren inkomstbortfallet om han eller hon under anställningsförhållandet remitteras till eller ordinerar en hälsokontroll eller undersökningar när dessa baserar sig på

Lagstadgade läkarundersökningar

- statsrådets förordning om principerna för god företagshälsovårdspraxis samt om företagshälsovårdens innehåll, yrkesinriktade personer och sakkunniga och den utbildning som krävs inom företagshälsovården (1484/01) och på godkänd verksamhetsplan för företagshälsovården

- lagen om unga arbetstagare (998/93)
- strålskyddslagen (592/91)
- lagen om smittsamma sjukdomar (583/86).

Ersättning för inkomstbortfall Inkomstbortfallet ersätts för den tid som motsvarar de ordinarie arbetstimmar som arbetstagaren förlorat till följd av undersökningen eller kontrollen samt därtill anslutna resor.

Ersättningar som betalas Arbetsgivaren betalar även ersättning för nödvändiga resekostnader samt dagpenning enligt § 10 i detta kollektivavtal när arbetstagaren skickas till i ovan nämnda bestämmelser avsedda kontroller eller undersökningar eller på basis av dessa ordineras efterkontroll.

Om kontrollen sker under arbetstagarens fritid, betalas till honom eller henne i ersättning för extra kostnader en summa som motsvarar minimibeloppet på sjukdagpenningen enligt 11 kap. 7 § i sjukförsäkringslagen.

Andra än lagstadgade läkarundersökningar **Mom. 2.** Förutsättningarna för ersättning för inkomstbortfall beträffande övriga än lagstadgade läkarundersökningar är:

a) Grundläggande förutsättningar
(gäller samtliga fall 1–5 under punkt b))

Omedelbart behov av läkarundersökning 1 Det ska vara fråga om ett sjukdomsfall eller ett olycksfall på grund av vilket det är nödvändigt att snabbt bli undersökt av en läkare. Arbetstagaren ska förete en av arbetsgivaren godkänd utredning över läkarundersökningen (t.ex. läkarintyg eller kvitto över läkararvode) och på arbetsgivarens begäran en utredning över hur länge läkarundersökningen inklusive väntetider och skäliga resetider varade.

2. I övriga sjukdomsfall eller olycksfall än de som avses under punkt 1 förutsätts att arbetstagaren reserverar mottagningstid under arbetstiden endast om det inte är möjligt att få tid utanför arbetstiden inom skälig tid (t.ex. i normala fall en vecka). Arbetstagaren ska lägga fram en tillförlitlig redogörelse för att han eller hon inte har kunnat få mottagningstid utanför arbetstiden.

3. Arbetstagaren ska meddela arbetsgivaren om sitt läkarbesök på förhand. Om det på grund av ett oöverstigligt hinder inte är möjligt att på förhand meddela arbetsgivaren, ska arbetsgivaren meddelas genast när det är möjligt.

*Skyldighet att
anmäla
läkarbesök*

4. Läkarundersökningen ska ordnas utan onödig förlust av arbetstiden.

5. Om arbetstagaren får lön för sjuktid för tiden för en läkarundersökning, betalas ingen ersättning för inkomstbortfall med stöd av avtalsbestämmelserna om läkarundersökning. Ersättning betalas inte heller för tiden för en läkarundersökning som genomförs under den karensdag som förutsätts i bestämmelserna om lön för sjuktid.

*Läkarbesök,
sjukdomstid och
karensdag
samtidigt*

6. Om sjukdomen har berott på eget grovt vållande eller uppsåt ersätts inkomstbortfallet inte.

b) Särskilda förutsättningar

Inkomstbortfallet ersätts:

1. Ny sjukdom eller återfall av samma sjukdom

För den tid som åtgår till en sådan läkarundersökning i samband med vilken arbetstagarens sjukdom konstateras.

För en arbetsoförmåga som beror på läkarens undersökningsåtgärd och varar högst ett dygn. När arbetstagaren på grund av sjukdomssymtom har tagits in på sjukhus för observation eller undersökning. Då iakttas bestämmelserna om lön för sjuktid.

2. Tidigare konstaterad sjukdom

För tiden för en läkarundersökning som på grund av en kronisk sjukdom förutsatt att läkarundersökningen utförs av en specialist inom området i syfte att fastställa vård.

När sjukdomen väsentligt förvärrats och arbetstagaren därför har blivit tvungen att söka läkarvård.

För den tid en läkarundersökning av en specialist inom området varar när undersökningen genomförs i syfte att ordinera vård och i samband med vilken arbetstagaren ordinerar hjälpmedel, t.ex. glasögon.

För tiden för en läkarundersökning i syfte att ordinera vård för en annan tidigare konstaterad sjukdom endast om läkartjänster inte finns tillgängliga utanför arbetstiden.

För tiden för en arbetsoförmåga till följd av en vårdåtgärd som en cancersjukdom förutsätter. Då iakttas bestämmelserna om lön för sjuktid.

3. Laboratorie- och röntgenundersökningar

För tiden för en laboratorie- och röntgenundersökning eller en därmed jämförbar undersökning i direkt anslutning till en läkarundersökning som ersätts. Undersökningen ska ha ordinerats av en läkare och sålunda utgöra en del av läkarundersökningen. Inkomstbortfallet för den tid som en särskild laboratorie-, röntgen- eller därmed jämförbar undersökning varar ersätts endast om arbetstagaren inte har möjlighet att komma till den ovan nämnda undersökningen utanför arbetstiden eller om sjukdomen förutsätter att undersökningen endast genomförs vid en viss tidpunkt under dygnet. Ett sådant krav på viss tidpunkt ska utredas med ett läkarintyg.

4. Läkarkontroller och undersökningar i samband med graviditet

För tiden för en nödvändig undersökning i syfte att få intyg av läkare eller hälsocentral som förutsätts för att få moderskapspenning enligt sjukförsäkringslagen och för tiden för andra nödvändiga medicinska undersökningar som föregår nedkomsten (arbetsavtalslagen 4 kap. 8 § 2 mom.), om arbetstagaren inte har lyckats få mottagningstid utanför arbetstiden. En förutsättning är att kontrollen eller undersökningen har ordnats utan onödig förlust av arbetstiden. Arbetstagaren ska på begäran uppvisa arbetsgivaren en utredning om att undersökningen anknyter till graviditet och att det är nödvändigt att genomgå undersökningen under arbetstiden.

*Plötslig
tandsjukdom*

5. Om en plötslig tandsjukdom före vårdåtgärder medför arbetstagarens arbetsoförmåga som kräver vård samma dag eller under samma arbetsskift, för den tid som vårdåtgärden varar, om arbetstagaren inte lyckas få vård utanför arbetstiden. Arbetsoförmågan och behovet av brådskande vård bevisas med ett tandläkarintyg.

Mom. 3. Om arbetstagaren får lön för sjuktid under tiden för läkarundersökningen, betalas ingen ersättning för inkomstbortfall med stöd av denna paragraf. Ersättning betalas inte heller för tiden för en läkarundersökning som genomförs under den karensdag som förutsätts i bestämmelserna om lön för sjuktid.

Mom. 4. Ovan nämnda ersättningar för inkomstbortfall betalas med lön som överensstämmer med den personliga tidlönen.
Avdrag från ersättningen för inkomstbortfallet görs på samma sätt som avtalats beträffande lön för sjuktid i 15 § 11 mom. i kollektivavtalet.

Ersättningsgrund

17 §

Försäkringar

Mom. 1. Arbetsgivaren försäkrar arbetstagarnas kläder och verktyg mot inbrott och brand. Om värdet på kläderna och verktygen avtalas lokalt. Arbetsgivarens verktyg ska föras till en plats som är reserverad för dem, varvid ansvaret för dem övergår till arbetsgivaren. Arbetsgivaren ansvarar även för arbetstagarnas verktyg när de förvaras i ett verktygsskjul eller i ett låst utrymme vid arbetsrummet. Arbetsgivaren ansvarar inte för den egendom som försvunnit på grund av ett annat brott än ett inbrott.

Mom. 2. Arbetsgivaren tecknar på sin bekostnad en grupplivförsäkring för arbetstagarna så som centralorganisationerna har avtalat.

18 §

Semester

Mom. 1. Arbetstagaren får semester enligt semesterlagen.

Mom. 2. Dagar likställda med arbetade dagar

Vid fastställande av semesterns längd betraktas som likställd med arbetad tid den tid för vilken arbetstagaren har beviljats befrielse från arbetet för att delta i det egna fackförbundets förbundsmöte eller i förbundsfullmäktiges eller förbundskommissionens eller ett motsvarande förvaltningsorgans möte. Likaså anses den tid för vilken befrielse har beviljats för deltagande i Finlands Fackförbunds Centralorganisation, FFC rf:s representantmöte eller fullmäktigemöte som likställd med arbetad tid. Arbetstagaren ska, när han eller hon ber om befrielse, visa upp en vederbörlig utredning om den tid han eller hon behöver för deltagande i mötet.

Periodisering av semesterlön Lokalt kan avtalas om att betalningen av semesterlön periodiseras så att semesterlönen förfaller per lönebetalningsperiod under semestern. Semesterlönen ska i så fall dock i sin helhet vara betald senast vid den lönebetalning då lönen för den första arbetsdagen efter semestern betalas.

Tillämpningsanvisning:

Med lokalt avtal avses det sätt för betalning av semesterlön som allmänt gäller för arbetstagarna.

Semesterpenning **Mom. 3.** Till arbetstagaren betalas i semesterpenning 50 % av arbetstagarens semesterlön.

Tidpunkt för betalning av semesterpenning Om inte annat avtalas lokalt om betalningstidpunkten för semesterpenning, betalas semesterpenningen enligt följande:

Hälften av semesterpenningen som hänför sig till semesterperioden betalas i samband med semesterlönen före semestern börjar. Resten betalas senast i samband med den lönebetalning då arbetstagarens semester som hänför sig till semesterperioden har hållits i sin helhet och lönen för den första arbetsdagen efter semestern betalas, eller skulle ha betalats om arbetstagaren inte hade varit förhindrad att återgå till arbetet.

För att arbetstagaren ska kunna få andra halvan av semesterpenningen, måste dennes anställningsförhållande emellertid gälla ännu under den sista dagen av semestern.

Semesterpenning kan betalas i sin helhet efter att semestern har hållits då lönen för den första arbetsdagen efter vintersemestern betalas, eller skulle ha betalats om arbetstagaren inte hade varit förhindrad att återgå till arbetet.

Tillämpningsanvisning:

Avtal om betalningstidpunkten för semesterpenningar ingås skriftligt med iakttagande av kollektivavtalets förhandlingsordning. Man ska dock komma överens om att semesterpenningen även i dessa fall i sin helhet betalas senast före början av följande semesterkvalifikationsår.

Med lokalt avtal avses det sätt för betalning av semesterlön som allmänt gäller för arbetstagarna.

Om arbetstagarens anställningsförhållande upphör före den lokalt avtalade tidpunkten för utbetalning av semesterpenning, betalas semesterpenningen när anställningsförhållandet upphör, om arbetstagaren i övrigt enligt kollektivavtalet är berättigad till semesterpenning.

Semesterpenningen betalas även i samband med en eventuell semesterersättning, om anställningsförhållandet upphör under semesterperioden på grund av orsaker som inte beror på arbetstagaren själv.

Anställningen upphör

Tillämpningsanvisning:

Att ett arbetsavtal för viss tid löper ut anses inte som en orsak som beror på arbetstagaren.

Till en arbetstagare som går i ålderspension, i sjuk- eller invalidpension, förtida eller uppskjuten ålderspension betalas semesterpenning för den semesterlön och eventuell semesterersättning som arbetstagaren är berättigad till.

Avgång med pension

När en arbetstagare inleder vämpliktstjänstgöring för att fullgöra vämplikt betalas semesterpenningen för den semesterlön och semesterersättning som arbetstagaren är berättigad till när han eller hon inleder sin tjänstgöring.

Semesterlön och semesterersättning

- 1) Den genomsnittliga timförtjänsten utgör grunden för beräkning av arbetstagarnas semesterlön och semesterersättning. Den beräknas så att den lön som under semesterkvalifikationsåret betalats till arbetstagaren eller förfallit till betalning för arbetad tid, med undantag av den förhöjning som utöver grundlönen betalas för nödarbete och enligt lag eller avtal för övertidsarbete, divideras med antalet motsvarande arbetstimmar.
- 2) En arbetstagares semesterlön och semesterersättning beräknas så att arbetstagarens medeltiminkomst enligt punkt 1 multipliceras med koefficienten i nedanstående tabell som motsvarar det antal semesterdagar som avses i 3 § i semesterlagen:

Antalet semesterdagar	koefficient
2	16.0
3	23.5
4	31.0
5	37.8
6	44.5
7	51.1
8	57.6
9	64.8
10	72.0
11	79.2
12	86.4
13	94.0
14	101.6
15	108.8
16	116.0
17	123.6
18	131.2
19	138.8
20	146.4
21	154.4
22	162.4
23	170.0
24	177.6
25	185.2
26	192.8
27	200.0
28	207.2
29	214.8
30	222.4

Om den ordinarie arbetstiden per dygn under semesterkvalifikationsåret har underskridit 8 timmar, beräknas semesterlönen och semesterersättningen dock genom att man på motsvarande sätt multiplicerar den genomsnittliga timförtjänsten med det tal som fås som resultat när de ovan angivna koefficienterna multipliceras med kvoten av antalet ordinarie arbetstimmar per vecka och talet 40. Om antalet semesterdagar överskrider 30, höjs koefficienten med talet 7,2 per semesterdag. Det konstaterades att när antalet semesterdagar på grund av inbesparning av semester underskrider 30, används vid beräkning av semesterlön koefficienten som motsvarar antalet semesterdagar.

3) Extra lediga dagar som kompletterar semesterdagarna

Om semestern som införtjänats under semesterkvalifikationsåret underskrider 24 dagar på grund av frånvaro som avses i 7 § 2 mom. 2 eller 3 punkten i semesterlagen, har arbetstagare rätt till extra lediga dagar som kompletterar semesterdagarna. För en timavlönad arbetstagare betalas för varje timme under den extra lediga dagen en ersättning som motsvarar lönen enligt den personliga tidlönen. Som beräkningsgrund för den ersättning som motsvarar lönen som betalas en månadsavlönad arbetstagare för extra lediga dagar används dagslönen som erhålls genom att dela månadslönen med 25.

VIII SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

19 §

Fackföreningsavgifter

Om arbetstagaren gett sin fullmakt innehåller arbetsgivaren medlemsavgifterna till Industrifacket rf och överför dem per lönebetalningsperiod till det bankkonto som förbundet har uppgivit. Innehållningen genomförs så som avtalats i protokollet mellan förbunden om tillvägagångssätt för uppbärande av medlemsavgifter 11.8.2017. Arbetstagaren ges vid utgången av kalenderåret eller när anställningsförhållandet upphör ett verifikat över den innehållna summan för beskattningen.

20 §

Användning av anslagstavlor

Arbetsgivaren är skyldig att ställa till arbetstagarnas förfogande en anslagstavla, som placeras på en lokalt överenskommen plats och används för antingen arbetstagarnas arbetsplatsspecifika meddelanden eller för meddelanden från förbundet och den lokala yrkesavdelningen.

21 §

Förtroendemän

Mom. 1. På förtroendemän tillämpas det förtroendemannaavtal som utgör en del av detta kollektivavtal.

Mom. 2. Den månadsersättning som betalas till huvudförtroendemannen fastställs enligt § 9 i förtroendemannaavtalet inom plåt- och industriisoleringsbranschen.

22 §

Möten på arbetsplatser

- Mötesarrangör* Förbunden avtalar om att Industrifacket rf:s fackavdelning, fackklubb och organiserad arbetstagargrupp på varje arbetsplats har möjlighet att utanför arbetstiden (före arbetstidens början, under måltidspausen eller omedelbart efter arbetstidens slut samt, genom en särskild överenskommelse, under den tid som infaller under veckovilan) ordna möten kring frågor om anställningsförhållandena på arbetsplatsen under följande förutsättningar:
- Mötesärenden*
- Överenskommelse* 1. En överenskommelse med arbetsgivaren ska, såvitt möjligt, ingås tre dagar innan ett möte ordnas på arbetsplatsen eller på ett ställe som avses i detta avtal.
- Mötesplats* 2. Arbetsgivaren anvisar en för ändamålet lämplig mötesplats som är i arbetsgivarens besittning och belägen antingen på arbetsplatsen eller i närheten av arbetsplatsen. Om en sådan plats inte finns, ska man vid behov genom förhandlingar försöka nå en ändamålsenlig lösning i frågan. Vid valet av mötesplats ska man bl.a. fästa uppmärksamhet vid att bestämmelserna om arbetarskydd, arbetshygien och brandsäkerhet kan iakttas och att mötet inte stör affärs- eller produktionsverksamhet.
- Arrangörens ansvar* 3. Det är organisationen och arrangörerna som har reserverat möteslokalen som ansvarar för mötesordningen och för ordning och reda i möteslokalen. Organisationens förtroendevalda ska finnas tillgängliga under mötet.
- Utomstående deltagare* 4. Mötesarrangörerna har rätt att kalla till mötet representanter för ett förbund som är avtalspart i kollektivavtalet och representanter för dess underförening samt för de aktuella centralorganisationerna. Tidigare arbetsplatsspecifika avtal beträffande ordnande av möten kan endast ändras genom ett gemensamt avtal.

Tillämpningsanvisning:

En förutsättning för möten på arbetsplatsen är bland annat att man med arbetsgivaren kommer överens om mötet. Överenskommelsen ska i enlighet med huvudregeln ingås minst 3 dagar före mötet. Endast ifall orsaken till mötet har uppkommit så sent att det inte är möjligt att beakta ovanstående tidsfrist kan begäran läggas fram även senare. Endast till möten som arrangerats under iakttagande av de förutsättningar som nämns i kollektivavtalet har mötesarrangörerna rätt att kalla representanter för Industrifacket rf och dess underförening samt representanter för centralorganisationerna. I god tid före mötet ska representantens namn och ställning i föreningsorganisationen meddelas till arbetsgivaren. Utan ett sådant meddelande är arbetsgivaren inte skyldig att ge sitt tillstånd till representantens deltagande i mötet.

23 §

Utbildningsverksamhet

I utbildningsverksamhet tillämpas bestämmelserna i 5 kap. i det allmänna avtalet för plåt- och industriisoleringsbranschen. Avtalet ingår som bilaga i detta kollektivavtal.

Ifall arbetstagaren enligt det nämnda protokollet ska ersätta inkomstbortfallet, betalas ersättningen enligt den personliga tidlönen som nämns i 5 § i kollektivavtalet.

24 §

Bestämmelse om strejkbegränsning

En strejk som Industrifacket rf eventuellt har godkänt på ett annat verksamhetsområde inom teknologiindustrin gäller inte arbetstagare på de medlemsföretag i Metalliteollisuudenharjoittajain Liitto MTHL:n Työnantajat ry som omfattas av detta avtal.

25 §

Meningsskiljaktigheter och deras avgörande

Mom. 1. Förhandlingsplikt

Man ska sträva efter att avgöra en meningsskiljaktighet som gäller tillämpningen eller tolkningen av kollektivavtalet eller brott mot kollektivavtalet genom förhandlingar på arbetsplatsen.

Protokollsanteckning:

Förbunden ger på begäran de lokala parterna handledning och information i samtliga förhandlingsskeden för att främja avgörandet av meningsskiljaktigheten på arbetsplatsen. Att hänskjuta meningsskiljaktigheten till förbunden för avgörande ska anses som den sista utvägen.

Ansvarsområdena för personer som arbetar på olika nivåer inom förhandlingsordningen som föreskrivs i kollektivavtalet, särskilt förtroendemän och chefer, och anslutande befogenheter i anställningsfrågor ska konstateras på arbetsplatsen.

Förbud mot påtryckning

Med anledning av en fråga som omfattas av förhandlingsplikten är det inte tillåtet att lägga ner arbetet eller vidta andra åtgärder för att utöva påtryckning på den andra parten eller för att störa arbetets regelbundna gång.

Mom. 2. Lokal förhandlingsordning vid meningsskiljaktigheter

*Lokal
förhandlingsord
ning*

Frågor beträffande arbetstagarens lönesättning och arbetsvillkor förhandlas först mellan arbetstagaren och hans eller hennes chef. Om arbetstagaren inte har fått ärendet utrett med sin chef, kan han eller hon överföra ärendet till förhandling mellan förtroendemannen och arbetsgivarens representant.

Om man inte lyckas nå enighet vid förhandlingarna mellan förtroendemannen och arbetsgivarens representant, kan ärendet föras vidare till förhandlingar mellan huvudförtroendemannen och arbetsgivarens representant.

Om ärendet allmänt gäller arbetstagarna inom förtroendemannens verksamhetsområde, kan förhandlingarna inledas direkt mellan förtroendemannen och arbetsgivarens representant.

Förhandlingarna ska inledas så snabbt som möjligt och senast inom en vecka efter att ett förhandlingsförslag har lagts fram. Utredningen av en meningsskiljaktighet som kräver en omedelbar och snabb lösning ska inledas genast då den uppträder. Förhandlingarna ska föras utan dröjsmål.

*Inledande av
förhandlingar*

Mom. 3. Hänskjutning till förbunden

Om de lokala parterna inte lyckas nå enighet i meningsskiljaktighetsfrågan, kan ärendet på någondera lokala partens begäran hänskjutas till förbunden för avgörande.

Över ett ärende i vilket man inte nått enighet ska göras upp en gemensam promemoria, i vilken ärendet som är föremål för meningsskiljaktigheten definieras och parternas motiverade ståndpunkter redovisas. Promemorian görs upp i två exemplar, ett för vardera förbundet. Förtroendemannen och arbetsgivarens representant undertecknar promemorian. Promemorian görs upp på den blankett som finns på förbundens webbplats.

*Uppgörande av
promemoria*

Återförvisning

Om iakttagandet av den lokala förhandlingsordningen väsentligt har försummats i en meningsskiljaktighetsfråga, kan förbunden återförvisa ärendet tillbaka till arbetsplatsen för förhandling.

Protokollsanteckning:

Innan oenighetspromemorian skickas till förbunden ska huvudförtroendemannen och arbetsgivarens representant genom nödvändiga fortsatta förhandlingar ännu sträva efter en försonlig lösning på arbetsplatsen. Anvisningar för detta finns på blanketten för oenighetspromemoria.

De lokala parterna kan tillsammans i stället för att skicka en oenighetspromemoria be förbunden om ett förlikningsförslag eller att de skulle ge ett bindande avgörande i tvistefrågan. Om förbunden meddelar en bindande lösning, är den slutgiltig.

*Förbundens
förslag till
förlikning*

Mom. 4. Den enhälliga ståndpunkten som förbunden har nått i ärendet binder de lokala parterna.

*Bindande
verkan*

Meningsskiljaktigheter som föranleds av detta avtal och som parterna i enlighet med förhandlingsordningen har förhandlat utan att uppnå enighet, kan hänskjutas till arbetsdomstolen för avgörande.

Arbetsdomstolen

26 §

Anlitande av utomstående arbetskraft

Mom. 1. Underleverans

Kollektivavtal som tillämpas Avtal om underleverans kompletteras med ett villkor enligt vilket underleverantören förbinder sig att iakttä det normalt eller allmänt bindande kollektivavtalet inom sin bransch samt arbets- och sociallagstiftningen.

Reducering av arbetskraft Om företagets arbetskraft på grund av anlitande på underleverantörer måste skäras ner, ska företaget sträva efter att placera de berörda arbetstagarna i andra uppgifter inom företaget.

Mom. 2. Anlitande av hyrd arbetskraft

Kollektivavtal som tillämpas vid företag som hyr arbetskraft Om företaget som hyr ut arbetskraft inte binds av ett normalt eller allmänt bindande kollektivavtalet, kompletteras avtalen om anlitande av hyrd arbetskraft med ett villkor enligt vilket ett företag som hyr ut arbetskraft förbinder sig att iakttä kollektivavtalet för plåt- och industriisoleringsbranschen samt arbets- och sociallagstiftningen.

Användningssituationer Företagen ska begränsa anlitande av hyrd arbetskraft till sådana situationer där arbete inte kan utföras av de arbetstagare som är anställda på företaget.

Varaktigheten beträffande anlitandet av hyrd arbetskraft Det är inte ändamålsenligt att hyrda arbetstagare sida vid sida med företagets ordinarie arbetstagare en längre tid och mera omfattande arbetar i företagets normala arbetsuppgifter och under samma arbetsledning. Hyrd arbetskraft bör inte anlitas för av bestående karaktär.

Lokala avtal Om principerna för anlitande av hyrd arbetskraft kan lokalt avtalas annat. Avtalet ingås skriftligt med huvudförtroendemannen.

Mom. 3. Information till personalens representanter

Arbetsgivaren informerar huvudförtroendemannen och arbetarskyddsfullmäktig på förhand om utomstående arbetskraft som deltar i produktions- och underhållsarbeten.

Om detta på grund av arbetets brådskande karaktär eller annan liknande orsak inte är möjligt, kan informationen i dessa undantagsfall även ges i efterhand utan dröjsmål.

Företagen som anlitar hyrd arbetskraft ska på begäran för huvudförtroendemannen redogöra för frågorna i anknytning till sådana arbetstagares arbete.

27 §

Lokala avtal

Genom samarbete och lokala avtal som en del av samarbetet inverkar man på upprätthållandet och utvecklingen av företagets produktivitet, konkurrensförmåga och sysselsättning. Samtidigt uppstår förutsättningar för förbättrad arbetshälsa. Lokala avtal är framför allt ett verktyg för verksamhetsutveckling. *Mål*

På varje arbetsplats ska i samråd fastställas de mål som man genom lokala avtal strävar efter att uppfylla. I en verksamhetsmiljö som genomgår snabba förändringar ska målen ständigt omvärderas. Om nödvändiga metoder överenskomms efter att målen har fastställts.

Som tillvägagångssätt berör de lokala avtalen hela arbetsgemenskapen. De förutsätter en öppen och förtroendeskapande dialog mellan arbetsgivaren och personalen. *Tillvägagångssätt*

Parterna förväntas ta ansvar för att den egna arbetsplatsen är framgångsrik. Som primär verksamhetsmodell ska man tillägna sig beredskapen till initiativrikedom och söka efter de bästa möjliga lösningarna som främjar såväl företagets som personalens intressen och samordningen av dem på ett sätt som beaktar de lokala behoven. Bestämmelserna i kollektivavtalet tillämpas som sådana om de bäst anses sig motsvara parternas målsättningar. *Parternas ansvar*

Lokal förhandlingsordning

Möjligheten till lokala avtal framgår av varje kollektivavtalsbestämmelse (se även bilagan till kollektivavtalet s. 220).

Parter Parterna i de lokala avtalen är, om inte något annat följer av kollektivavtalsbestämmelsen,

- arbetstagare och chef,
- förtroendeman och arbetsgivare,
- huvudförtroendeman och arbetsgivare.

Avtalsparterna är förtroendemannen och arbetsgivaren, om avsikten är att arrangemanget som avses i avtalet allmänt gäller samtliga arbetstagare inom förtroendemannens verksamhetsområde eller om avtalen på individnivå skulle ha väsentlig inverkan även på de övriga arbetstagarnas arbete.

Ett lokalt avtal kan även ingås så att förtroendemannen och arbetsgivaren sinsemellan allmänt avtalar om ärendet (ramavtal) och att man bereder arbetstagaren och arbetsgivaren möjlighet att komma överens om detaljerna.

Om en gällande kollektivavtalsbestämmelser förutsätter avtal med huvudförtroendemannen eller förtroendemannen och om sådana inte valts på arbetsplatsen , kan avtalet ingås även av arbetsgruppen för lokala avtal som nämns nedan.

Bindande verkan Avtalet som ingåtts med förtroendemannen binder de arbetstagare som förtroendemannen ska anses representera.

Avtalsform Avtalet ska ingås skriftligt om någondera avtalsparten begär det.

Avtalets längd Avtalet kan ingås för viss tid eller att gälla tills vidare. Ett avtal som gäller tills vidare kan sägas upp med iakttagande av en uppsägningstid på tre månader, om inte annat avtalats om uppsägningstiden.

Det här avsedda lokala avtalet utgör en del av det gällande kollektivavtalet.

Färdigheter att ingå lokala avtal och uppföljning av avtal

Lokala avtal förutsätter av båda parterna know-how som hänför sig till bland annat kännedom om kollektivavtal, förhandlingskompetens, företagsekonomi och utveckling av produktions- och serviceverksamhet. Det är viktigt att identifiera de utvecklingsobjekt som förbättrar de lokala avtalens kvalitet och vidta målinriktade åtgärder för att rätta till dem.

För upprättande, utveckling och uppföljning av lokala avtal på arbetsplatsen har arbetsplatsen en arbetsgrupp för lokala avtal som är insatt i förhållandena på arbetsplatsen. Arbetsgruppen består av minst två representanter för arbetsgivaren och två för arbetsgivarna, varav en är huvudförtroendemannen. Om man på arbetsplatsen inte har valt en huvudförtroendeman väljer arbetstagarna två medlemmar till gruppen bland sig. Gruppens mandatperiod är två år åt gången enligt förtroendemannaperioderna. Gruppens medlemmar har rätt att delta i utbildning i lokala avtal som förbunden har gemensamt avtalat om.

Arten av de frågor som man ska förhandla om och arbetsplatsens storlek kan föranleda att även andra personer på arbetsplatsen deltar utöver huvudförhandlarna i de lokala avtalen som experter. Innan förhandlingarna inleds ska man komma överens om att parternas förhandlingssammansättningar är lika stora.

Lokala avtal är en central del av systemet för fastställande av kollektivavtal och därför ska man se till att avtalen finns till påseende på arbetsplatsen på behörigt sätt. För att lokala avtal ska fungera förutsätts det att de följs upp årligen och vid behov uppdateras.

IX ACKORDSPRISÄTTNING FÖR INDUSTRIISOLERING

28 §

I enlighet med om huruvida arbetets svårighetsgrad avviker från arbetenas genomsnittliga svårighetsnivå, kan man betala högst 10 % lägre priser (vågräta rörsystem som tillverkats utan ställningar eller arbeten som till sin svårighet kan anses motsvara dem) eller högst 20 % högre priser (arbeten med turbinfundament och oljebrännare i ångkraftpannor samt isoleringsarbeten som till sin svårighetsgrad kan anses motsvara dessa).

Om arbetet utförs inom områden för sådana fabriker eller anläggningar som är i drift, höjs de gällande ackordspriserna på dimensionerings- och monteringsarbeten med 10 % i grupperna A, B, C, D, E och F.

29 §

1. I priserna ingår montering med metallskivor vars tjocklek är 0,4–1,0 mm och som bearbetas och fogas samman genom nitning eller genom användning av skruvar.
2. Vid användning av syrabeständig eller rostfri skiva höjs ackordspriserna på plåtarbetet med 20 %.
3. Priserna förutsätter att arbetsgivaren ställer till förfogande behövliga tunga arbetsmaskiner i enlighet med 11 § 2 mom.
4. I fråga om s.k. sekundaarbeten betalas för arbetet ifall orsaken till att arbetet underkänns inte beror på arbetstagaren det avtalade ackordspriset.

För arbete som utförs utomhus under november, december, januari, februari och mars betalas en höjning på 15 % till ackordspriserna (gäller inte tidlön). Tillägget betalas inte för arbete som utförs på rörbroar som är utrustade med tak och väggar eller i motsvarande utrymmen.

Lönen för arbetsgruppens förman avtalas varje gång separat mellan arbetsgivaren och arbetstagaren. Det här förmanstillägget avdras inte från ackordssumman.

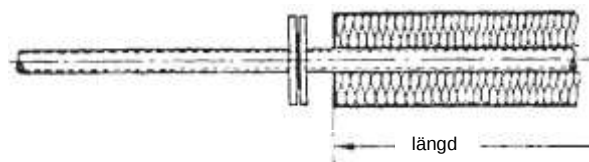
I ackordspriset ingår samlande av det material som ska returneras samt överflödiga delar på ett ställe.

30 §

Mätningsgrunder för ackord

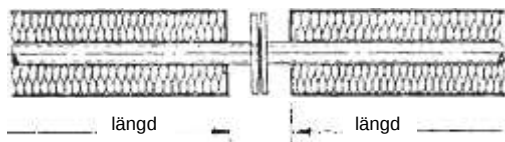
- A. Kvadratytor på ett färdigt isoleringsarbete.
- B. Rören längs mittlinjen enligt följande:

B 1.

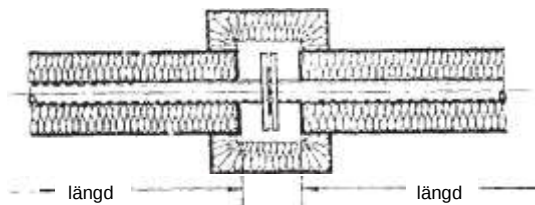
Längden på den isolerade delen, 1 ändstycke

B 2.

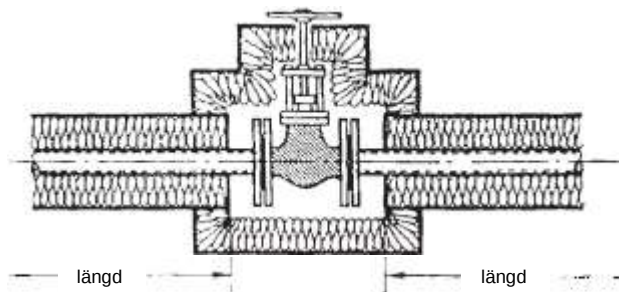
Längderna på de isolerade delarna, 2 ändstycken

B 3.

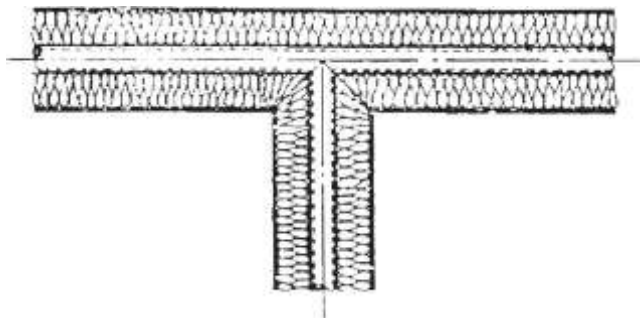
Längderna på de isolerade delarna, 2 ändstycken, 1 flänskåpa

B 4.

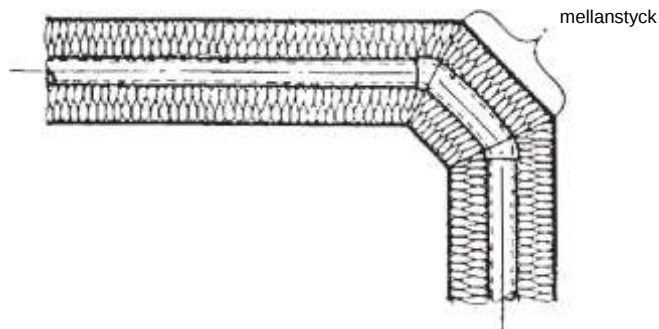
Längderna på de isolerade delarna, 2 ändstycken, 1 ventilkåpa

B 5. Rörvinkel

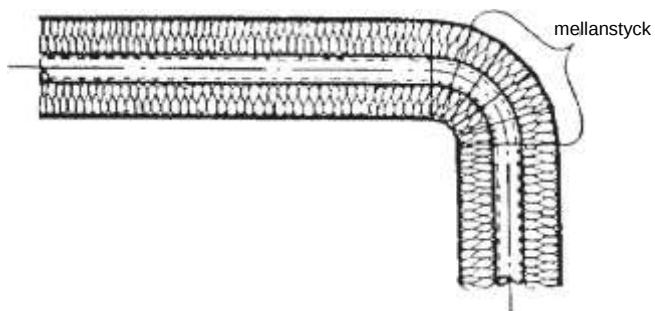
1 rörvinkel, längden längs mittlinjen

B 6. Rörvinkel

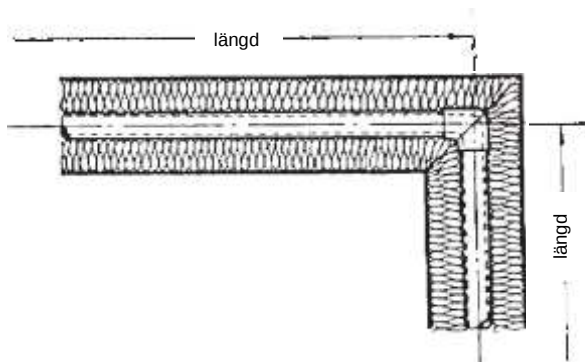
1 rörvinkel, 1 mellanstycke, längden längs mittlinjen

B 7. Rörvinkel

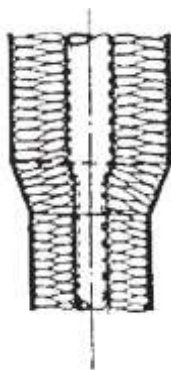
1 rörvinkel, 4 mellanstycken, längden längs mittlinjen

B 8. T-stycke

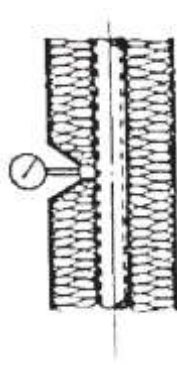

1 T-stycke, längden längs mittlinjen

B 9.

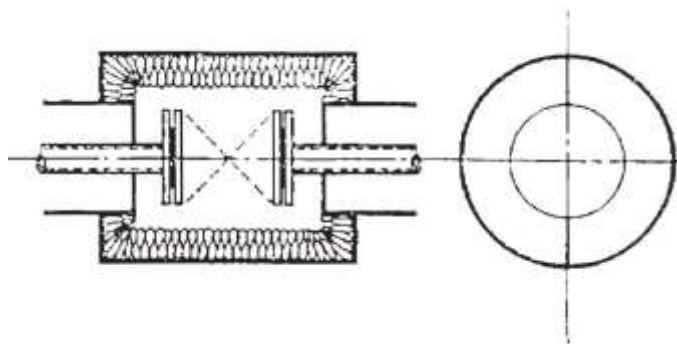

1 koner

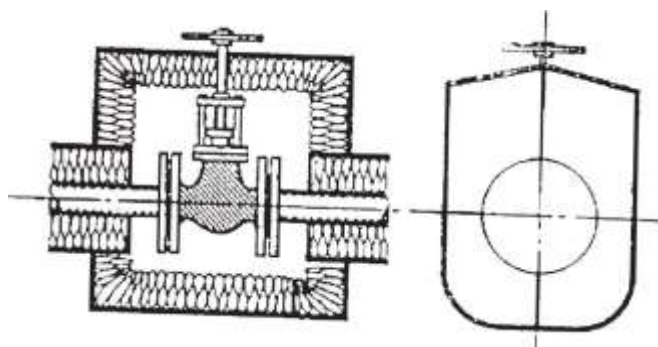
1,5 $\times$ tabell C 1

B 10. Kåpor som kan öppnas

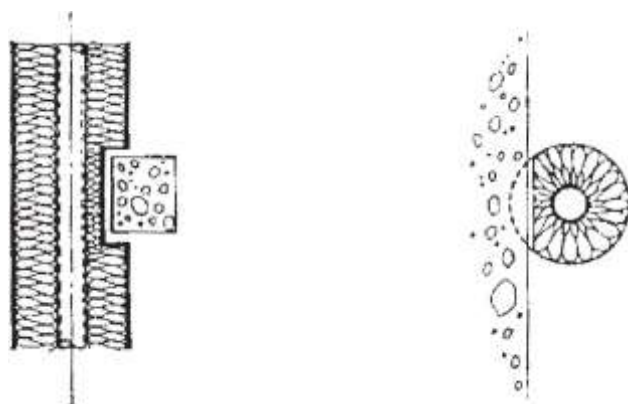
1 kåpa B 10

B 11.

1 kåpa B 11

B 14.

1 förbigång B 14

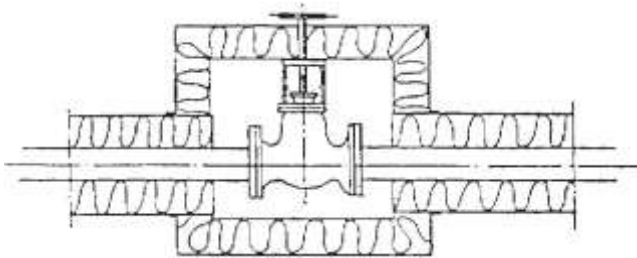
Den yttre diametern på isoleringen som används som betalningsgrund beräknas enligt följande:

Den yttre diametern på röret + 2 x bestämd isoleringstjocklek + 5 mm.

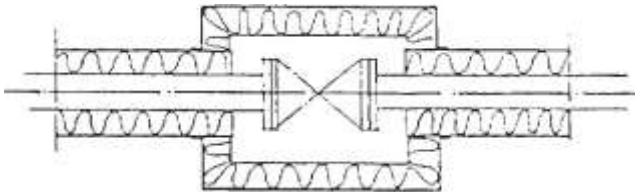
Diametern på kåpan () beräknas genom att periferin på kåpan (omkretsen) divideras med π .

Priset som betalas för isoleringen av ett platt rörpaket fastställs i enlighet med den största diametern, förhöjd med 50 %.

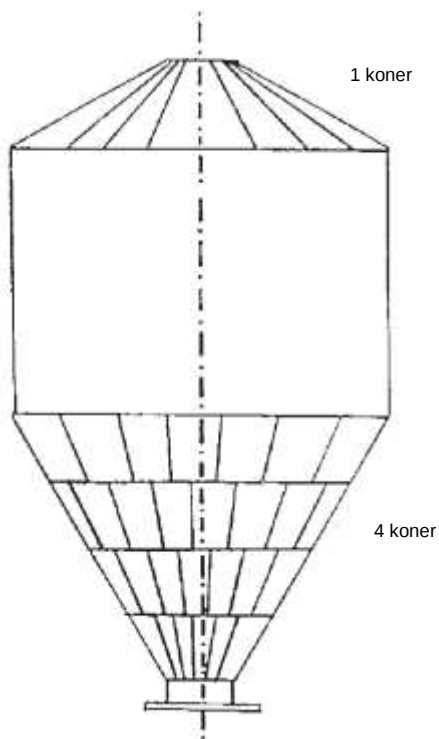
B 15. Ventilkåpa

B 15. Flänskåpa

C 1. Koner i anläggningar

Kvadratpriserna tas från tabellen slätplåt I

Rund yta

Mantel

Vid differentiering av yta beaktas hela anläggningens mantelyta.

Bild 1

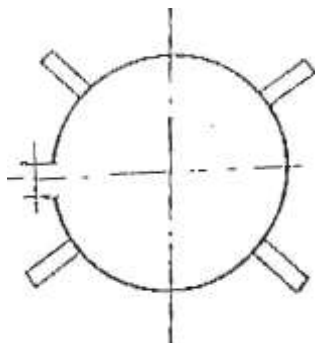
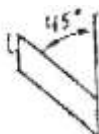
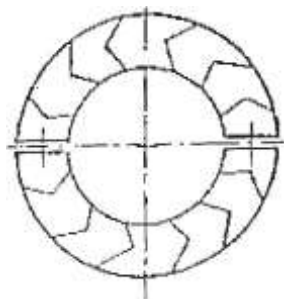

Bild 2

Bild 3

Bild 4

31 §**Ackordsprissättning vid användning av arbetsmaskiner i 11 § 2 mom.**

I industriisoleringsarbete används enhetspriserna i denna paragraf från början av den lönebetalningsperiod som inleds 1.3.2022 eller närmast därefter. Från början av den lönebetalningsperiod som inleds 1.3.2023 eller närmast därefter höjs priserna i enlighet med underteckningsprotokollet och de nya ackordspriserna finns i det elektroniska kollektivavtalet på förbundens hemsidor.

När enhetspriserna i denna paragraf används i VVS-isoleringsarbete, multipliceras de med koefficienten 0,8.

Grupp A Kvadrattytor

Slät plåt I Isoleringsarbete med ull cent/m²

Rund yta Plåtarbete

yta	cent/m ² mineralullsskiva		mineralullsmatta					
	Monte ring	Tillver kning						
Mantel	cent/ m ²	cent/ m ²	30-59	60- 89	90- 140	30- 59	60- 89	90- 120
under 10 m ²	1073	577	327	347	357	489	523	536
under 30 m ²	765	328	263	275	281	398	413	422
under 50 m ²	599	256	211	222	230	316	332	341
under 100 m ²	572	191	143	162	187	236	246	281
under 150 m ²	532	176	139	147	160	210	222	242
över 150 m ²	482	160	124	131	136	183	195	202
slät vägg	403	135	124	131	133	183	195	202

	Montering Tillverkning		mineralullsskiva			mineralullsmatta		
	cent/ m ²	cent/ m ²	30– 59	60– 89	90– 120	30– 59	60– 89	90– 120
Kanalyta								
Synliga kanter sickade, övriga kantade	620	264	258	270	281	315	329	345
Glidfog (Brynzell)	693	297	258	270	281	315	329	345
Isolering med ull på en förstyvad yta	-	-	455	477	501	455	477	501

(SFS 3978 på bilden 20b skär. A-A och C-C samt även skär. B-B när man använder ullskivor.)

Ytan på manteln prissätts enligt mantelytan på anläggningen eller tanken. Priserna på isolering med ull i fråga om ändstycken och koner enligt deras egen yta.

Om kanalytan förstyvas med korskantning, höjs kvadratpriserna med 5 %.

Om arbetet utförs på ställningar, höjs priserna med 10 % inklusive lyftningen av material från marken till ställningarna.

Formskivor II

Rund yta	Isoleringsarbete med ull cent/m2						
	Plåtarbete						
	cent/m ²	mineralullsskiva			mineralullsmatta		
Mantel		30-59	60-89	90-140	30-59	60-89	90-120
Kanalyta, längden på plåten < 1500	863	258	269	281	315	328	345
Kanalytan, längden på plåten 1500 eller över	719	192	204	212	315	328	345
Pannyta	536	192	204	212	315	328	345
Isolering med ull på en förstyvad yta		456	477	501	456	477	501

(SFS 3978 på bilden 20b skär. A-A och C-C samt även skär. B-B när man använder ullskivor).

Om arbetet utförs på ställningar, höjs priserna med 10 % inklusive lyftningen av material från marken till ställningarna.

Vertikala cisterner

Rund yta	Isoleringsarbete med ull cent/m2						
	Plåtarbete						
	cent/m ²	mineralullsskiva			mineralullsmatta		
Mantel		30-59	60-89	90-140	30-59	60-89	90-120
under 30 m ²	784	263	274	281	399	413	421
under 50 m ²	614	211	222	230	316	332	342
under 150 m ²	501	140	147	160	210	222	243
under 600 m ²	396	115	125	129	175	185	191
över 600 m ²	362	115	125	129	175	185	191

Om arbetet utförs på ställningar på över 10 meters höjd, höjs priserna med 10 %, och när arbetshöjden överstiger 10 meter, är höjningen 15 % inklusive lyftningen av material från marken till ställningarna.

Tak

Med tvåfaldiga fogar

	Plåtarbete cent/ m ²	Isoleringsarbete med ull cent/m ² mineralullsskiva		
Takyta		30-59	60-89	90-140
under 10 m ²	3971	437	464	482
under 30 m ²	2916	317	339	350
under 50 m ²	2024	258	269	287
under 100 m ²	1389	232	246	260
under 150 m ²	1119	212	225	230
under 300 m ²	887	183	189	191
över 300 m ²	744	150	155	159

Montering av förhandstillverkat tak med profilerade fogar

	Plåtarbete cent/ m ²	Isoleringsarbete med ull cent/m ² mineralullsskiva		
Takyta		30-59	60-89	90-140
under 10 m ²	1832	481	512	532
under 30 m ²	1204	348	373	388
under 50 m ²	941	285	296	313
under 100 m ²	832	256	269	288
under 100 m ²	780	233	247	252

Fixering av taket vid kantlisten och proppning av profilerade ändlock ingår i priset.

Om avstyvningsbalkar ovanpå taket

- priset på isoleringsarbete med ull +20 % när takytan under 100 m²
- priset på isoleringsarbete med ull +10 % när takytan 100 m² eller mera
- I prisen ingår lyftning av material från marken till monteringsobjektet
- När monteringsobjektet ligger på över 10 meters höjd, höjs priserna med 5 %.

Montering av förhandstillverkad kon till cistern med profilerade fogar (SFS 3978 bild 26 a)

	Plåtarbete cent/m ²	Isoleringsarbete med ull cent/m ² mineralullskiva eller mineralullmatta		
Mantel		30-59	60-89	90-120
under 10 m ²	1558	531	558	583
under 30 m ²	1021	384	411	424
under 50 m ²	804	310	326	345
under 100 m ²	709	282	295	313
under 150 m ²	662	256	270	279
över 150 m ²	580	222	228	233

- I prisen ingår lyftning av material från marken till monteringsobjektet
- När monteringsobjektet ligger på över 10 meters höjd, höjs priserna med 5 %.

B 2.**Grupp B. Raka rör****Isolering med ullmatta****Kubikmetervikt upp till 135 kg/m³**

Tjockleken på isoleringsmaterialet mm

Ns/

Ns/yttre Ø på

1 x mineralfibermatta

röret

mm

	40	50	60	80	100	120
100/114	366	366	385	385	437	485
125/140	334	334	352	362	427	481
150/169	334	334	352	399	466	515
175/194	334	336	380	425	497	549
200/219	342	366	410	454	533	581
225/241	369	393	434	484	560	614
250/273	407	427	473	523	603	655
300/323	466	486	536	582	668	719
350/368	515	541	589	643	729	781
400/419	575	597	653	707	796	849
450/470	638	660	716	772	863	918
500/521	732	760	821	876	975	1031
600/612	846	872	942	998	1102	1159
700/714	975	1002	1076	1131	1245	1301
800/816	1103	1130	1213	1266	1387	1449
900/914	1230	1254	1344	1399	1526	1588
1000/1016	1359	1387	1482	1538	1671	1730

Om den yttre Ø på röret är över 1 016 mm, används priserna på kvadratsytor under 50 m² enligt tabellen Kvadratpriserna i grupp A.

För en isolerad rörvinkel betalas i extra avgift priset på 1,5 rörmeter enligt respektive rörstorlek.

Om isoleringen utförs med en nätmatta som har skurits till fixlängd, sänks priserna med 20 procent.

Om det finns mer än ett isoleringslager, betalas för följande lager cent/m².

Isoleringstjocklek mm

20-59	60-99	100-120
393	410	431

B 5.**Isolering med mineralullsskål (cent/m)****Isoleringstjocklek mm**Ns/yttre Ø på röret
mm

	20	30	40	50	60	80	100	120	140
15/17	123	123	123	123	123	123			
20/27	123	123	123	123	123	123			
25/32	123	123	123	123	123	123	130	159	
30/38	123	123	123	123	123	127	141	169	
40/48	123	123	123	123	123	138	152	179	
50/60		123	123	123	128	148	163	193	
65/76		123	123	133	141	159	175	206	
80/89		123	135	143	151	169	186	214	
100/114		138	151	155	164	181	204	230	
125/140		138	148	153	164	180	197	221	
150/169		148	158	166	179	192	213	234	263
175/194		158	167	179	188	206	227	251	277
200/219		165	179	186	196	217	238	267	296
250/273		188	196	210	221	247	271	302	334
300/323		211	223	236	251	276	306	336	373
350/368				264	277	307	338	369	411
400/419				297	310	342	374	408	449
500/521				385	406	438	468	509	567
600/612				454	472	509	542	585	652
700/714				536	559	593	631	680	754
800/816				619	646	684	723	773	866
900/914				711	730	774	814	870	975
1000/1016				805	825	873	912	975	1095

Prisen är pris per isoleringslager.

För en konsol med två eller flera perforeringar betalas tilläggspris enligt följande:

- Med rörstorlek på under NS 200,
0,3 × motsvarande lm-pris per konsol;
- Med rörstorlek på NS 200-500,
0,5 × motsvarande lm-pris per konsol;
- Med rörstorlek på NS 600-1200,
1,0 × motsvarande lm-pris per konsol;

För en färdig vinkelränna betalas inte ett separat vinkelpris.

För en ullisolerad rörvinkel betalas i tilläggsavgift ett styckepris som motsvarar priset på 1,5 meter av rörstorleken i fråga.

Fabrikstillverkade segmentkurvor tilläggspris $0,8 \times \text{lm-pris}$ (mätt enligt mittlinjen på kurvan).

B2 och B5

I prisen ingår lyftningar från marken till monteringsobjektet. om arbetet utförs på över 5 meters höjd, höjs priserna med 5 %. Om arbetet utförs

på fasta ställningar, höjs priserna med 5 %.

C 7.

Grupp C. Formdelar

Koner i anläggningar cent/st.									
Ø mm	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900
0	2916	3171	3429	3685	3949	4208	4461	4721	4977
50	3045	3302	3559	3816	4074	4334	4594	4848	5108
2000	2100	2200	2300	2400	2500	2600	2700	2800	Ø mm
5236	5507	5798	6062	6327	6587	6851	7115	7375	0
5375	5667	5927	6189	6455	6720	6983	7244	7508	50
Ø över 2850 mm				120 cent/50 mm					

Koner tillverkas av delar med den ena plåtkanten kantad.

C7

I prisen ingår lyftningar från marken till monteringsobjektet.

Om arbetet utförs på över 5 meters höjd, höjs priserna med 5 %.

Om arbetet utförs på fasta ställningar, höjs priserna med 5 %.

Grupp C. Formdelar

cent/enhet

Tillverkning och montering av list inklusive högst 3 böjningar	298/m
Montering av en färdig list	181 m
Montering av profiltätning	181/m
Öppning	183/st.
Öppning inklusive tillverkning av krage	415/st.
Genomföringar i profilskiva storlek 500 x 500 och < 0,25 m ²	
Manlucka i en profilskiva (jämför bild 27 enligt SFS 3978)	1456/st.

i arbetet ingår tillverkning av uttrakning

Genomföringar i profilskiva, större än ovan, höjning 151/0,1 m²

Manlucka i en profilskiva (jämför bild 27 enligt SFS 3978)

Priset på bottnen så som ovan priset på genomföring i profilskiva

Tillverkning av manlucka när diametern är max 1000 mm 4040/st.

*Montering av manlucka 1010/st.

*Förbigång eller inhugg i anläggning eller tank 1607/st.

*Förbigång, fortgående i rak rör 233/m

*Förbigång, i kurva 233/mellans t.

*Sned förbigång betalas med priserna i tabell F7 (montering av färdig) multiplicerade med 1,4.

Grupp D. Svetsningsarbeten cent/enhet

Sylar, 6 st./m² 96/m²

Om arbetet utförs med stuksvetsmaskin, multipliceras priset med 0,7.

Slipning av yta, tilläggspris 52/m²

Stödbandet på isoleringen på en fallrör, tillverkning (bild 1 s. 101) 468/st.

Det ovan nämnda tvådelat, tillverkning 632/st.

Montering av hängarmeringsstödband (bild 2 s. 101) 252/m

Tillverkning av hängarmeringsstödband 63/m

Isoleringsstödband (med innerband), tillverkning (bild 3 s.102) 160/m

Tillverkningsjigg för ett stödband med innerband 883/st.

Montering av beläggingsstödband med vertikala konsoler 113/m

Tillverkning av beläggingsstödband 31/m

Fästjäm för bygel	154/m ²

Grupp E. Övriga arbeten

Fixering av tunnplåt av aluminium på planyta	64/m ²

Fixering av glasfiberremsa och tejpremsa på tankband (med kardborretejp)	14/m

Fixering av metallnät	13 7/m ²

Betong- eller dragmetallnät	201/m ²

Tätning av plåtfogar med kitt	98/fogmeter
med limremsa	73/fogmeter

Skärning och fixering av tunnplåt av aluminium eller plastfolie

under 200 mm	91/m
200 mm 300 mm	111/m
301 mm 400 mm	145/m
401 mm 500 mm	196/m
501 mm 642 mm	247/m

I ackordspriserna ingår ett mineralfiberstillägg på 15 % och ett hjälparbetstillägg på 20 %.

*; D; E

I prisen ingår lyftningar från marken till monteringsobjektet.

Om arbetet utförs på över 5 meters höjd, höjs priserna med 5 %.

Om arbetet utförs på fasta ställningar, höjs priserna med 5 %.

F 4.**Montering av plåtbläggning cent/m**

Ns/ Ns/ytte på röret	Ø	20	30	40	50	60	70	80	90
15/17		185	185	185	185	185	185	185	185
20/27		185	185	185	185	185	185	185	185
25/32		185	185	185	185	185	185	185	185
30/38		185	185	185	185	185	185	185	198
40/48		185	185	185	185	193	197	197	199
50/60		185	185	185	193	197	197	198	206
65/76		185	185	185	197	197	197	204	214
80/89		185	185	193	197	197	199	209	215
100/114		185	193	197	197	202	213	215	228
125/140		179	179	181	188	195	203	210	217
150/169		179	182	191	195	206	212	223	229
175/194		185	192	196	208	216	225	232	238
200/219		195	201	210	217	227	233	244	251
225/241		203	208	217	228	234	244	251	259
250/273		213	223	230	238	248	254	264	276
300/323		235	245	252	260	273	289	300	318
350/368		252	265	276	295	308	320	334	352
400/419		286	302	314	329	342	358	372	383
450/470		322	336	352	365	380	420	431	440
500/521		376	392	431	450	459	474	486	504
600/612		465	481	495	513	528	542	559	574
700/714		543	561	575	618	636	652	672	689
800/816		653	674	690	716	732	750	768	792
900/914		749	766	789	847	864	884	909	851
1000/1016		888	912	938	867	881	903	913	941

Monteringspriset på plåtbläggningen fås av tabellen.

100	120	140	160	180	200	220	240	Ns/ Ns/yttre på röret	Ø
185	208	228	248	266	283	305	335	15/17	
196	215	231	250	268	285	314	344	20/27	
200	215	233	252	271	289	316	348	25/32	
204	220	237	255	275	291	325	353	30/38	
209	224	243	259	277	296	337	366	40/48	
214	230	248	267	284	309	345	375	50/60	
220	237	254	274	290	329	359	392	65/76	
225	244	259	277	297	337	368	400	80/89	
237	254	274	289	324	357	391	417	100/114	
227	244	259	282	315	342	372	426	125/140	
236	253	271	308	336	365	417	440	150/169	
250	264	300	326	357	381	434	462	175/194	
259	279	314	342	372	426	450	481	200/219	
267	303	331	359	412	431	464	495	225/241	
299	326	354	381	433	459	489	518	250/273	
332	360	415	440	467	496	526	528	300/323	
364	419	438	470	500	531	533	560	350/368	
426	450	481	506	541	596	569	604	400/419	
457	486	516	547	604	578	612	646	450/470	
518	549	602	639	617	653	686	754	500/521	
617	651	688	726	692	767	802	850	600/612	
715	749	790	784	827	866	901	938	700/714	
850	888	853	881	913	987	1011	1052	800/816	
866	901	938	993	1029	1071	1111	1152	900/914	
987	1011	1052	1091	1131	1170	1212	1257	1000/1016	

F 6.**Montering av rörända**

Ø mm	200	300	400	500	600	700	800	900	1000
	91	96	114	147	164	195	211	227	241

Tillverkningskoefficient för tillverkning på arbetsplatsen är 3 (inklusive håltagning).

F 7.**T st. Y st. kon, förbigång, montering**

Ø mm	300	400	500	600	700	800	900	1000
	208	269	330	411	474	537	603	667

Om man i arbetet förkortar T-, Y- eller förbigångsstycket, multipliceras tabellpriset med koefficienten 2. Tillverkningskoefficienten för tillverkning på arbetsplatsen är 3.

F 8.**Montering av mellanstycke i en vinkel**

Ø mm	200	300	400	500	600	700	800	900	1000
0	124	124	153	180	221	260	296	329	367
50	130	142	163	196	241	278	312	348	385

Tillverkningskoefficienten för tillverkning på arbetsplatsen är 3.

1100	1200	1300	Ø mm
255	268	282	

1100	1200	1300	Ø mm
732	794	860	

1100	1200	1300	Ø mm
403	450	501	0
425	479	525	50

F 9.**Montering av flänskåpa**

Ø mm	300	400	500	600	700	800	900	1000
0	333	409	483	560	636	711	791	864
50	355	430	508	583	662	734	811	887

Kåpor av 3 delar + 15 %

” av 4 delar + 30 %

” av 5 delar + 45 %

Om hålen görs i samband med monteringen, betalas i tilläggspris 65 % av grundpriset i tabellen.

Avbrytning ingår i priserna.

Tillverkningskoefficienten för tillverkning på arbetsplatsen är 5.

F 10.**Ventilkåpor, inklusive spindelhål**

Ø mm	300	400	500	600	700	800	900	1000
0	480	571	661	749	840	930	1023	1112
50	509	602	690	781	874	959	1053	1142

Kåpor av 3 delar + 15 %

” av 4 delar + 30 %

” av 5 delar + 50 %

Om ändhålen görs i samband med monteringen, betalas i tilläggspris 65 % av grundpriset i tabellen.

Avbrytning har beaktats i priserna.

Kåpor tillverkade med en låsande maskinfog (pitsburgerfog), förhöjning på 20 %.

Tillverkningskoefficienten för tillverkning på arbetsplatsen är 5.

1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	Ø mm
941	1018	1091	1168	1244	1320	1397	1473	1548	0
961	1039	1113	1193	1269	1343	1418	1493	1570	50

När i en sådan ända i ventil- och flänskåpa som kan öppnas görs krage i enlighet med bild B 15, betalas för detta arbete per ända pris enligt tabell F7. Kåpor tillverkade med en låsande maskinfog (pitsburgerfog), förhöjning på 20 %.

1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	Ø mm
1202	1293	1383	1475	1565	1651	1741	1833	1926	0
1233	1320	1413	1505	1593	1685	1773	1865	1953	50

När i en sådan ända i ventil- och flänskåpa som kan öppnas görs krage i enlighet med bild B 15, betalas för detta arbete per ända pris enligt tabell F7.

F 11.**Montering av zeppelin ända cent/st.**

Ø mm	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900
0	2873	3108	3347	3603	3873	4138	4430	4720	5060	5705
50	2960	3193	3438	3693	3968	4233	4530	4813	5325	5985

Över 2850 mm 143 cent/50 mm

F4; F6; F7; F8; F9; F10+F11

I prisen ingår lyftningar från marken till monteringsobjektet.

Om arbetet utförs på över 5 meters höjd, höjs priserna med 5 %.

Om arbetet utförs på fasta ställningar, höjs priserna med 5 %.

2000	2100	2200	2300	2400	2500	2600	2700	2800	Ø mm
6806	7187	7924	8344	9161	9636	10537	11040	12021	0
6930	7316	8061	8488	9306	9785	10692	11200	12188	50

G.**Kylisoleringsarbeten/Lågtrycksisolering****Allmänna bestämmelser**

Rör där den blivande drifttemperaturen är 0 °C eller kallare anses som avkylningsrörssystem som avses i detta avtal. Däremot tillämpas prisen på kallvattenisolering även om det är fråga om ett avkylningssystem när drifttemperaturen är ovanför 0 °C.

G 1. Cellgummiisolering av slang eller platta monterad vattentät på röret

Rörets ytterdiameter Ø mm	Tjockleken på cellgummiisolering, mm					
	6	10	13	19	25	32
0-36	160	160	160	210	210	210
37-54	160	160	160	210	210	225
55-76	160	160	168	213	225	251
77-114	194	206	217	263	286	312
115-146	263	274	286	331	354	381
147-178	305	316	328	381	404	431
179-220	389	400	411	472	495	522
245	450	461	472	537	560	587
273	499	511	522	591	613	640
324	591	602	613	690	712	739
365	644	655	667	751	773	800
406	732	743	754	846	869	895
508	911	922	933	1040	1063	1090

Cellgummiisolering på rör limmad: Enhetsprisen i tabellen höjda med 20 %.

Om isoleringen utförs med en Styrox-ränna, tillämpas på den enhetsprisen i tabell G 1.

Isoleringspriset på större rör och tankar fastställs enligt följande:

	mm	cent/m ²
Isoleringens styrka	6-15	587
Isoleringens styrka	15-32	684

G 2.

Tilläggsprissättningar gällande cellisolering

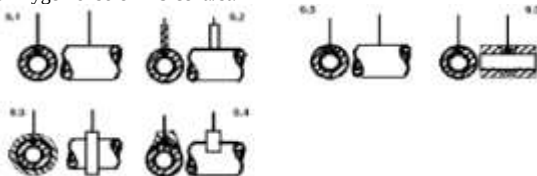
1. Vinkel, om den görs genom att böja utan skärningar, 1,00 lm.
2. Vinkel, om den görs genom att skära slang eller platta, 2,00 lm.
3. Gren, innehåller nödvändiga skärningar 1,00 lm enligt grenröret
4. Om under punkt 3 storleken på grenröret överstiger 70 mm, är helhetspriset 439 cent
5. Om under punkt 3 storleken på grenröret överstiger 115 mm, är tilläggspriset 294 cent utöver punkt 3.
6. Förminskning (tillverkning av kon) 258 cent
7. Isolering av rörändar

	mm	cent/m2
- diameter	0-100	115
- diameter	101-250	173
- diameter	över 250	233

8. Isolering av utbuktade tankändar, tilläggspris utöver m2-prisen:
  - 8.1 Tillverkning av konända med konskärmning 183 cent
  - 8.2 Tillverkning av konända med centrala koner, 77 cent per konsektor
  - 8.3 Tillverkning av konända med excentriska koner, 183 cent per konsektor. Prissättningen förutsätter att utbuktade tankändar isoleras enligt arbetsgivarens anvisningar.
  - 8.4 Isolering av pump 2192 cent/st.

Isolering av konsoler

- 9.2 Isolering av pendeln på konsolen ända fram till 150 mm:s längd 57 cent
- 9.3 Skärning eller urholkning av isoleringsmaterial samt separata isoleringsremсор som limmas på konsolpunkten, sammanlagt 57 cent
- 9.4 Om under punkt 9.3 hållardelen till konsolen perforerar isoleringen på två ställen, isoleras även hållardelen, sammanlagt 111 cent
- 9.5 Bygelkonsoler 729 cent./st.

Håltagning för muff (termometer eller motsvarande) samt isolering av muffen

	cent
- rak muff	111
- sned muff	223

Isolering av flänsar

	Ns/ ytterdiameter mm	cent/st.
11.1	0-60	294
	61-100	367
	101-150	439
	151-200	547
	201-300	729
11.2	0-60	582
	61-100	729
	101-150	877
	151-200	1098
	201-300	1461
11.3	ingår i meterprisen	

Isolering av ventiler

	Ns/ ytterdiameter mm	cent/st.
11.1	0-60	606
	61-100	749
	101-150	914
	151-200	1023
	201-300	1207
11.2	0-60	914
	61-100	1134
	101-150	1425
	151-200	1535
	201-300	1827
11.3	0-60	1207
	61-100	1494
	101-150	1827
	151-200	2045
	201-300	2409

11.1

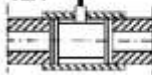
11.2

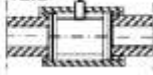
11.3

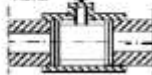
12.1

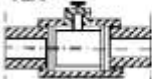
12.2

12.2

12.3

Prissättningar som gäller cellgummiisolering förutsätter

1. att kontaktlimningen för röret utförs i samtliga rundfogar och fogar samt därutöver nödvändiga punktlimningar på större rör.
2. att isoleringen utförs med slang när rörstorleken är högst 115 mm;
3. att isoleraren vid behov utför skjuvningen av ränna;
4. att man under arbetet iakttar bestämmelser om arbetssäkerhet.

Isolering av manhål Ø mm

0–0 300 mm	1432 cent
301–500 mm	1791 cent

G 3.

Mineralullsremsor belagda med en tunn plastskiva (geonpac)

Ns/	Mineralullsremsornas tjocklek, mm						
ytterdiameter mm	20	30	40	50	60	80	100
0-36	202	202	202	202	232	282	328
37-54	206	206	206	236	282	305	351
55-76	221	221	248	290	290	331	400
77-114	236	274	305	320	335	389	450
115-146	267	309	331	362	389	431	461
147 -178	335	351	377	400	431	465	530
179 220	415	427	450	461	469	572	602
245		457	472	472	541	602	674
273		491	545	545	583	674	686
324		594	617	617	686	747	766
365		636	693	693	751	777	842
406		709	758	758	777	846	922
508		831	880	880	895	930	991

För kurvor och skarvstycken betalas priset för 0,5 meter enligt rörets storlek och isoleringens styrka.

Skurna och infällda t-skarvstycken 0,75 meterpriset. Fastsättning av ändbeslaget 0,25 enh./st.

Separat fogning av isolering med tejpling 0,20 enh./fogmeter. Ovannämnda pris inkluderar kittning av stödhålen. Om kittningen av stödhålen utförs på arbetsgivarens uppdrag separat från tejplingen är kittningen icke prissatt arbete.

Då man isolerar avlopp med muff eller band höjs tabellens enhetsvärden med +25 %. På det aktuella arbetssättet tillämpas inte höjningar enligt 1 Y 1 och 1 Y 2.

Fastgörande av aluminiumfoliematta för ventilation Ba/Be

Kanalens yttre diameter D	Isoleringsmattans färdiga tjocklek, mm				
mm	20	30	40	50	60
100	282	293	301	370	392
125	290	301	309	377	400
160	297	309	316	385	408
200	335	347	370	438	476
250	373	385	404	469	541
315	434	450	472	552	602
400	549	564	587	678	732
500	598	617	655	754	785
630	671	690	743	853	888
800	758	781	834	960	998
1000	998	1029	1101	1265	1318
1250	1231	1269	1360	1566	1631

För hörn och T-förgreningar betalas tilläggspris för 1 meter.

- För koner betalas tilläggspris för 0,5 meter.
- Då man isolerar på vind där arbetsutrymmets höjd är under 1,8 m höjs poängvärdena med 25 procent.

METODBESKRIVNINGAR**1 Montering av plåtrör****Arbetsinnehåll**

Flyttning av rör från samma avsats på högst 25 meters avstånd, lyftning till högst fem meters höjd.

Kvaliteten på sicken säkerställs.

Montering och tillspänning av rör - Vid behov görs nya spänningshåll

Arbetsredskap

Sträckare
Skruvmejsel med omkastare
Syl
Elborrmaskin
Universaltång
Nittång

2 Montering av plåtvinkeldelar (mellanstycken och djupdragna komponenter)

Arbetsinnehåll

Hämtning av rörvinkeldelar från högst 25 meters avstånd, lyftning till högst fem meters höjd.
Val av inledningspunkt
Fixering vid ett rör som har isolerats med eller utan ull
I fråga om stora diametrar används sträckaren vid behov

Arbetsredskap

Sträckare
Skruvmejsel
Nittång
Ullkniv
Elborrmaskin

3 Montering av kåpor

Ventilkåpor och flänskåpor

Arbetsinnehåll

Hämtning och flyttning av kåpor till arbetsplatsen från högst 25 meters avstånd, lyftning till högst fem meters höjd.
Mätning och vid behov märkning av hålplatser
Håltagning normalt 1 st. per ventilkåpa
Isoleringsborttagning vid behov
Flyttning av lås vid behov
Montering av kåpa

Arbetsredskap

Rullmått
Filtpenna
Plåtsax
Elbormmaskin
Nittång
Skruvmejsel
Passare
Ullkniv

4 Montering av T- och Y-stycken, koner och ändar

Arbetsinnehåll

Hämtning och flyttning av formdelar till arbetsplatsen från högst 25 meters avstånd, lyftning till högst fem meters höjd.
Håltagning på formdelen vid behov
Håltagning på ändan vid behov
Montering och fixering av formdel med popnitar eller skruvar

Arbetsredskap

Desamma som i fråga om montering av kåpor.

Prisen som anges i tabell F baserar sig på den ovan nämnda metodbeskrivningen.

X ACKORDSPRISÄTTNINGEN FÖR PLÅTBRANSCHEN**32 §****Mom. 1.**

I arbeten inom byggnadsplåtbranschen används enhetspriserna i denna paragraf från början av den lönebetalningsperiod som inleds 1.3.2022 eller närmast därefter. Från början av den lönebetalningsperiod som inleds 1.3.2023 eller närmast därefter höjs priserna i enlighet med underteckningsprotokollet och de nya ackordpriserna finns i det elektroniska kollektivavtalet på förbundens hemsidor.

Arbetena utförs enligt bestämmelserna i det gällande RT-kortet samt Arbetarskyddslagen 738/02.

Punkt 1**Grundprisen på plåttak**

Tillverkas i sin helhet som handarbete dubbla fogar	€/m ²	10,84
Trekantsribba	€/m ²	12,60
Fyrkantsribba med enkel fog	€/m ²	15,18

A. Grundavgift för takarbete vid användning av maskindrivna fogningsmetoder	
tak under 100 m ²	€/m ² 6,97
tak under 200 m ²	€/m ² 4,80
tak 200 m ² och över	€/m ² 3,73

Priserna gäller fogning som utförs med handmanövrerade eller eldrivna spännare (2 gånger) eller med motsvarande anläggningar som är lika snabba.

Speciellt krävande tak som i sin helhet tillverkas som handarbete prissätts arbetsspecifikt.

Om fogningshastigheten avsevärt avviker från detta, avgör undertecknarförbunden i dessa fall maskinspecifikt sinsemellan.

Prisen förutsätter att fogar och klamrar har tillverkats mekaniskt och att materialen har förts på taket.

Priserna förutsätter att formen på fogen överensstämmer med bild nr 2.

Tilläggsavgifter och förhöjningar är desamma som i ackordprissättningen enligt kollektivavtalet för plåtbranschen med de avvikelser som nämns i punkt A.

Förlängning av maskintillverkad rad	€/st.	5,24
Ljuddämpningsremsa eller tilläggsfixering med massa	€/m ²	0,33
Avslutning av maskintaksrad med s.k. råttsvansar	€/st.	2,18

Ett sådant s.k. slätt arbete som inte kan utföras mekaniskt betalas med kvadratpriset på handlagt tak enligt ackordprissättningen i kollektivavtalet för plåtbranschen.

Mätningen utförs från den handgjorda fogen till den gjorda fogen.

På maskinfalsade tak mäts fötterna på skorstenen, brandluckan, plastkupor och bottenkoner som maskinfältat tak och det betalas med kvadratpriset på maskinfältat tak enligt 31 § 1 mom. punkt 1A i kollektivavtalet.

När takets branthet är 30°–40° höjs grundavgifterna enligt punkt A med 25 %, när brantheten är 41°–50° är höjningen 35 %.

Priser för plåtbeslagning av skorsten

Ingen sadel, skorstensfot	€/st.	70,71
Enkelsidig sadel	€/st.	81,59
Dubbelsidig sadel	€/st.	92,47
Plåtbeslagning av skorstensmantel	€/m ²	13,06

Plåtbeslagning på brandlucka inklusive lock då foten är 150 mm. Inre mått 600 mm × 600 mm. Bild nr 4

Med tvåfaldiga fogar, €/st.

- på två rader	86,30
- på tre rader	94,14

Plåtbeslagning på brandlucka inklusive lock då foten är 300 mm. Inre mått 600 mm × 600 mm. Bild nr 4.

Med tvåfaldiga fogar, €/st.

- på två rader	91,39
- på tre rader	100,09

Om priset på en 5-hörnig brandlucka överenskomms arbetsspecifikt.

Grundpriserna

på bottenkoner och vakuumventiler. Bild nr 5

WC-lufrör	€/st.	15,25
WC-lufrör gjort på två rader	€/st.	22,41
WC-lufrör, gjorda på verkstad, utan fixering	€/st.	5,17
Vakuumventil på vind, utrustad med hatt (tillverkning av fotstycke + montering samt montering av ventil)	€/st.	22,88
Foten av en centralantenn som ska placeras på taket	€/st.	14,76

Rotkon kantad av fyra

delar med diameter på 200 mm

(t.ex. i centralantennens rör)

€/st. 62,76

Punkt 1 B

Förhöjningar av grundprisen på plåttak punkt 1A.

När radlängden på takfoten till byggmaterialsväggen är under 3 lm betalas för denna yta en förhöjning på 20 %.

När raderna lyfts på väggen betalas för hela den vertikala delen en förhöjning på 20 %.

För s.k. skorstenaskronor som förekommer på skorstenar eller röststängsel i samband med omläggning av gamla tak betalas om det på kronan finns minst två kuggar och en fot, en förhöjning på 15 % till skorstenarnas grundpris.

Tillverkad av koppar en förhöjning på 25 %

Tillverkad av aluminium en förhöjning på 20 %

Av färgbelagd skiva en förhöjning på 10 % (bättringsmålningen ingår i priset)

Punkt 1 C

Tilläggsprisen för plåttak

Med veck vikta rader (gäller inte skorstenar)	€/st.	0,76

Om man i fråga om s.k. pulpettak fordrar att övertaket tillverkas före den vertikala delen och man är tvungen att lyfta upp raderna, betalas denna olägenhet med	€/lm	2,72

Sammanfogningar av ändlistor och väggsidopåtar gjorda på båda sidor av ett lamellhus (nockar på olika nivåer)	€/st.	59,49

Fönster som inne i takväggsytan mätts som lister, fönstrets omgivning, fram till ytterhörnet på fönstret, för vilka betalas enligt prissättningen på listarbeten.

Sammanfogning av ny beklädnad eller nya delar med gammal plåt	€/lm	4,90

Innergiren på plåttak, bild nr. 8	€/lm	6,75

Yttergir, bild nr. 1		4,68

Av fotränna med trädribba eller krok, bild nr 9.	€/lm	14,90

Prisen på gamla hus

Nedrivning av gamla plåttak	€/m ²	1,72

Detsamma när fogar är tvåfaldiga	€/m ²	2,28

I priset ingår även överföring av löstagna plåtar i en hög på gården

När arbetet avbryts på gamla tak, ska taket alltid täckas med omsorg.

Tillfällig täckning med presenning	€/m ²	0,98

Punkt 2

Grundprisen på tak av vågplåt, sten, filt eller av Minerit-skiva

Väggkanter, rösstängsel, innergirar, fotrännor o.d. därmed jämförbara arbeten	€/m ²	7,29

Fotrännor med dubbla fogar med trädribba eller krok	€/lm	12,73

Skärning av tass som görs ovanpå tegel	€/lm	1,58

Vid tillverkning av skorstensfötter, väggkanter, rösstängsel, innergirar, fotrännor o.d. motsvarande arbeten av plåt som är under 50 cm bred, mäts den vara 50 cm bred.

För listarbeten som utförs på dessa tak betalas enligt prissättningen på listarbeten utan att listerna kvadreras.

För enhetliga takdelar på 60 m² eller större som ska beläggas betalas enligt grundpriserna på plåttaksarbete, (ackordprissättning, punkt 1).

Plåtbeslagning av skorstensfot och mantel utan regnskydd på 4 m ² och mindre	€/st.	70,71

Plåtbeslagning av skorstensfot och mantel utan regnskydd 4 m ² och mindre, fotets bakre kant tillverkad av blyskiva	€/st.	87,03

För skorstenar större än 4 m² betalas

för kvadrater som överskrider detta, punkt 1, dubbla fogar alltigenom enligt €/m.

Brandlucka med dubbla fogar inklusive lock	€/st.	70,71
WC-lufrör	€/st.	19,58

Punkt 3

Grundprisen på listarbeten

T.ex. Tillverkning av grundlist, skärning + fyra kantningar, bild nr. 12	€/lm	0,76
Fixering av list. Dimensionering ingår i fixeringspriset. a) med klamrar eller motsvarande med fortsatta fogar (tillverkning av klamrar ingår i fixeringen)	€/lm	3,15
b) fönsterlist, skruvad endast på den bakre kanten med fortsatta fogar, bild nr. 12	€/lm	1,85
c) fönsterlist, skruvad endast på den bakre kanten, bild nr. 12	€/lm	1,52
d) kantlist skruvad på båda sidor med fortsatta fogar, bild 22	€/lm	2,28
kantlist skruvad på båda sidor, bild 22	€/lm	1,74
e) fixering av list genom att proppa fast med skruvar med fortsatta fogar	€/lm	2,07
fixering av list genom att proppa fast med skruvar	€/lm	1,85
f) fixering fram och bak, klovar i två rader	€/lm	1,63
med fortsatta fogar	€/lm	1,85
Våningslist i fönsterlinje, tillverkning och fixering	€/lm	3,48

Förhöjningar av grundprisen på listarbeten

Tillverkad av koppar, mässing eller rostfritt stål en förhöjning på 30 %

Tillverkad av aluminium en förhöjning på 20 %

Punkt 3 A

Tilläggsprisen på listarbeten

List på rent murade väggar med klammerfästen	€/lm	0,54

Tilläggspris, när fönstren är på plats när fönsterlisterna monteras inifrån. I priset ingår öppning av fönster	€/m2.	0,65

Breddstillägg på listarbeten

När bredden på listen är		
40-60 cm	€/lm	0,44
61-80 cm	€/lm	0,87
81-100 cm	€/lm	1,31

Från listhörnet, bild nr. 13	€/st.	1,63

Från den ena ändan av en kantad och näckad fönsterplåt, bild nr. 14	€/st.	0,54

Rappningskant till fönsterplåtsändar, bild nr. 15	€/st.	0,33

Borttagning av gamla lister	€/lm	2,06

List med rappningskant på den bakre kanten, fixering	€/lm	0,33

När listen är kortare än 1 m betalas den med priset på 1 lm.

List med underremsa mäts som två skilda lister.

Punkt 4**Grundprisen på rännarbeten tillverkning och montering**
(inklusive bättringsmålning)

Rak tvåfaldig, bild nr. 17	€/lm	14,47
Buktig tvåfaldig	€/lm	24,48
Enkel ränna, på krokar med frontlist eller järn	€/lm	9,25
Enkel ränna som fogstryks på båda sidor med dubbla fogar fast vid taket	€/lm	11,64
Ränna som tillverkats av rullskiva med ett skjutbart rullverktyg	€/lm	6,75
Ränna som tillverkats med ett rullverktyg med frontlist eller järn, bild 23	€/lm	8,16
Enkel ränna på krokar med en rak list som täcker framsidan och med frontjärn	€/lm	11,75
Detsamma som ovan, stödjärn även på den nedre kanten	€/lm	13,60
Montering av en färdig ränna på krokar, bredden högst 150 mm inklusive montering av krokar	€/lm	3,48

När skärbredden på den skiva som används för tillverkning av ränna överstiger 90 cm betalas en förhöjning på 15 % på grundpriset.

Tillverkad av koppar en förhöjning på 25 %

Tillverkad av aluminium en förhöjning på 20 %

Punkt 4 A**Tilläggspriserna på rännarbeten**

Från den ena ändan av ränna, bild nr. 19, och från avgångsstycket på stupröret, bild nr. 17	€/st.	4,24
Från rännhörmet, bild nr. 20	€/st.	9,46
Från det sneda avgångsstycket på stupröret till rännan, bild nr. 17	€/st.	6,31
rännan blir färdig, när man är tvungen att lyfta upp de nedre ändarna under tiden för tillverkning av rännan, betalas för denna olägenhet som tilläggspris	€/lm	1,41
Fixering av rännkrokar	€/lm	0,65
När skärbredden på den vertikala listen som tillverkats av slät plåt och som täcker rännans framsida är mellan 31 och 62 cm, bild nr. 21	€/lm	1,52

Punkt 5

Fixering av stuprör

Fixering av runt stuprör	€/lm	3,15
Fixering av rektangulärt stuprör	€/lm	3,15
Fixering av vattenkupor, vinklar och utkastare	€/st.	2,39

Punkt 6

Arbeten som utförs genom separat avtal

- Specialbyggda utkastare
- Tillverkning av veckad frontlist
- S.k. ljusöppningar på taket
- Utskjutande delar (burspråk) på eller under takfoten
- WC-luftrör som tillverkas senare
- Svåra tilläggsavgiftsarbeten som utförs på taket
- Tillverkning av rektangulär vattenkupa
- Skarvning av rännplåt i bredden
- Tillverkning och fixering av raka remsor
- Maskinfalsade tak som är brantare än 50°
- Montering av taksäkerhetsanordningar

Punkt 7

Under januari och februari då mörker och snö försvårar arbete i ackordsarbete som utförs utomhus, betalas en förhöjning på 15 %, såvida detta inte har beaktats vid beräkning av ackordprissättning.

Arbetsgivaren ser till att ett tegeltak rivs så att det är i skick för att plåtbeslagas.

För pikhuggningar som man är tvungen att utföra på betong eller övriga hårda platser betalas för den tid som åtgått till dessa utöver ackordspriset tidlön om det inte på arbetsgivarens eller byggnadsfirmans vägnar betalas så att arbetet kan fortsätta utan dröjsmål.

När man som efterarbete gör en arbetslucka utförs arbetet på tidlön.

Arbetsbänkar på gamla och nya byggen tillverkas på tidlön, om de inte tillverkas för husets räkning.

För att röja snön från ett tak som är under arbete ska för den tid som åtgår till röjningen betalas tidlön, om det på arbetsgivarens eller byggherrens vägnar utförs så att arbetet utan dröjsmål kan fortsätta.

I ackordspriset ingår samlande av material som ska returneras och överflödiga delar på ett ställe och daglig städning av arbetsstället.

I sina arbetsuppgifter ska arbetstagarna iakttä det kvalitetssystem som tillämpas på arbetsplatsen.

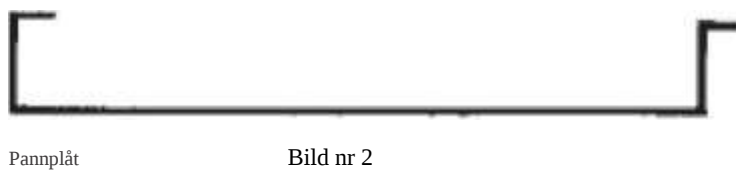
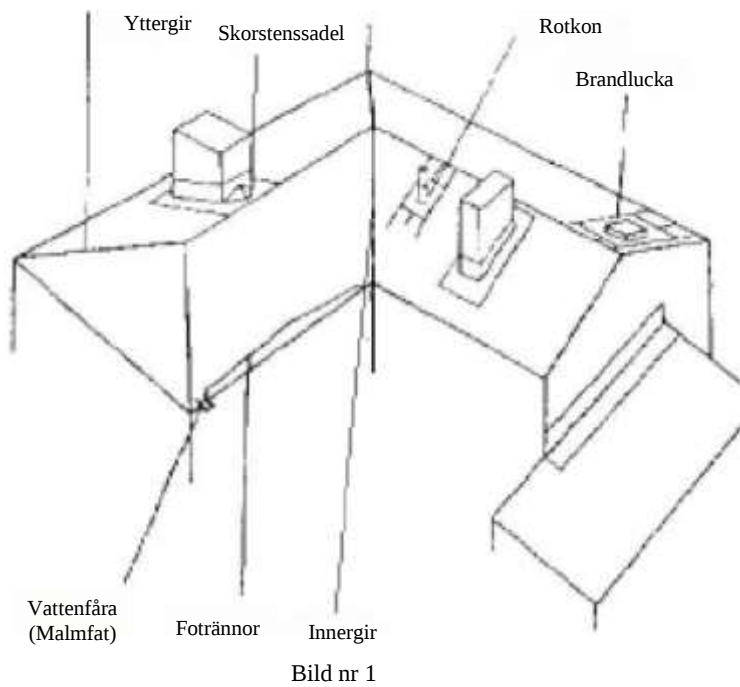
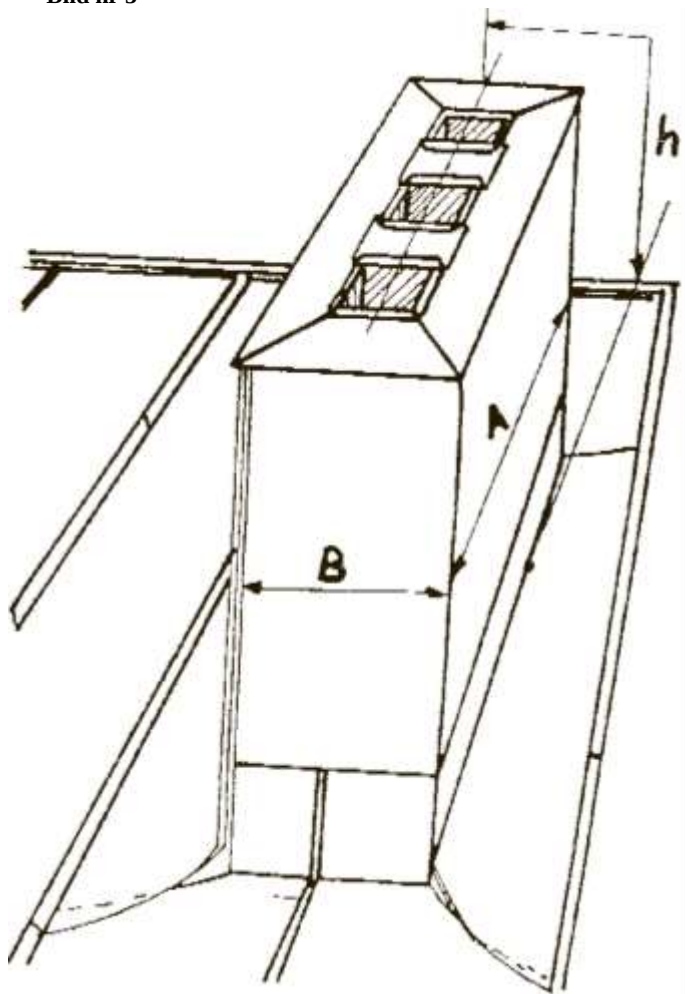
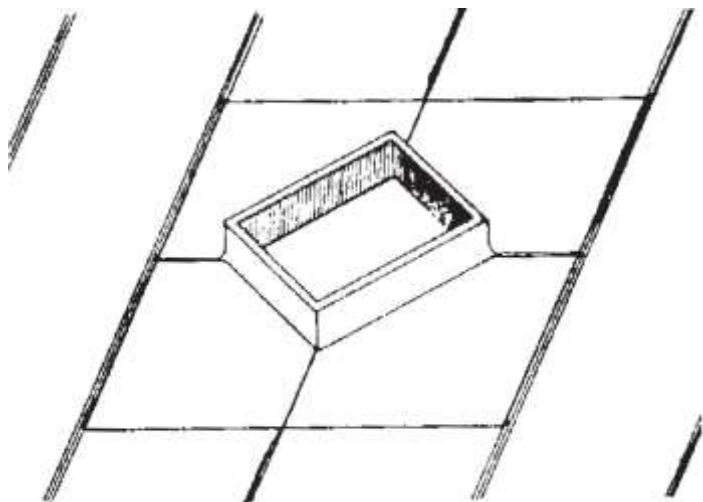
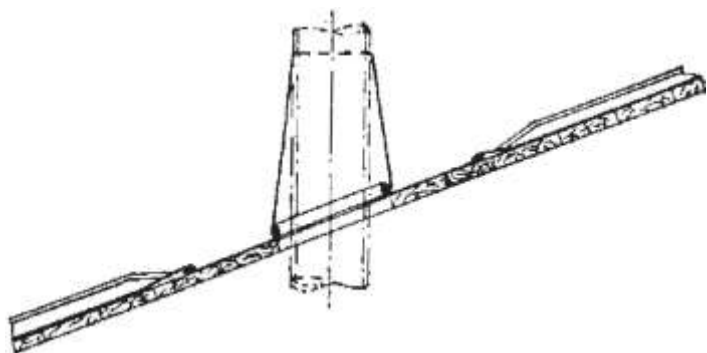

Bild nr 3

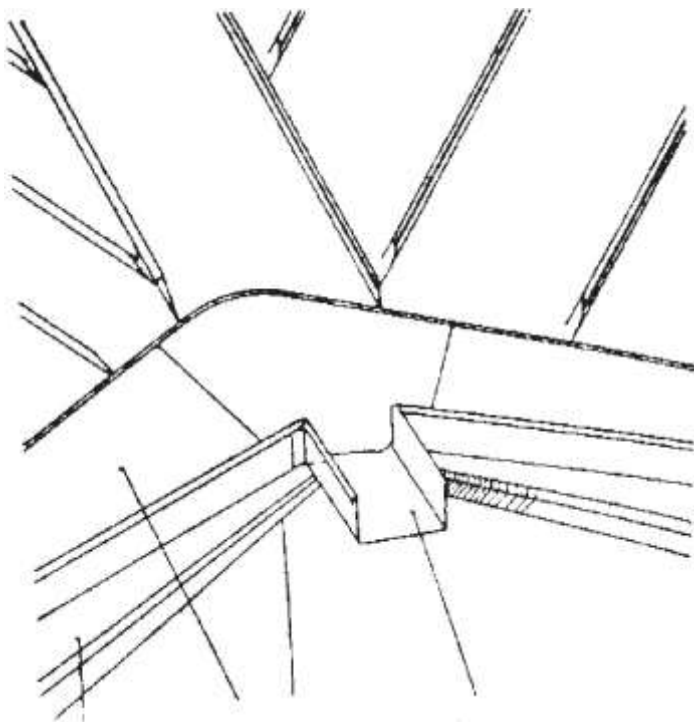
Bild nr 4

Bild nr 5

Innergir

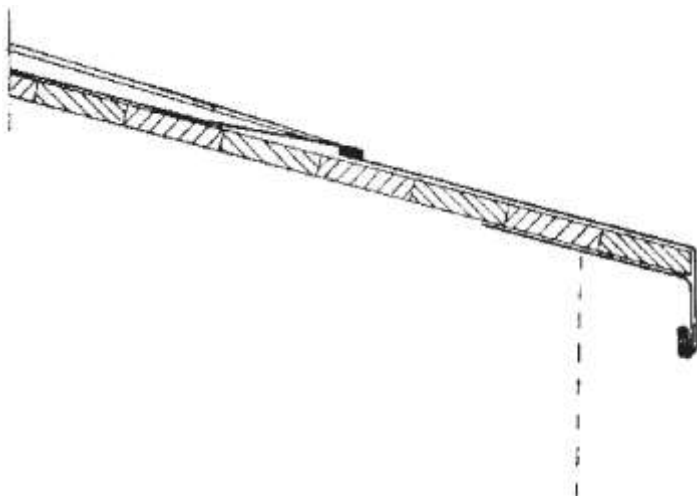
Pannplåt

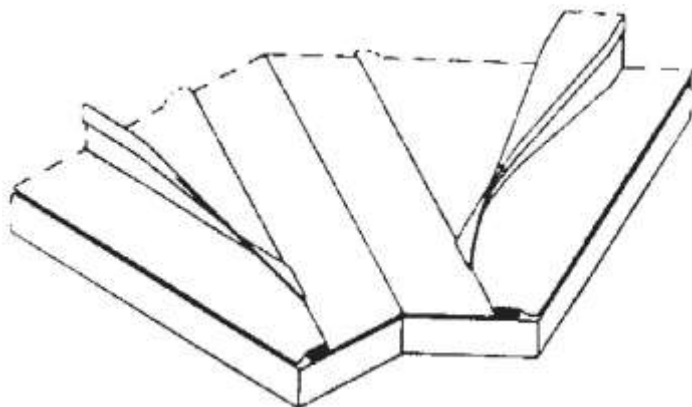
Takkantsplåt

Vattenfåra

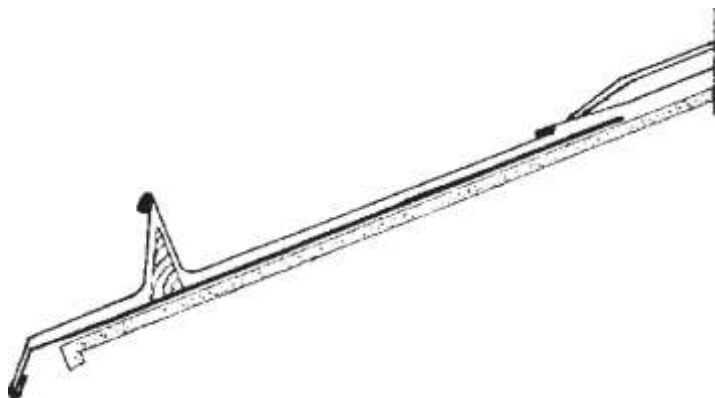
Bild nr 6

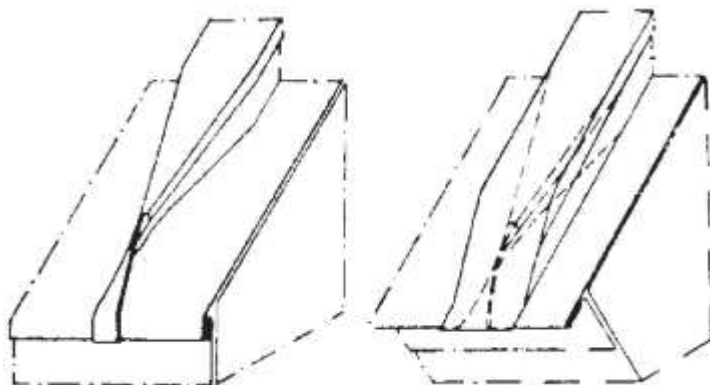
Bild nr 7

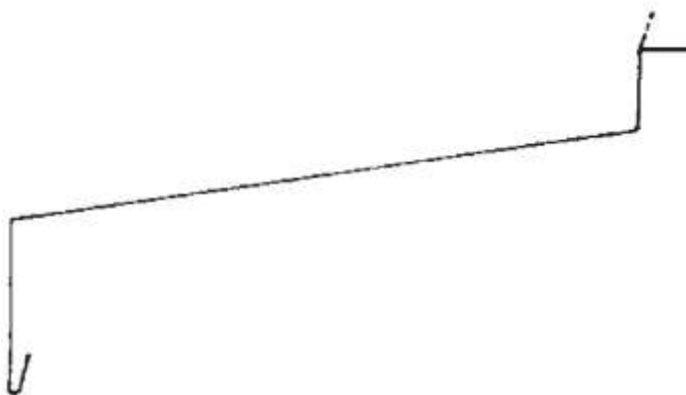
Bild nr 8

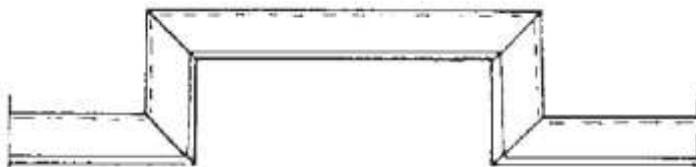
Bild nr 9

Bild nr 11

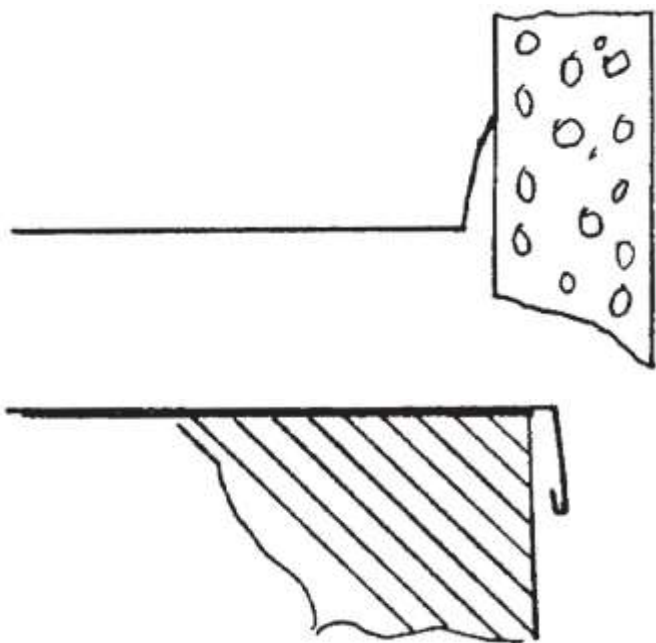
Bild nr 12

Listhörn 4 st.

Fogstrukna hörn

Bild nr 13

Bild nr 14

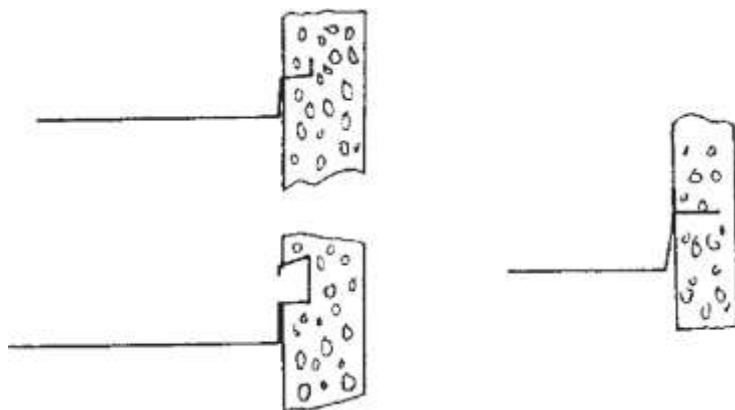

Bild nr 15

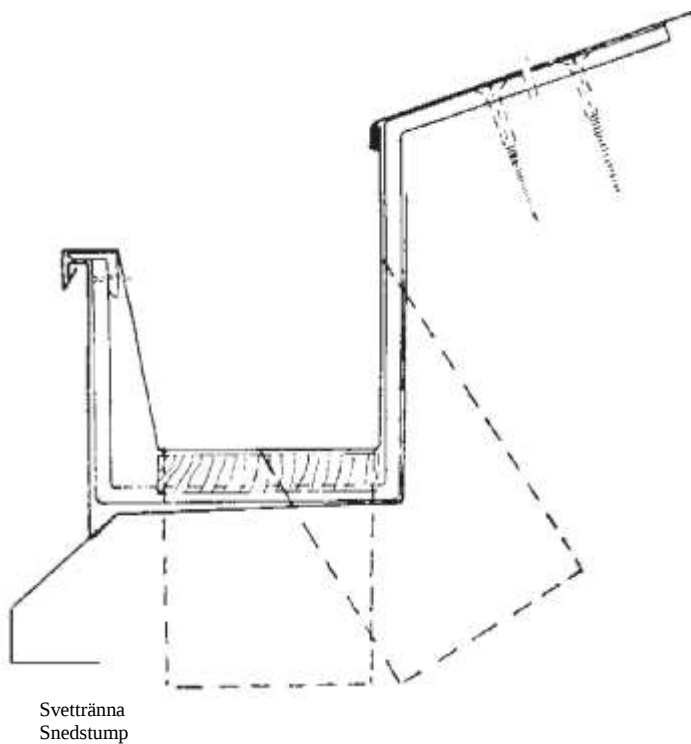

Bild nr 17

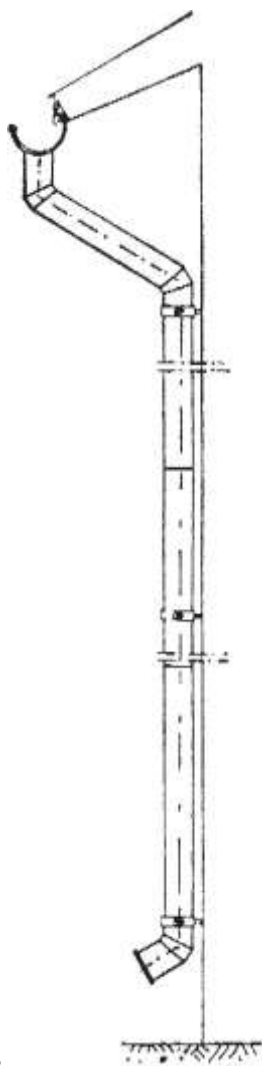

Bild nr 18

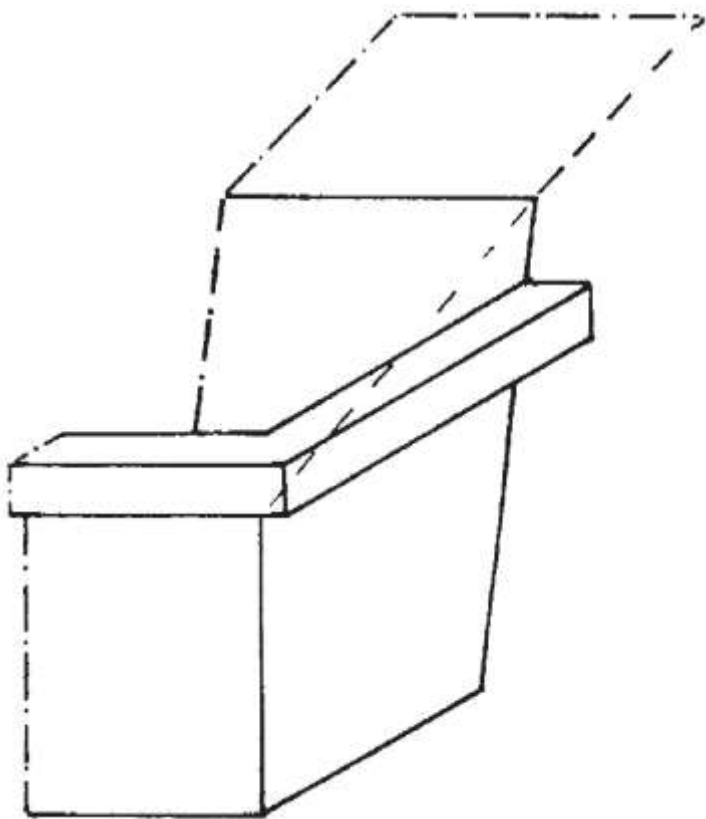
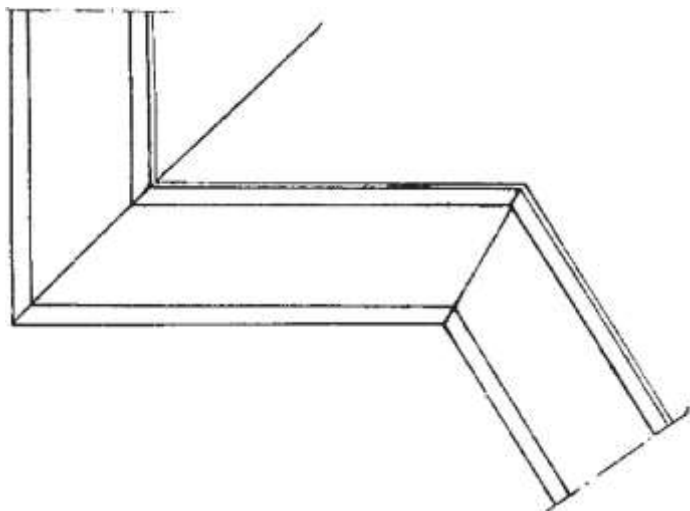
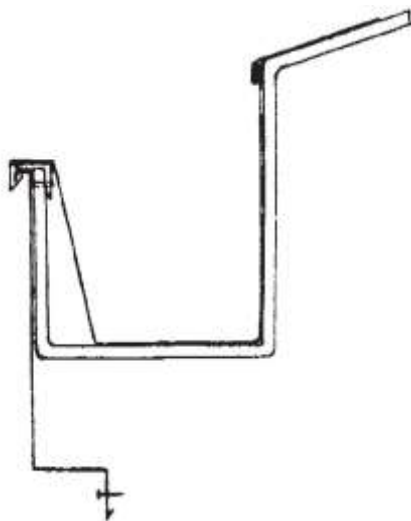

Bild nr 19

Bild nr 20

Bild nr 21

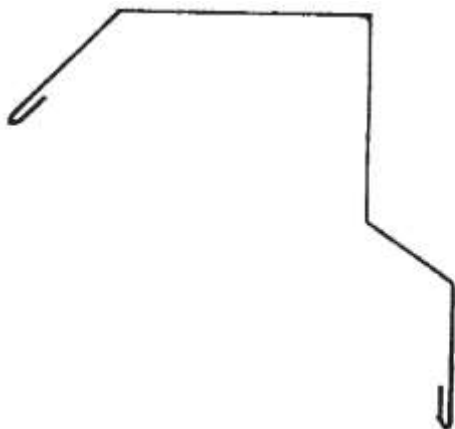

Bild nr 22

KANTLIST

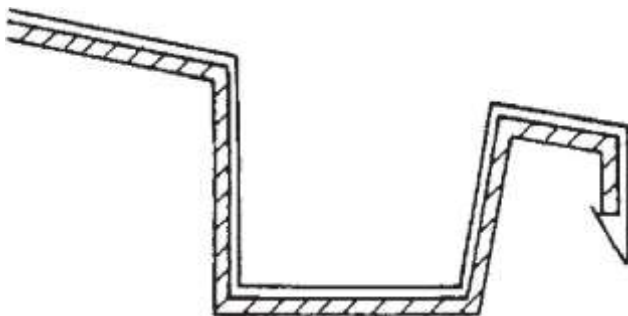

Bild nr 23

RÄNNA
RÄNNA MED HÖRNJÄRN OCH
FRONTLIST SOM TILLVERKAS
MED RULLVERKTYG

XI ACKORDSPRISÄTTNINGEN FÖR ARBETEN MED KORRUGERAD PLÅT OCH FÖR LJUD- OCH VÄRMEISOLERINGSARBETEN

33 §

Denna ackordprissättning tillämpas på Metalliteollisuudenharjoittajain Liitto MTHL:n Työnantajat ry:s medlemsföretag inom byggnadsplåt- och industriisoleringsbranschen.

Enhetspriserna i denna paragraf används från början av den lönebetalningsperiod som inleds 1.3.2022 eller närmast därefter. Från början av den lönebetalningsperiod som inleds 1.3.2023 eller närmast därefter höjs priserna i enlighet med underteckningsprotokollet och de nya ackordpriserna finns i det elektroniska kollektivavtalet på förbundens hemsidor.

Arbetena utförs enligt bestämmelserna i det gällande RT-kortet.

TAK

Montering av bärande korrugerad plåt

Profilhöjd över	120 mm	109 cent/m ²
” ”	75 mm och över	70 cent/m ²
” ”	under 75 mm	61 cent/m ²

Fästen:

spik i träunderlag (förborras)	6 cent/st.
skruv ”	7 cent/st.
spik ”	3 cent/st.
spik med spikmaskin, automatisk	
” ” manuell laddning	11 cent/st.

självgående skruv, diametern på skruven högst 6,2 mm
tjockleken på stålunderlag väggunderlag:

1,5 2,5 mm	13 cent/st.
2,6 5,0 mm	17 cent/st.
5,1-7,5 mm	19 cent/st.
7,6 -10,0 mm	22 cent/st.
över 10,0 mm	genom ett separat avtal

plåtskruv	6 cent/st.
popnit	7 cent/st.
självbörrande skruv	4 cent/st.
Montering av ångspär	

fogar tejpad	27 cent/m ²
utan tejping	15 cent/m ²

Montering av takull

tjockleken på ullen högst 50 mm per isoleringslager	45 cent/m ²
tjocklekstillägg 3 % för varje cm som överstiger 5 cm	

Fästen:

fästen som går genom ullen, självbörande	11 cent/st.
fästen som förutsätter förboring	15 cent/st.
självbörande fästen som går genom filten metall- och träunderlag	18 cent/st.

ARBETEN MED VÄGGSKIVOR

Montering av väggskiva:

Profilhöjden	100 mm och över	233 cent/m ²
” ”	under 100 mm	214 cent/m ²

Det ingår inga övriga arbetsfaser i monteringsarbetet av en väggskiva (enbart väggskiva)

Montering av kassett	155 cent/m ²

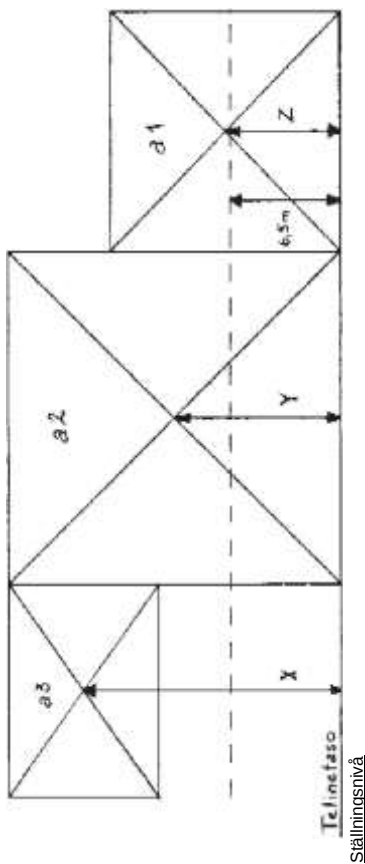
Montering av åsar med fästen

Montering av lättåsar, vikt högst 15 kg/lm, gäller inte mellanlister i anslutning till vägg- och takstruktur	149 cent/lm

Höjdtillägg:

Om höjden på väggens tyngdpunkt mätt från ställningsnivån överstiger sex och en halv meter (6,5), höjs priset på väggskivan och kassetten med 0,5 % för varje meter. Förhöjningen beräknas med en halv procents noggrannhet (se teckningen på följande s.)

BERÄKNING AV HÖJDTILLÄGG

område $a1$ görs med grundpris, inget höjdtillägg

område $a2$ höjdtilläggs-% = $0.5 \times Y$

område $a3$ höjdtilläggs-% = $0.5 \times X$

Fästen:

spik i träunderlag	6 cent/st.
skruv "	8 cent/st.
nit "	3 cent/st.
spik med spikmaskin	
automatisk	6 cent/st.
manuell laddning	10 cent/st.
självgående skruv, stålunderlag	
< 1,5 mm	12 cent/st.
1,6-2,5 mm	18 cent/st.
2,6-5,0 mm	21 cent/st.
5,1 7,5 mm	28 cent/st.
7,6 -10,0 mm	33 cent/st.
> 10,0 mm genom separat avtal	

Montering av ull per isoleringslager (mjuk ull)

utan fästen	52 cent/m ²
styv isolering på T-lister utan att tejpa insidan	83 cent/m ²

Fästen:

knipping eller popnit	12 cent/st.
vindskyddsull	54 cent/m ²
vindskyddsull, lujaskiva tjocklek 3 mm	61 cent/m ²

ARBETEN SOM UTFÖRS I SAMBAND MED VÄGG- OCH TAKARBETE

Skärning av ull	23 cent/lm
Skärning, avbrytning och skjuvning av korrugerad plåt, under 55 mm	108 cent/lm
Avbrytning av korrugerad plåt över 55 mm	161 cent/lm
Tillverkning av öppning genom att skära i plåten (en plåt)	
skärlängden högst 50 cm (grundpris)	270 cent/st.

Tätning av sidfogar

med fogband	11 cent/lm
med extruder	16 cent/lm

Om arbetet störs av låg temperatur eller fuktighet ska prisen avtalas separat.

Monteringsprisen på list i samband med arbeten med korrugerad plåt

Skärskivan för listen	under 300 mm	92	cent/lm
”	under 600 mm	134	cent/lm
”	under 900 mm	189	cent/lm
”	över 900 mm	244	cent/lm

För fästen betalas enligt monteringssättet.

Om en list fästs på ett avvikande sätt, iakttas i arbetet ackordprissättningen för plåtbranschen.

Tillägg för litet arbete

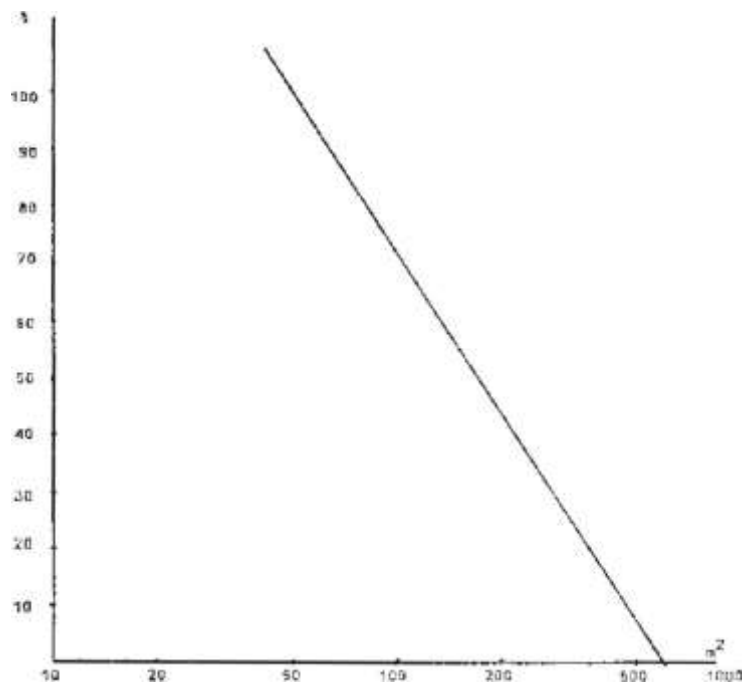
Vid små byggnadsobjekt där den sammanräknade tak- eller väggytan på olika byggnader är under 600 m², höjs kvadratprisen på vägg- och takarbete i denna prissättning med det procentantal som det bifogade diagrammet anger. Förhöjningarna räknas på grundprisen på plåt- och ullarbete separat för tak och vägg.

Tillägg för kort skiva

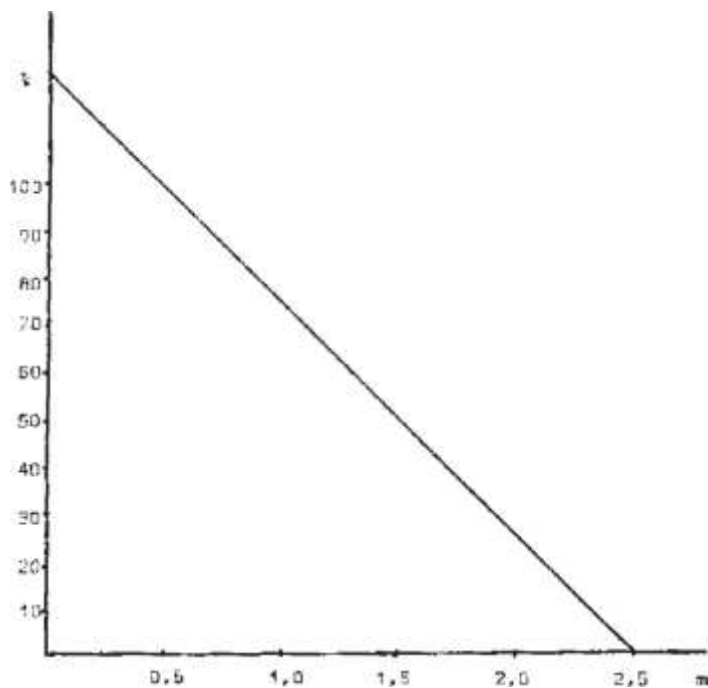
När i vägg- eller takarbete används skivor som är under 2,5 meter höjs kvadratmeterprisen på vägg- och takarbete enligt denna prissättning med det procentantal som det bifogade diagrammet anger. Förhöjningen gäller endast den del av tak eller vägg där man använder korta skivor. Om man av skivan på under 2,5 meter tillverkar små områden som finns i olika ställen, ska betalningsgrunderna avtalas arbetsplatspecifikt.

Kvadratmetrarna avser färdig tak- eller väggyta.

TILLÄGG FÖR LITET ARBETE

TILLÄGG FÖR KORT SKIVA

LÄNGDEN PÅ SKIVAN M

FÖLJANDE ARBETEN INGÅR I ACKORDSPRISSTÄTTNINGEN UTAN SÄRSKILD ERSÄTTNING

- A. Öppning av förpackningar som innehåller skivor, ull o.d. monteringsredskap och samlande av förpackningsmaterial på en av arbetsgivaren anvisad plats på arbetsstället.
- B. Flyttningar av skivor och ull på monteringsnivån på en sträcka på högst 20 m.
- C. Transport av dylik utrustning och handverktyg som behövs vid montering av fästen, skruvar o.l. från förvaringslaget till monteringsstället.
- D. Montering och fixering av skivor, sammanfogning av skivor genom nitning och borming av hål som behövs för nitandet.
- E. Ull monteras till takstrukturen genom att använda skruvar eller klämmor med mellanläggsskiva. Öppna fogar i ullskivor diktas omsorgsfullt om springorna inte beror på ett fel i strukturen eller materialet.
- F. I arbeten med väggskivor användning av plåtlifythandske och mottagande av skivor med hjälp av kälke eller ställning.
- G. Dragning av elkablar på eldrivna verktyg från arbetsplatscentralen till arbetsstället. Gäller inte svetsmotstånd och kablar i anslutning till dem
- H. Underhåll av spikmaskiner (smörjning och rengöring).
- I. Flyttning av kälke avtalas separat innan arbetet i enlighet med denna prissättning inleds. (Det kälketillägg som nämns i kollektivavtalet för plåtbranschen betalas inte.)

Ackordsprisstättningen förutsätter de arbetsmetoder och arbetsredskap som nämns i detta avtal och som nu är i bruk. Om arbetsgivaren tar i bruk nya maskiner, ny monteringsutrustning eller nya arbetsmetoder, förhandlas om en ändring av prisstättningen till dessa delar.

Denna prisstättning är en helhet på vilken inte tillämpas de tilläggspris eller höjningsprocenter som eventuellt avtalats om för övriga plåtarbeten.

34 §

Avtalets giltighetstid

Avtalsperiod och avtalets giltighet

Detta avtal gäller fr.o.m. 17.1.2022 t.o.m. 30.11.2023 och förlängs därefter med ett år i sänder, om inte någondera parten senast två månader innan avtalet löper ut skriftligen har sagt upp avtalet.

Kollektivavtalet kan sägas upp så att det upphör 30.11.2022 om parterna inte når en överenskommelse om stupstocken för kostnadseffekterna och genomförandet för löneuppgörelsen 2023.

Helsingfors den 17 januari 2022

METALLITEOLLISUUDENHARJOITTAJAIN LIITTO
- MTHL:N TYÖNANTAJAT RY

Marjo Veitonmäki

Markku Kuusisto

INDUSTRIFACKET RF

Riku Aalto

Turja Lehtonen

METALLITEOLLISUUDENHARJOITTAJAIN LIITTO
- MTHL:N TYÖNANTAJAT
INDUSTRIFACKET

AVTAL OM ARBETSTID I TRESKIFTSARBETE

1 §

Tillämpningsområde

Detta avtal gäller arbetstiden i både intermitternt och oavbrutet treskiftsarbete.

Bestämmelser som inte särskilt omnämner någöndera arbetstidsform, gäller dem båda. Bestämmelserna om oavbrutet treskiftsarbete tillämpas även på gruvarbete som utförs under jord.

Tillämpningsanvisning:

Definitioner

Med kontinuerligt treskiftsarbete avses arbete som utförs i tre skift sammanlagt 24 timmar per dygn, sju dagar i veckan.

Med intermitternt treskiftsarbete avses arbete som utförs i tre skift så att arbetet i allmänhet avbryts för veckoslutet. På grund av företagets produktionsbehov och praxis varierar arbetstiden under söckenhelgsveckorna beroende på om arbetena avbryts under söckenhelgerna eller inte.

Söckenhelgsveckorna beaktas så som övriga arbetsveckor, vilket innebär att även söckenhelgerna jämnar ut arbetstiden. Semesterdagar kan inte användas till utjämningen av arbetstid.

2 §

Genomsnittliga veckoarbetstider

Den ordinarie arbetstiden i intermitternt treskiftsarbete är i genomsnitt 35,8 timmar per vecka.

I kontinuerligt treskiftsarbete är den ordinarie arbetstiden i genomsnitt 34,9 timmar per vecka.

3 §

Utjämningsperiod

Arbetstiden ska under en tidsperiod på högst ett år, enligt huvudregeln ett kalenderår, jämnas ut till i genomsnitt de timantal per vecka som nämns i § 2.

4 §

Arbetstidsschema

För arbetet ska på förhand göras upp ett arbetstidsschema för den tid inom vilken arbetstiden per vecka utjämnas till de genomsnittliga arbetstider per vecka som nämns i § 2.

Tillämpningsanvisning:

Arbetstidsschemat är kollektivt till sin natur och gäller för den tid då den arbetstidsform som används på respektive arbetsställe, avdelning eller arbetsplats är treskiftsarbete.

5 §

Måltider i treskiftsarbete

I treskiftsarbete bereds möjlighet till att äta under arbetet på en för detta ändamål avsedd plats.

6 §

Övergång från en arbetstidsform till en annan

Vid övergång från en arbetstidsform till en annan fastställs arbetstiden och det särskilda tillägget som betalas för den efter övergången enligt bestämmelserna om respektive arbetstidsform.

7 §

Ändring av arbetstidsschema

Om ändringsgrunderna för, verkningarna av och alternativen till ändring av det gällande arbetstidsschemat förhandlas på arbetsplatsen enligt kollektivavtalets förhandlingsordning.

Anmälan om ändring

Om vid förhandlingarna inte annat avtalas, ska arbetstagaren meddelas en bestående förändring av det gällande arbetstidsschemat två veckor innan förändringen genomförs och en tillfällig förändring, såvitt möjligt, en vecka innan förändringen genomförs, dock senast den tredje dagen innan förändringen genomförs.

Tillämpningsanvisning:

Definition av tillfällig ändring

Ändringen är av tillfällig karaktär, om det är meningen att på arbetsplatsen återgå till det gällande arbetstidsschemat efter att tillståndet som förorsakat förändringen har upphört att gälla.

Nödarbete

Bestämmelserna i denna paragraf gäller inte nödarbete eller därmed jämförbart arbete.

8 §

Tillägg för utjämnad arbetstid

Den minskning i inkomster som förorsakas av utjämningen av arbetstid ersätts så att arbetstagaren för varje under den ordinarie arbetstiden utförd timme i detta avtal avsedd arbetstidsform intjänar ett tillägg i centbelopp som i intermittent treskiftsarbete är 11,0 % och i oavbrutet treskiftsarbete 14,3 % av arbetstagarens kvartalsvis fastställda genomsnittliga timförtjänst.

Tillägget betalas även för sådan rese- och utbildningstid under ordinarie arbetstid som arbetsgivaren ersätter och för den tid som arbetsgivaren betalar lön för sjuktid eller enligt kollektivavtalet lön för sjuktid på grund av att arbetstagarens barn har insjuknat och för den del av ordinarie arbetstid som för förtroendemannen eller arbetarskyddsfullmäktigen åtgår till att sköta med arbetsgivaren överenskomna uppgifter.

Tillägget beaktas inte vid beräkning av genomsnittlig timförtjänst i enlighet med § 9 mom. 6 i kollektivavtalet.

Arbetstiden för en arbetstagare med månadslön utjämnas utan att månadslönen sänks.

9 §

Tilläggens betalningstidpunkt

Tidpunkterna för betalning av de intjänade tilläggen avtalas lokalt enligt det tillämpade skiftssystemets behov.

10 §

Semester

Vid användning av femskiftsschema i oavbrutet treskiftsarbete ges arbetstagaren, om produktionstekniska orsaker motiverat inte annat förutsätter eller om inte annat avtalas lokalt, en enhetlig ledighet på 24 dagar för semester under tiden mellan 20.5. och 20.9.

De semesterdagar som blir över efter denna ledighet och som ingår i semesterdelen på 24 dagar ges enligt huvudregeln som en enhetlig period under det kalenderår under vilket semesterkvalifikationsåret löper ut.

I samtliga arbetsskiftssystem som avses i detta avtal ges den semesterdel som överskrider 24 semesterdagar under det kalenderår under vilket semesterkvalifikationsåret löper ut eller före utgången av april följande år.

När semestern ges, liksom när tidpunkterna för semestrarna meddelas, tillämpas till övriga delar bestämmelserna i semesterlagen.

Förbunden anser det dock ändamålsenligt att man strävar efter att genomföra förläggningen av semestrarna i arbetstidsschemat i ett så tidigt skede som möjligt.

Lediga dagar enligt arbetstidsschemat anses som likställda med arbetade dagar vid fastställande av semester, dock borträknas det antal normala lediga dagar som för arbetstagarna i dagarbete ingår i kalendermånaden.

11 §

Övertidsarbete

Arbete som överskrider arbetstiden per vecka enligt arbetstidsschemat för veckan i fråga, ersätts så som i kollektivavtalet avtalats om övertidsarbete per vecka.

12 §

Detta avtal gäller som en del av kollektivavtalet.

ALLMÄNT AVTAL FÖR PLÅT OCH INDUSTRIISOLERINGSBRANSCHEN

KAPITEL 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Avtalsparterna strävar efter att utveckla dessa mål genom att utnyttja olika former av samarbete och för egen del övervaka avtal som har ingåtts.

Grundrättigheter

Föreningsfriheten som hör till medborgarnas grundrättigheter är okränkbar. Detta gäller såväl arbetsgivare som arbetstagare. Arbetstagarna har rätt att grunda och verka i fackföreningsorganisationer och får av denna anledning inte sägas upp eller diskrimineras i arbetet. Företagens personal har rätt att välja representanter som ska företräda dem i ärenden som behandlas inom företagen. Rätten att välja representanter och deras rättigheter och skyldigheter finns definierade i lagar och i detta samt i övriga avtal. Den individuella arbetstagarens säkerhet och hälsa, rätt till icke-diskriminering och jämlikt bemötande bildar utgångspunkten för avtalsbestämmelserna.

Direktionsrätt

Arbetsgivaren har rätt att anställa och säga upp arbetstagare och bestämma över ledningen av arbetet.

De representanter som kollektivavtalsparterna har utsett har, om därom särskilt med arbetsgivaren överenskoms, rätt att besöka och bekanta sig med arbetsförhållandena på de arbetsplatser där de medlemmar som representanterna företräder arbetar.

Förhandsanmälan om arbetskonflikter

Innan politiska eller solidariska stridsåtgärder vidtas ska riksförlikningsmannen och det berörda arbetsgivar- eller tjänstemannaförbundet meddelas i mån av möjlighet minst fyra dagar på förhand. Anmälan ska innehålla uppgifter om orsaken till den tilltänkta arbetsstriden, tidpunkten då den inleds och dess omfattning.

Organisations- o.d. förändringar

När arbetsplatsens verksamhet väsentligt dras in, utvidgas eller på grund av överlåtelse av rörelse, fusionering, bolagisering eller därmed jämförbara väsentliga organisationsändringar omvandlas samarbetsorganisationen så att den i enlighet med principerna i detta avtal motsvarar arbetsplatsens förändrade storlek och struktur.

Laghänvisningar

I den mån man i detta avtal inte har avtalat annat, iakttas lagen om samarbete inom företag (334/07), lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/06), lagen om företagshälsövård (1383/01), lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/86) och lagen om likabehandling (2004/04), som inte utgör en del av detta avtal.

KAPITEL 2 SAMARBETE PÅ ARBETSPLATS

Utvecklingsverksamhet

Arbetstagarna och deras representanter ska i enlighet med principerna i detta avtal kunna delta i utvecklingen av arbetsorganisationer, teknologi, arbetsförhållanden och arbetsuppgifter och i genomförandet av ändringar.

Utvecklingsverksamheten och den tillämpning av ny teknologi som eventuellt ingår i verksamheten ska fungera för att förbättra meningsfullt, växlande och utvecklande arbetsinnehåll och produktivitet. På så sätt skapas arbetstagaren möjlighet till utveckling i sitt arbete och ökad beredskap att ta emot nya arbetsuppgifter.

De åtgärder som vidtas får inte leda till en sådan ökning i den totala belastningen att den medför risk för arbetstagarens hälsa eller säkerhet.

De arbets- och tidsstudier som arrangeras på arbetsplatserna anses viktiga och innebär utveckling av både arbetsresultat och arbetstagarnas inkomster, men de ändringar i arbetsarrangemanget som studierna eventuellt ger upphov till får inte ha en ofördelaktig inverkan på arbetstagarnas normala löneinkomster.

Den utveckling som sker i produktiviteten, produktionen och personalen följs upp med lämpliga intervaller i samarbete på arbetsplatsen. Det avtalas lokalt om behövliga uppföljningssystem och indikatorer.

Genomförande av samarbete

Samarbetet mellan arbetsgivaren och arbetstagarna kan ske i en delegation av permanent karaktär, i projektgrupper som tillsätts för att genomföra utvecklingsprojekt eller vid förhandlingar mellan arbetsgivaren och personalen. I en projektgrupp som bildas för att fullfölja ett utvecklingsobjekt ska företaget och dess arbetstagare vara opartiskt representerade. Arbetstagarna utser sina representanter i första hand bland arbetstagarna i den enhet där projektet ska genomföras.

Samarbetsorgan

För att genomföra utvecklingsverksamheten kan lokalt avtalas om tillsättandet av ett sådant samarbetsorgan som behandlar ärenden som gäller utvecklingsverksamhet. Samarbetsorganet kan ersätta särskilda samarbets- och arbetarskyddskommissioner samt övriga motsvarande kommissioner. Samma samarbetsorgan kan även svara för planer och åtgärder som vidtas i enlighet med samarbetslagen, lagen om tillsynen över arbetarskyddet, företagshälsöverslagen och lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män i den omfattning som lokalt avtalas.

Om arbetsgivaren i företagets utvecklingsverksamhet utnyttjar en utomstående konsults tjänster, är arbetsgivaren ansvarig för att konsultföretagets verksamhet sker i enlighet med detta avtal.

Det är viktigt att planeringen och det praktiska utförandet av utvecklingsåtgärderna nära kopplas samman med företagets personalpolitik, speciellt anställning av personal, främjande av jämlikheten, interna omplaceringar, utbildning, information, arbetarskydd, upprätthållande av arbetsförmågan och arbetsplatshälsövård.

Hälsofrämjande arbete på arbetsplatsen

Det hälsofrämjande arbetet på arbetsplatserna sker i samarbete mellan linjeledningen, personaladministrationen, företagshälsövärderna och arbetarskyddsorganisationen. De principer för det hälsofrämjande arbetet på arbetsplatserna med hjälp av vilka de anställdas arbetsförmåga och möjligheter att klara sig i arbetet upprätthålls ska inskrivas i arbetarskyddets verksamhetsprogram eller i företagshälsövärdens verksamhetsplan.

Om så överenskomms kan de ovan nämnda principerna även inskrivas i den plan för utvecklingsverksamhet eller i en motsvarande plan som görs upp på arbetsplatsen. Arbetarskyddschefens och -fullmäktigs uppgift är att delta i uppläggnings-, genomförande- och uppföljningen av planen.

KAPITEL 3

SAMARBETSUPPGIFTER OCH

SAMARBETSORGANISATIONER

3.1

Bestämmelser om arbetarskydd

Arbetsgivaren utser en arbetarskyddschef för arbetarskyddssamarbetet. Arbetstagarnas rätt att välja en arbetarskyddsfullmäktig och vice fullmäktige fastställs enligt lagen om tillsynen över arbetarskyddet och sökande av ändring i arbetarskyddsärenden.

Uppgifter

Utöver de övriga uppdrag som omfattas av arbetarskyddssamarbetet är arbetarskyddschefens uppgift att ordna, upprätthålla och utveckla arbetarskyddssamarbetet. Arbetarskyddsfullmäktigs uppgifter fastställs enligt lagen och förordningen om tillsynen över arbetarskyddet. Därutöver utför arbetarskyddsfullmäktig de övriga uppgifter som på basis av övrig lagstiftning och övriga avtal tillfaller honom eller henne. Om man lokalt inte har avtalat om övriga uppgifter, hör det till arbetarskyddsombudets uppgifter att delta i behandlingen och genomförandet av samarbetsfrågor med anknytning till arbetarskyddet inom hans eller hennes verksamhetsområde.

Om arbetarskyddsfullmäktig är förhindrad sköter vice fullmäktig sådana uppgifter som tillhör arbetarskyddsfullmäktig som inte kan uppskjutas till att skötas efter att arbetarskyddsfullmäktig inte längre har hinder.

Ombud

Om valet av arbetarskyddsombud, deras antal, uppgifter och verksamhetsområde avtalas lokalt så att verksamhetsområdena bildar ändamålsenliga enheter. Vid bedömning ska även beaktas bl.a. arbetarskyddsombudets möjligheter att med beaktande av skiftarbete möta arbetstagarna inom verksamhetsområdet. Dessutom ska arbetarskyddsriskerna och övriga faktorer som påverkar arbetsförhållandena beaktas. Arbetstagarna på arbetsplatsen utser skyddsombudet bland sig.

Kommission

Om val av övriga samarbetsorgan som främjar arbetarskydd samt om en ändamålsenlig samarbetsform avtalas lokalt med beaktande av arbetsplatsens karaktär och omfattning, antalet arbetstagare och uppgifternas natur samt övriga omständigheter. Om man inte kommit överens om en annan samarbetsform, tillsätts en arbetarskyddskommission för arbetarskyddssamarbetet.

Begränsning av tillämpningsområde

Bestämmelserna om arbetarskydd i detta avtal tillämpas när minst 20 arbetstagare regelbundet arbetar på arbetsplatsen. I stället för det som föreskrivs i föregående mening ska likväl en arbetarskyddsfullmäktig utses när antalet arbetstagare är minst 10.

3.2

Anmälningar

Arbetarskyddsfullmäktig ska skriftligt meddela arbetsgivaren när hans eller hennes ersättare vikarierar för honom eller henne.

3.3

Anskaffning av författningar

Arbetsgivaren skaffar till arbetarskyddsfullmäktigs, arbetarskyddsombudets och övriga arbetarskyddsorganens förfogande nödvändiga lagar, författningar och övriga arbetarskyddsbestämmelser för att dessa kan sköta de uppgifter som tillhör dem.

KAPITEL 4

BESTÄMMELSER OM ARBETARSKYDDSFULLMÄKTIGS OCH ARBETARSKYDDSOMBUDS STÄLLNING

4.1

Befrielse från arbete och ersättning för inkomstbortfall

Befrielse

För skötseln av sina uppgifter ordnas för arbetarskyddsfullmäktig vid behov tillfällig, regelbundet återkommande eller fullständig befrielse från arbetet. Arbetarskyddsombudet samt övriga personalrepresentanter som deltar i det samarbete mellan företaget och personalen som förutsätts i detta avtal beviljas vid behov en tillfällig befrielse från arbetet.

Då man bedömer behovet av befrielse ska uppmärksamhet fästas bland annat vid antalet arbetstagare som ingår i personalgruppen, produktionens och verksamhetens art samt antalet uppgifter.

Det är ändamålsenligast att lokalt och arbetsplatsspecifikt avtala om arbetarskyddsfullmäktigs tidsanvändning oberoende av den nedan följande beräkningsformeln. Om arbetarskyddsfullmäktigs tidsanvändning inte enligt det ovan nämnda har avtalats, uträknas befrielsen från arbetet med hjälp av en beräkningsformel, där man använder det antal arbetstagare som arbetarskyddsfullmäktig representerar och de koefficienter som anges i samband med de nedan nämnda branscherna.

Koefficienten anges som variationsbredd och dess medeltal. Användningen av variationsbredden påverkas av arbetarskydds- och arbetshälsorisker, allvarlighetsgrad och utveckling av arbetsolycksfall och yrkessjukdomar, ändringar i arbetet, arbetets art, regional omfattning och såväl psykiska som fysiska arbetsförhållanden.

Om en överenskommelse inte nås angående arbetarskyddsfullmäktigs tidsanvändning, används i beräkningsformeln gränsvärdenas medeltal som anges i samband med de olika branscherna.

Befrielsen från arbetet är dock alltid minst 4 timmar under 4 på varandra följande veckor.

Vid fastställande av längden på den fritid som beviljas arbetarskyddsfullmäktig konstateras antalet arbetstagare som arbetarskyddsfullmäktig representerar omedelbart före arbetarskyddsfullmäktigevalet samt vid en motsvarande tidpunkt ett år efter valet. Denna längd på befrielsen som härvid fastställs iakttas fram till nästa granskning.

Om arbetarskyddsfullmäktig har befriats från sitt arbete under regelbundet återkommande tidsfrister, ska han eller hon huvudsakligen sköta sitt uppdrag under denna tid. Arbetsledningen ska dock bevilja befrielse från arbetet för att sköta nödvändiga ärenden även under övrig tid som är lämplig med tanke på arbetet.

Branschspecifika koefficienters variationsbredd och dess medeltal som man avtalat om för beräkningen av arbetarskyddsfullmäktigs befrielse från arbetet

Branscherna (NI 2002):		Koefficienternas variationsbredd och dess medeltal
I	Gruvverksamhet (13) Metallförädling (27) Metallvarutillverkning (28) Båt- och fartygsbygge samt rälsfordonstillverkning (35)	gränsvärden 0,28–0,37 medeltal 0,33
II	Tillverkning av maskiner och produkter (29) Tillverkning av elmaskiner och - anläggningar (31) Tillverkning av transportmedel (34)	gränsvärden 0,23–0,31 medeltal 0,27 1
III	Tillverkning av produkter (30) Tillverkning av	gränsvärden 0,20–0,27 medeltal 0,23

produkter (32)
Tillverkning av finmekaniska
produkter (33)

Beräkning av arbetarskyddsfullmäktigs befrielse från arbete

Beräkningsformel:

antalet arbetstagare som arbetarskyddsfullmäktig representerar $\times$ koefficienten

= tid i timmar/4 veckor

Ersättning för inkomstbortfall

Arbetsgivaren ersätter den inkomst som den i detta avtal avsedda personalrepresentanten förlorar antingen på grund av deltagande i en lokal förhandling med arbetsgivarnas representanter eller när han eller hon i övrigt utför med arbetsgivaren överenskomna uppgifter.

Om arbetarskyddsfullmäktig, arbetarskyddsombudet eller en medlem i arbetarskyddskommissionen eller i en annan samarbetsorgan som motsvarar arbetarskyddskommissionen utför med arbetsgivaren överenskomna uppgifter utanför sin ordinarie arbetstid, betalas för sådan tidsförlust en övertidsersättning eller så överenskommes med honom eller henne om en annan slags tilläggsersättning.

Som grund för ersättning för inkomstbortfall används tidlön.

Till arbetarskyddsfullmäktig betalas utöver ersättningen för inkomstbortfall, om inte annat avtalats, ersättning per månad från och med 1.2.2021 enligt följande:

Befrielse från arbetet i timmar/4 veckor	ersättning/månad
4-8	86,00 €
9-13	91,00 €
14-18	101,00 €
19–	111,00 €

Till arbetarskyddsfullmäktig betalas utöver ersättningen för inkomstbortfall, om inte annat avtalats, ersättning per månad från och med 1.3.2022 enligt följande:

Befrielse från arbetet i timmar/4 veckor	ersättning/månad
4-8	88,00 €
9-13	93,00 €
14-18	103,00 €
19–	113,00 €

4.2

Ställning

Anställningsförhållande

Arbetarskyddsfullmäktig, arbetarskyddsombudet och övriga personalrepresentanter är i sitt anställningsförhållande gentemot arbetsgivaren i samma ställning oberoende av om han eller hon sköter sina förtroendeuppgifter vid sidan av sitt eget arbete eller om han eller hon delvis eller helt har beviljats befrielse från arbetet. Han eller hon är skyldig att iaktta de allmänna arbetsvillkoren, arbetstider och arbetsledningens föreskrifter samt övriga ordningsföreskrifter.

Överlåtelse av rörelse

Arbetarskyddsfullmäktigs ställning fortgår som sådan trots att rörelsen överläts, såvida den överlåtna rörelsen eller en del av den bevarar sin självständighet. Om rörelsen som överläts eller en del av den förlorar sin självständighet, har arbetarskyddsfullmäktig rätt till efterskydd i enlighet med punkt 4.3 i detta avtal från och med det att mandatperioden på grund av att rörelsen överläts löper ut.

Lokaler

Arbetsgivaren ordnar vid behov med en ändamålsenlig plats för arbetarskyddsfullmäktig för förvaring av den utrustning som behövs för skötseln av uppgifterna. Då arbetsplatsens storlek förutsätter en särskild lokal, ordnar arbetsgivaren med ändamålsenliga utrymmen där man kan föra de samtal som anses nödvändiga med tanke på skötseln av uppgifterna.

Om arbetsplatsens storlek det förutsätter, har arbetarskyddsfullmäktig rätt att använda företagets sedvanliga kontors- o.d. redskap för skötseln av uppgifterna. Begreppet sedvanliga kontorsredskap omfattar även sådan ADB-utrustning med därtill hörande program och internetanslutning (e-post) som allmänt är i bruk på företaget. Om praktiska arrangemang avtalas lokalt.

Löne- och omplaceringsskydd

Arbetarskyddsfullmäktigens möjligheter att utveckla sig och avancera i sitt yrke får inte försvagas på grund av uppdraget. Så länge han eller hon sköter uppdraget eller på grund av detta får han eller hon inte förflyttas till ett sämre avlönat arbete än det han eller hon hade när han eller hon valdes till uppdraget. Han eller hon får inte heller förflyttas till ett mindre värt arbete, om arbetsgivaren kan erbjuda honom eller henne annat arbete som motsvarar hans eller hennes yrkeskunskap. Om det ordinarie arbetet för en person som har valts till arbetarskyddsfullmäktig försvårar handhavandet av förtroendeuppdragen, ska till honom eller henne med beaktande av förhållandena på arbetsplatsen och hans eller hennes yrkeskunskap ordnas annat arbete. Sådant arrangemang får inte medföra en sänkning av hans eller hennes förtjänst. Arbetarskyddsfullmäktigs förtjänstutveckling ska motsvara förtjänstutvecklingen inom företaget.

Om arbetarskyddsombudet tillfälligt måste förflyttas till ett arbete utanför sitt verksamhetsområde, ska man sträva efter att förflyttningen inte oskäligt stör skötseln av skyddsombudsuppgifterna.

Upprätthållande av yrkeskunskap

Efter att arbetarskyddsfullmäktigs förtroendeuppdrag upphört ska han eller hon tillsammans med arbetsgivaren reda ut huruvida upprätthållandet av arbetstagarens yrkeskunnighet förutsätter yrkesmässig utbildning för det tidigare eller ett motsvarande arbete. Arbetsgivaren ordnar den utbildning som förutsätts i utredningen. Vid fastställande av utbildningens innehåll ska uppmärksamhet fästas vid befrielsen från arbetet, mandatperiodens längd och de ändringar som skett i arbetsmetoderna under denna tid.

4.3

Anställningsskydd

Ekonomiska och produktionsrelaterade grunder för uppsägning

Om företagets arbetskraft sägs upp eller permitteras på grund av ekonomiska eller produktionsrelaterade orsaker, får arbetarskyddsfullmäktig inte sägas upp eller permitteras om inte produktionsenhetens verksamhet helt avbryts. Om man i samråd med arbetarskyddsfullmäktig konstaterar, att han eller hon inte kan erbjudas arbete som motsvarar hans eller hennes yrke eller i övrigt passar honom eller henne, är det emellertid möjligt att avvika från denna regel.

Integritetsskydd

Arbetarskyddsfullmäktig får inte sägas upp på grund av orsaker som beror på honom eller henne utan samtycke av majoriteten av de arbetstagare som han eller hon representerar och som förutsätts i 7 kap. 10 § 1 mom. i arbetsavtalslagen.

Arbetarskyddsfullmäktigs arbetsavtal får inte hävas eller behandlas som upphävt i strid mot bestämmelserna i 8 kap. 1–3 § i arbetsavtalslagen. Det är inte möjligt att häva arbetsavtalet på grund av att han eller hon har brutit mot ordningsföreskrifterna om han eller hon inte samtidigt upprepade gånger eller väsentligt samt trots varning har underlåtit att uppfylla sin arbetsförpliktelse.

Vid bedömning av grunderna för hävning av arbetarskyddsfullmäktigs arbetsavtal får han eller hon inte försättas i en sämre ställning än de övriga arbetstagarna.

Kandidatskydd

Bestämmelserna om anställningsskydd ovan ska tillämpas även på en arbetarskyddsfullmäktigekandidat vars kandidatur skriftligt har meddelats arbetarskyddskommisionen eller ett annat motsvarande samarbetsorgan. Kandidatskyddet börjar dock tidigast tre månader innan verksamhetsperioden för den arbetarskyddsfullmäktig som ska väljas börjar och upphör för den som inte blivit vald när valresultatet blivit klart.

Efterskydd

Bestämmelserna om anställningsskydd ska tillämpas även på en arbetstagare som fungerat som arbetarskyddsfullmäktig sex månader efter att hans eller hennes uppdrag har upphört.

Ersättningar

Om arbetarskyddsfullmäktigs arbetsavtal har hävts i strid mot detta avtal, ska arbetsgivaren betala till honom eller henne en ersättning som motsvarar lönen för minst 10 och högst 30 månader. Ersättningen ska fastställas på de grunder som föreskrivs i 12 kap. 2 § 2 mom. i arbetsavtalslagen. Kränkning av rättigheterna i detta avtal ska beaktas som en faktor som höjer ersättningens belopp. Då antalet arbetstagare och tjänstemän som regelbundet arbetar vid en produktionsenhet eller vid en motsvarande verksamhetsenhet är 20 eller färre, är den ovan nämnda ersättningen minst 4 månaders lön och högst den ersättning som fastställs i enlighet med 12 kap. 2 § 1 mom.

4.4

Ersättare

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på arbetarskyddsfullmäktigs ersättare under den tid som han eller hon i enlighet med anmälan som förutsätts i detta avtal vikarierar för arbetarskyddsfullmäktig.

KAPITEL 5

UTBILDNING

5.1

Yrkesutbildning

När arbetsgivaren ordnar yrkesutbildning för en arbetstagare eller hänvisar arbetstagaren till sådan utbildning som anknyter till arbetstagarens yrke, ersätts de direkta kostnaderna för utbildningen och inkomstbortfallet under ordinarie arbetstid enligt grundtimlönen. Om utbildningen helt äger rum utanför arbetstiden, ersätts de direkta kostnaderna som beror på utbildningen. Att det är fråga om en utbildning som avses i denna paragraf konstateras före anmälningen till utbildningen.

Med direkta kostnader avses resekostnader, kursavgifter, kostnader för läromaterialet i enlighet med kursprogrammet, helpensionsavgifter för internatkurser och för övriga än internatkurser de ersättningar för resekostnader som fastställs i enlighet med kollektivavtalet i fråga. Inkomstbortfallet under ordinarie arbetstid ersätts för både kurs- och restiden. För den tid som utanför arbetstiden används för utbildning eller resor som utbildningen förutsätter betalas ingen ersättning. Lönen för en person med vecko- eller månadslön minskas inte för den tid som åtgår till kursen eller de resor som deltagandet i kursen förutsätter.

5.2

Gemensam utbildning

Utbildningen som främjar samarbetet på arbetsplatsen arrangeras av centralorganisationerna eller deras medlemsförbund gemensamt, av samarbetsorganen för centralorganisationerna eller deras medlemsförbund eller arbetsgivar- och arbetstagarparten gemensamt på arbetsplatsen eller annorstädes. Parterna konstaterar att det mest ändamålsenliga sättet att ordna den gemensamma utbildningen i regel är arbetsplatsspecifikt, eftersom det är det bästa sättet att beakta de lokala omständigheterna.

Grundkurser i arbetarskyddssamarbete och specialkurser som är nödvändiga med tanke på arbetarskyddssamarbetet är här avsedd gemensam utbildning. En medlem i arbetarskyddskommissionen eller en ersättande samarbetsorgan, arbetarskyddsfullmäktig, vice fullmäktig och arbetarskyddsombudet kan under förutsättningarna i detta avtal delta i en grundkurs. Arbetarskyddsfullmäktig kan under samma förutsättningar delta i en specialkurs.

Till den som deltar i utbildningen betalas ersättning i enlighet med det som föreskrivs under punkt 5.1. Det avtalas lokalt om deltagande i utbildning beroende på utbildningens art i det samarbetsorgan som kommer i fråga eller mellan arbetsgivaren och förtroendemannen.

Bestämmelserna om gemensam utbildning tillämpas också på utbildning som gäller medinflytandesystem och lokala avtal. Om medverkan i utbildningen kan också arbetsgivaren och personen i fråga komma överens sinsemellan. Parterna rekommenderar att deras egna och medlemsförbundens utbildningsinrättningar samt medlemsförbunden i samarbete vidtar åtgärder för att ordna utbildningsutbud beträffande medinflytandesystem och lokala avtal. Parternas utbildningsarbetsgrupp följer upp hur det nämnda utbildningsutbudet förverkligas.

5.3

Fackföreningsutbildning, anställningsförhållandets kontinuitet och anmälningstider

Arbetstagare bereds möjlighet att delta i FFC:s och dess medlemsförbunds kurser som pågår en månad eller kortare tid utan att anställningsförhållandet avbryts, då det utan kännbara olägenheter för produktionen eller företagets verksamhet går an. Vid bedömning av ovan avsedd olägenhet beaktas arbetsplatsens storlek. I negativa fall underrättas huvudförtroendemannen senast 10 dagar innan kursen inleds om orsaken på grund av vilken beviljandet av ledighet skulle medföra kännbara olägenheter. Härvid rekommenderas att man i samråd strävar efter att utreda en eventuell annan tidpunkt för kursen då det inte finns hinder för deltagandet.

Anmälan om avsikten att delta i kursen ska göras i ett så tidigt skede som möjligt. Då kursen pågår i högst en vecka ska meddelandet ges minst tre veckor innan kursen inleds, och då det är fråga om en längre kurs, minst sex veckor på förhand.

Innan personen deltar i en ovan avsedd utbildning, ska man avtala med arbetsgivaren om de åtgärder som deltagandet medför samt uttryckligen på förhand konstatera om det är fråga om sådan utbildning för vilken arbetsgivaren i enlighet med detta avtal ska betala ersättningar till arbetstagaren. Samtidigt ska omfattningen av dessa ersättningar konstateras.

5.4

Ersättningar

För en kurs som ordnas i FFC:s eller dess medlemsförbunds utbildningslokaler eller av särskild anledning på annat håll och som Teknologiindustrin rf och Industrifacket rf:s gemensamma utbildningsarbetsgrupp har godkänt är arbetsgivaren skyldig att betala till förtroendemannen, vice huvudförtroendemannen, vice förtroendemannen (3 § 1 punkten i förtroendemannaavtalet), arbetarskyddsfullmäktig, vice fullmäktig, en medlem i arbetarskyddskommissionen eller i en ersättande samarbetsorgan och arbetarskyddsombudet ersättning för inkomstbortfall beräknad enligt den genomsnittliga timförtjänsten för den utbildning som deras uppgifter förutsätter, för de ovan nämnda förtroendemännen och arbetarskyddsfullmäktig för högst en månad och för personer i ovan nämnda förtroendeuppdrag för högst två veckor.

Likväl betalas ersättning för utbildningar i anknytning till förtroendemannaverksamheten som arrangerats i ovan nämnda utbildningslokaler till yrkesavdelningens ordförande för högst en månad, om han eller hon arbetar på ett företag där antalet arbetstagare inom branschen är minst 100 och om den yrkesavdelning som han eller hon leder har minst 50 medlemmar.

Dessutom ska den måltidsersättning som centralorganisationerna har kommit överens om betalas som ersättning de måltidskostnader som kursen förorsakar kursarrangörerna. Ersättningen betalas till de arbetstagare som avses i föregående stycket och för varje sådan kursdag för vilken man betalar ersättning för inkomstbortfall.

Arbetsgivaren är skyldig att betala de ersättningar som avses ovan under denna punkt till samma person för samma eller innehållsmässigt motsvarande utbildning endast en gång.

5.5

Sociala förmåner

Deltagande i en fackföreningsutbildning som avses i avtalet innebär upp till gränsen på en månad inte avdrag i fråga om semesterförmåner, pensionsförmåner eller andra därmed jämförbara förmåner.

METALLITEOLLISUUDENHARJOITTAJAIN LIITTO
- MTHL:N TYÖNANTAJAT RY
INDUSTRIFACKET RF

**FÖRTROENDEMANNAAVTAL FÖR PLÅT- OCH
INDUSTRIISOLERINGSBRANSCHEN**

**KAPITEL 1
AVTALETS SYFTE**

**1 §
Förtroendemannasystemets syfte**

Syftet med förtroendemannasystemet är att skapa förutsättningar för utvecklingen av samarbetet mellan företaget och personalen och för att främja lokala avtal och en korrekt tillämpning av kollektivavtalet. Förtroendemannens uppgift är att som en väsentlig del av det lokala förhandlingssystemet som hänför sig till att genomföra kollektivavtalet för sin del se till att:

- kollektivavtalet tillämpas rätt och att det iakttas,
- meningsskiljaktigheter avgörs snabbt och ändamålsenligt,
- samarbete och lokala avtal främjas och
- arbetsfreden upprätthålls och främjas.

Förtroendemannasystemet utgör även en kanal för att förbättra företagets funktioner, produktivitet och personalens möjligheter att påverka.

**2 §
Förtroendemannens ställning**

Förtroendemannen har, när han eller hon sköter sitt uppdrag, särskilda rättigheter och motsvarande skyldigheter. Utöver de uppdrag som förtroendemannen med stöd av kollektivavtalet och arbetslagstiftningen har, kan även avtalas om övriga till förtroendemannen tillämpade uppgifter enligt arbetsplatsens behov som eventuellt hänför sig till att representera personalen vid bl.a. olika utvecklingsprojekt.

Förtroendemannen och arbetsgivaren ska båda bidra till de faktorer som skapar förutsättningar för en lyckad skötsel av förtroendemannauppdraget. Att ärenden behandlas i en öppen anda av ömsesidighet förbättrar förtroendet och möjligheterna att förbinda sig vid de gemensamma målen.

KAPITEL 2

FÖRTROENDEMAN – BEHÖRIGHET OCH VAL

3 §

Förtroendeman som yrkesavdelningens representant

Med förtroendeman avses den huvudförtroendeman och förtroendeman som yrkesavdelningen har valt. Med yrkesavdelning avses en registrerad yrkesavdelning till Industrifacket rf.

4 §

Förtroendemannens behörighet

Förtroendemannen ska vara arbetstagare på arbetsplatsen och som arbetstagare förtrogen med förhållandena på arbetsplatsen.

Protokollsanteckning:

Vid val av förtroendeman ska uppmärksamhet fästas vid bl.a. följande faktorer som är av betydelse med tanke på en framgångsrik skötsel av förtroendemannauppdraget:

- personens färdigheter att delta i den utbildning och utveckling som förtroendemannauppdraget förutsätter,*
- personens färdigheter att ansvarsfullt och långsiktigt sköta förtroendemannauppdraget samt*
- att personen har en tillräcklig social kompetens och förmåga att även fatta beslut om svåra frågor.*

5 §

Val av förtroendeman

Yrkesavdelningen väljer en huvudförtroendeman, en vicehuvudförtroendeman och en förtroendeman.

Om förtroendemannens verksamhetsområde omfattar minst 75 arbetstagare, väljer yrkesavdelningen även en ersättare till förtroendemannen.

Avtal om verksamhetsområden och antal

Om förtroendemannens verksamhetsområden och antal avtalas lokalt i enlighet med de följande anvisningar som förbunden har kommit överens om.

Med förtroendeman avses en person som väljs till förtroendeman för en funktionell enhet som bildas på basis av produktionsorganisering. Det område för vilket förtroendemannen väljs fastställs i enlighet med de naturliga gränserna som baserar sig på företagets produktionsrelaterade och operativa synpunkter.

- Förtroendemannens verksamhetsområden ska vara sådana att det är möjligt att effektivt och fungerande arrangera behandlingen av ärenden i enlighet med förhandlingsordningen.
- Om enighet inte kan nås om de valda förtroendemannens verksamhetsområden eller antal, kan ärendet hänskjutas till förbunden för avgörande.

Avtal om tillsättande av förtroendeman för viss uppgift

Om ärendenas karaktär och/eller omfattning kräver det, kan man även välja en förtroendeman som tillsätts för en viss uppgift som huvudförtroendemannen och arbetsgivaren sinsemellan har avtalat om. Arbetsbeskrivningen för en sådan förtroendeman ska avtalas skriftligt så detaljerat som möjligt. Arbetsbeskrivningen ska överensstämma med förtroendemannens övriga befogenheter.

Samordning av (huvud)förtroendemannens och arbetarskyddsfullmäktigs/arbetarskyddsombudets uppgifter

Lokalt kan avtalas om att huvudförtroendemannen sköter arbetarskyddsfullmäktigens uppgifter eller vice versa.

Lokalt kan även avtalas om att förtroendemannen sköter arbetarskyddsombudets uppgifter eller vice versa.

Huvudförtroendemannens ställning fortgår som sådan trots att rörelsen överläts, såvida den överlätna rörelsen eller en del av den bevarar sin självständighet. Om rörelsen som överläts eller en del av den förlorar sin självständighet, har huvudförtroendemannen rätt till efterskydd i enlighet med 14 § i detta avtal från och med det att mandatperioden på grund av att rörelsen överläts löper ut.

Förtroendemannaal på arbetsplats

Yrkesavdelningen har rätt att förrätta förtroendemannaal på arbetsplatsen. Om valet förrättas på arbetsplatsen, ska yrkesavdelningens samtliga medlemmar beredas möjlighet att delta i valet. Anordnande och förrättande av valet får dock inte störa arbetet.

Om valtiderna och valplatserna ska avtalas med arbetsgivaren senast två veckor innan valet förrättas. Arbetsgivaren bereder av yrkesavdelningen utsedda personer tillfälle att förrätta valet.

Anmälan om förtroendemän

Yrkesavdelningen ska skriftligt underrätta arbetsgivaren om de valda förtroendemännen. Dessutom ska meddelas i vilka fall den ersättare som har valts till huvudförtroendemannen vikarierar för huvudförtroendemannen. Detsamma gäller förtroendemannens ersättare.

Tillämpningsanvisning:

Uppkomsten av förtroendemannaställning förutsätter att man i enlighet med denna paragraf med arbetsgivaren har avtalat om antalet förtroendemen, deras verksamhetsområden och tillsättandet av dem för en viss uppgift och att yrkesavdelningen skriftligt har meddelat arbetsgivaren de valda förtroendemännen.

Arbetsgivarens förhandlare och lokal förhandlingsordning

Arbetsgivaren underrättar förtroendemannen om vilka personer som på företagets vägnar förhandlar med förtroendemannen.

Förbunden rekommenderar att för de på förhandlingsordningens olika nivåer verkande representanterna för parterna konstateras deras ansvarsområde och anslutande befogenheter i anställningsfrågor och att deras väsentliga betydelse framhävs.

KAPITEL 3

FÖRTROENDEMANNENS UPPGIFTER

6 §

Förtroendemannens uppgifter

Basuppgifter

Förtroendemannen representerar yrkesavdelningen i ärenden som hänför sig till tillämpningen av kollektivavtalet och arbetslagstiftningen och i frågor som i allmänhet beträffar förhållandena mellan arbetsgivaren och arbetstagaren.

Förtroendemannen deltar vid behov i utredningen av de meningsskiljaktighetsfrågor som uppstår mellan arbetsgivaren och arbetstagaren.

Förtroendemannen ska se till att arbetstagarna iakttar kollektivavtalet och de lokala avtalen.

Förtroendemannen ansvarar som yrkesavdelningens representant för upprätthållandet och främjandet av arbetsfreden på det sätt som kollektivavtalssystemet förutsätter.

Protokollsanteckning:

När en arbetskonflikt uppstår eller om dess hot är uppenbart ska mellan arbetsgivaren och förtroendemannen konstateras vad som stridsåtgärden är riktad mot och vilka är de övriga orsakerna som har lett till att arbetsfreden har brutits. Samtidigt ska man utreda de åtgärder med hjälp av vilka man kan undvika att företaget åsamkas större skador.

Förtroendemannens uppgift är också att för egen del verka för att upprätthålla och utveckla samarbetet mellan företaget och personalen.

Uppgifter som avtalas på arbetsplatsen

Arbetsplatser har olika slags behov av att sträva efter att utnyttja förtroendemannens kunskaper och möjligheter att påverka. Om förtroendemannens deltagande, uppgifter, mål, verksamhetsförutsättningar och ansvar i till exempel projektartade uppdrag avtalas separat mellan arbetsgivaren och förtroendemannen.

Samtal om förhandlingssystemets mål och funktionalitet

På arbetsplatserna ska regelbundet – inom två månader efter att förtroendemannaperioden har inletts och därefter årligen – föras ett samtal om vilka mål som har satts eller ska sättas på förhandlingssystemet på arbetsplatsen och om hur bra systemet fungerar. Samtalsparterna är varje förtroendeman med sin egen motförhandlare och vid behov de alla tillsammans, och i samtalet ges ömsesidigt gensvar på basis av vilket man strävar efter att vidare förbättra samarbetet. Samtidigt planerar man behovet av den utbildning som hänför sig till förtroendemannauppdraget, dess tidtabeller och mål.

KAPITEL 4

FÖRTROENDEMANNENS VERKSAMHETSFÖRUTSÄTTNINGAR

7 §

Information som ska ges en huvudförtroendeman

Oklarheter och meningsskiljaktigheter:

Om det uppstår oklarheter eller meningsskiljaktigheter om arbetstagarens lön eller tillämpningen av de lagar och avtal som hänför sig till anställningsförhållandet, ska den förtroendeman som utreder ärendet ges all behövlig information.

Utvecklingsuppgifter och övriga uppgifter

Förtroendemannen som deltar i utvecklingsuppgifter och övriga motsvarande uppgifter ges vederbörlig information om projektmål, åtgärder för genomförandet och om villkor för företagsverksamheten. Ett öppet informationsutbyte möjliggör att parterna har förutsättningar att förhandla om ärenden. Informationen ska ges i ett så tidigt skede som möjligt. Om den information som ska ges innehåller affärs- och yrkeshemligheter som arbetsgivaren särskilt har anvisat, ska informationen hemlighållas.

8 §

Information som ska ges en huvudförtroendeman

Huvudförtroendemannen har rätt att skriftligt få följande uppgifter om arbetstagarna på företaget.

A. Personuppgifter

1. Arbetstagarens efternamn och förnamn
2. Anställningsdatumet för nya arbetstagare och i uppsägnings- och permitteringsfall för samtliga arbetstagare
3. Organisatorisk avdelning
4. Lönegrupp eller kravgrupp

Information som nämns ovan under punkterna 1, 3 och 4 ska ges en gång per år. För nya arbetstagare ges ovan under 1–4 nämnda uppgifter antingen separat för varje arbetstagare omedelbart efter att anställningsförhållandet har inletts eller per tidsperiod, dock minst en gång per kvartal. I uppsägnings- och permitteringsfall ges anställningsdatumet för samtliga arbetstagare.

B. Statistiska uppgifter om löner

Förtroendemannen ges en gång om året före utgången av juni månad information om de genomsnittliga timförtjänsterna för företagets samtliga arbetstagare per lönegrupp.

Med genomsnittliga timförtjänster avses den genomsnittliga timförtjänsten under semesterkvalifikationsåret som beräknats enligt semesterlöneavtalet som centralorganisationerna har ingått och i enlighet med vilken semesterlönen eller semesterersättningen betalas.

C. Arbetskraftsuppgifter

Huvudförtroendemannen har rätt att kvartalsvis få uppgifter om antalet fullt arbetsföra arbetstagare, elever och praktikanter och eventuella deltidsanställda (skilt för män och kvinnor) på företaget eller arbetsplatsen samt om hur arbetskraften är fördelad på olika arbetsskiftsformer.

Uppgifterna om arbetskraft ges kvartalsvis för en sådan tidpunkt eller tidsperiod som kan anses beskriva den normala arbetskraftssituationen under kvartalet.

D. Uppgifternas konfidentiella karaktär

Den information som huvudförtroendemannen får för skötseln av sina uppgifter ska han eller hon hålla konfidentiell.

9 §

Ersättning av inkomstbortfall och månadsersättning

Ersättning för inkomstbortfall

Arbetsgivaren ersätter den förtjänst som förtroendemannen förlorar under sin arbetstid antingen på grund av lokala förhandlingar med arbetsgivarens representant eller när han eller hon i övrigt utför uppgifter som man med arbetsgivaren har avtalat om.

Kombinering av förtroendemanna- och arbetarskyddsuppdrag

Om förtroendemanna- och arbetarskyddsuppdragen har kombinerats och de sköts av en och samma person, beaktas detta som en ökande faktor vid avtal om behovet av befrielse från arbete samt om beloppet på den månadsersättning som ska betalas till honom eller henne.

Uppgifter utanför arbetstiden

Om huvudförtroendemannen utanför sin ordinarie arbetstid utför med arbetsgivaren överenskomna uppgifter betalas för denna tid övertidsersättning till den del som lokalt avtalas om.

Måltidspenningar och dagtraktamenten som skötseln av förtroendeuppdraget eventuellt förorsakar samt reseersättningar och eventuell lön för resetid ersätts ifall arbetsgivaren enligt punkterna 1 och 2 är skyldig att ersätta förtroendemannens inkomstbortfall.

Befrielse från arbetet för skötsel av förtroendemannauppgifter

Förtroendemannen ges regelbundet befrielse eller tillfälligt en sådan mängd befrielse som skötseln av uppgiften kräver minst 4 timmar för varje period på fyra veckor.

Månadsersättning

Till huvudförtroendemannen betalas utöver ersättningen för inkomstbortfall ersättning per månad från och med 01-02-2021 enligt följande:

Antalet arbetstagare på företaget ersättning/månad

4-19	86,00 €
20-39	91,00 ”
40-59	101,00 ”
60–	111,00 ”

Till huvudförtroendemannen betalas utöver ersättningen för inkomstbortfall ersättning per månad från och med 1.3.2022 enligt följande:

Antalet arbetstagare på företaget ersättning/månad

4-19	88,00 €
20-39	93,00 ”
40-59	103,00 ”
60–	113,00 ”

Vid fastställande av beloppet på den ersättning som betalas till huvudförtroendemannen konstateras antalet arbetstagare på företaget omedelbart före huvudförtroendemanna valet samt vid en motsvarande tidpunkt ett år efter valet. Detta belopp på ersättningen som härvid fastställs iakttas fram till nästa granskning.

Lokalt kan avtalas annat om den månadsersättning som betalas till huvudförtroendemannen.

När huvudförtroendemannens ersättare utför huvudförtroendemannens uppgifter i minst 2 veckor, t.ex. under huvudförtroendemannens semester eller sjukdom, betalas månadsersättningen under denna tid till ersättaren.

Om företaget inte har någon verksamhet på grund av permittering, semester eller därmed jämförbara orsaker, betalas ingen månadsersättning.

10 §

Förtroendemannautbildning

Om deltagandet i utbildning avtalas i det allmänna avtalet för plåt- och industriisoleringsbranschen.

Bestämmelserna om förtroendemannautbildning i punkt 47 i kollektivavtalet för teknologiindustrin tillämpas även på förtroendemannens ersättare som avses i 5 § andra stycket i detta avtal.

11 §

Användning av kontorsredskap

Om arbetsplatsens storlek så förutsätter, ska lokalt avtalas om att huvudförtroendemannen vid behov kan använda telefonen och företagets övriga sedvanliga kontors- o.d. redskap. Begreppet sedvanliga kontorsredskap omfattar även den ADB-utrustning med därtill hörande program samt den internetanslutning (e-post) som allmänt används inom företaget.

KAPITEL 5

FÖRTROENDEMANNENS ANSTÄLLNINGSFÖRHÅLLANDE

12 §

Förtroendemannens arbetstagarställning

Förtroendemannen är i sitt anställningsförhållande gentemot arbetsgivaren i samma ställning oavsett om han eller hon sköter sina förtroendeuppgifter vid sidan av sitt eget arbete eller om han eller hon delvis eller helt har beviljats befrielse från arbetet. Förtroendemannen är skyldig att iaktta de allmänna arbetsvillkoren, arbetstiderna och arbetsledningens föreskrifter samt övriga ordningsföreskrifter.

13 §

Hur skötseln av förtroendemannauppdraget inverkar på arbetsuppgifterna och lönen

Förtroendemannens möjligheter att utveckla sig och avancera i sitt yrke får inte försvagas på grund av förtroendemannauppdraget.

Om det egentliga arbetet för en person som har valts till förtroendeman försvåras skötseln av huvudförtroendemannauppgifterna ska till honom eller henne med beaktande av förhållandena vid produktionsanläggningen eller en motsvarande verksamhetsenhet och förtroendemannens yrkeskunnighet ordnas annat arbete. Sådant arrangemang får inte medföra en sänkning av hans eller hennes förtjänst.

En arbetstagare som verkar som förtroendeman får inte under den tid som han eller hon sköter detta uppdrag eller på grund av uppdraget förflyttas till ett sämre avlönat arbete än det han eller hon hade innan han eller hon blev vald till förtroendeman. Han eller hon får inte sägas upp från arbetet på grund av förtroendemannauppdraget.

Efter att huvudförtroendemannens förtroendeuppdrag har upphört ska han eller hon tillsammans med arbetsgivaren utreda huruvida upprätthållandet av arbetstagarens yrkeskunnighet förutsätter yrkesutbildning för det tidigare arbetet eller ett motsvarande arbete. Arbetsgivaren ordnar den utbildning som förutsätts i utredningen. Vid fastställande av utbildningens innehåll fästs uppmärksamhet vid befrielsen från arbetet, längden på förtroendemannaperioden och de ändringar som under denna tid har skett i arbetsmetoderna.

Efter att huvudförtroendemannauppdraget har upphört, fastställs huvudförtroendemannens lön i enlighet med det arbete som han eller hon utför.

14 §

Förtroendemannens anställningsskydd

Uppsägning av arbetsavtal och permittering av förtroendeman av ekonomiska och produktionsrelaterade orsaker

Om företagets arbetskraft sägs upp eller permitteras på grund av ekonomiska eller produktionsrelaterade orsaker, får en sådan åtgärd inte riktas mot huvudförtroendemannen om inte produktionsanläggningens verksamhet helt avbryts. Om gemensamt konstateras att huvudförtroendemannen inte kan erbjudas arbete som motsvarar hans eller hennes yrke eller som i övrigt lämpar sig för honom eller henne, är det emellertid möjligt att avvika från denna regel.

Förtroendemannens arbetsavtal kan sägas upp eller förtroendemannen permitteras i enlighet med 7 kap. 10 § 2 mom. i arbetsavtalslagen bara när arbetet helt upphör och arbetsgivaren inte kan erbjuda honom eller henne sådant arbete som motsvarar hans eller hennes yrkeskunnighet eller som i övrigt passar honom eller henne eller utbilda förtroendemannen till annat arbete på det sätt som avses i 7 kap. 4 § i arbetsavtalslagen.

Uppsägning av arbetsavtal av orsaker som beror på förtroendemannens person:

Förtroendemannen får inte sägas upp av orsaker som beror på honom eller henne utan samtycke av majoriteten av de arbetstagare som han eller hon representerar och som förutsätts i 7 kap. 10 § 1 mom. i arbetsavtalslagen.

Hävning av arbetsavtal och behandling som hävt

Förtroendemannens arbetsavtal får inte hävas eller behandlas som hävt i strid mot bestämmelserna i 8 kap. 1–3 § i arbetsavtalslagen. Det är inte möjligt att häva arbetsavtalet på grund av att han eller hon har brutit mot ordningsföreskrifterna om han eller hon inte samtidigt upprepade gånger eller väsentligt samt trots varning har underlåtit att uppfylla sin arbetsförpliktelse.

Vid bedömning av grunderna för hävning av förtroendemannens arbetsavtal får han eller hon inte försättas i en sämre ställning än de övriga arbetstagarna.

Huvudförtroendemannens kandidatskydd och efterskydd

Bestämmelserna under denna punkt ska tillämpas också på en huvudförtroendemannakandidat som yrkesavdelningsmötet har utsett och vars kandidatur yrkesavdelningen skriftligt har meddelat arbetsgivaren. Kandidatskyddet vidtar dock tidigast tre månader innan kandidatens eventuella mandat som huvudförtroendeman inleds och upphör för den som inte har blivit vald efter att yrkesavdelningen har fastställt valresultatet.

Bestämmelserna i denna punkt ska även tillämpas på en arbetstagare som varit verksam som huvudförtroendeman sex månader efter att hans eller hennes huvudförtroemannaupdrag har upphört.

Förhandlingar om meningsskiljaktigheter beträffande hävning av arbetsavtal

Om meningsskiljaktigheten berör hävning av den förtroendemans anställningsförhållande som avses i förtroendemannaavtalet mellan förbunden, ska lokala förhandlingar och förhandlingar mellan förbunden dessutom inledas och föras utan dröjsmål efter att hävningsgrunden har bestridits.

Ersättningar

Om förtroendemannens arbetsavtal har hävts i strid mot detta avtal, ska arbetsgivaren betala till förtroendemannen i ersättning lön för minst 10 och högst 30 månader.

Ersättningen ska fastställas på de grunder som föreskrivs i 12 kap. 2 § 2 mom. i arbetsavtalslagen. Kränkning av rättigheterna i detta avtal ska beaktas som en faktor som höjer ersättningens belopp.

AVTAL OM UPPSÄGNINGSSKYDD FÖR PLÅT- OCH INDUSTRIISOLERINGSBRANSCHEN

1 §

Tillämpningsområde

Detta avtal gäller uppsägning av arbetsavtal och permittering av arbetstagare.

Avtalet gäller även uppsägningen på arbetstagarens initiativ samt det förfarande som ska iakttas vid hävning av arbetsavtal och vid permittering av arbetstagare.

Prövotid

Prövotiden fastställs enligt 1 kap. 4 § i arbetsavtalslagen.

I ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM UPPSÄGNING AV ARBETSAVTAL

2 §

Uppsägningstider

Efter att anställningsförhållandet har fortgått utan avbrott under nedan nämnda tider ska arbetsgivaren vid uppsägning av arbetsavtal iakttä följande uppsägningstider:

Anställningsförhållandets längd	Uppsägningstid
högst 1 år	2 veckor
över 1 år men högst 5 år	4 veckor
över 5 år men högst 10 år	6 veckor
över 10 år men högst 15 år	2 månader
över 15 år	3 månader

När arbetstagaren säger upp sitt arbetsavtal:

Anställningsförhållandets längd	Uppsägningstid
högst 1 år	1 vecka
över 1 år men högst 5 år	2 veckor
över 5 år	1 månad

Tillämpningsanvisning:

Fastställande av anställningstid

Vid beräkning av den anställningstid enligt vilken uppsägningstiden fastställs, beaktas endast den tid arbetstagaren utan avbrott har varit anställd hos arbetsgivaren i samma anställningsförhållande. Till exempel överlåtelse av rörelse, moderskapsledighet, värnplikt eller studieledighet avbryter inte anställningsförhållandet. Utöver anställningens kontinuerliga natur, ska man även utreda den tid som kvalificerar till anställningstid som förlänger uppsägningstiden. För värnpliktigas del beaktas som dylik tid endast den tid under vilken arbetstagaren utan avbrott har varit anställd hos arbetsgivaren före den i värnpliktslagen (1438/2007) avsedda tjänstgöringen samt den därpå följande tiden förutsatt att arbetstagaren med stöd av den nämnda lagen har återvänt till arbetet. Till anställningsförhållandets längd räknas alltså inte den egentliga värnpliktstiden.

Beräkning av bestämd tid

Det finns inga särskilda bestämmelser om beräkning av bestämda tider i den arbetsrättsliga lagstiftningen och inte heller i kollektivavtalet. Reglerna för beräkning av bestämda tider i lagen om beräknande av laga tid (150/1930) iakttas när man beräknar sådana bestämda tider som etablerat anknyter till anställningsförhållandet, såsom uppsägningstiden o.d. Vid beräkning av bestämda tider som ingår i avtalet om uppsägningsskydd iakttas följaktligen, om inte annat avtalats, följande regler.

1 Om en tid är bestämd i visst antal dagar efter en angiven dag ska den dag på vilken åtgärden har vidtagits inte medräknas i den bestämda tiden.

Exempel 1

Om arbetsgivaren permitterar arbetstagaren 1.3 med iakttagande av en tid för anmälan om permittering på 5 dagar, är den första permitteringsdagen 7.3.

2 En tid som är bestämd i veckor, månader eller år efter en angiven dag upphör den dag under den avsedda veckan eller månaden som till sin benämning eller ordningsnummer motsvarar den sagda dagen. Om en motsvarande dag inte finns i den månad, under vilken den bestämda tiden skulle löpa ut, avses den sista dagen i samma månad vara den bestämda tidens slutdag.

Exempel 2

Om arbetsgivaren 30.7 säger upp en arbetstagare vars anställningsförhållande utan avbrott har fortgått över tio men högst 15 år och vars uppsägningstid därmed är två månader, är anställningsförhållandets sista dag 30.9. Om uppsägningen av den nämnda arbetstagaren sker 31.7, är anställningsförhållandets sista dag 30.9, eftersom det i september inte finns en dag som till sitt ordningsnummer skulle motsvara den dag på vilken den bestämda tiden skulle upphöra.

Även om den bestämda dagen eller den sista dagen av en bestämd tid vid uppsägning infaller på en helgdag, på självständighetsdagen, första maj, julafton eller midsommarafton eller på en söckenlördag, är den nämnda dagen trots detta anställningsförhållandets sista dag.

Återkallelse och flyttande av uppsägning

Arbetsgivaren kan återkalla den anmälan om uppsägning som han eller hon har gett eller flyttat verkställigheten av uppsägningen med högst den tid som motsvarar uppsägningstiden utan att behöva iaktta en ny uppsägningstid.

3 §

Arbetstagarens rätt till sysselsättningsledighet

Om arbetsgivaren och arbetstagaren, efter att arbetsgivaren har sagt upp arbetsavtalet med stöd av den grund som avses i 7 kap. 3 § i arbetsavtalslagen, inte har avtalat annat, har arbetstagaren rätt till ledighet med full lön för att under sin uppsägningstid delta i utarbetandet av en sysselsättningsplan som avses i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, praktik och inläring i arbetet, i arbetssökande och arbetsintervjuer på eget eller myndigheternas initiativ eller i omplaceringsträning.

Längden på sysselsättningsledigheten fastställs enligt uppsägningstidens längd enligt följande:

- 1) sammanlagt högst fem arbetsdagar, om uppsägningstiden är högst fyra veckor;
- 2) sammanlagt högst 10 arbetsdagar, om uppsägningstiden överskrider fyra veckor.

Innan arbetstagaren tar ut sysselsättningsledigheten eller en del av den ska han eller hon i så god tid som möjligt meddela det och grunden för ledigheten till arbetsgivaren samt på begäran lämna en tillförlitlig utredning om grunden för varje ledighet.

Användningen av sysselsättningsledighet får inte medföra betydande olägenheter för arbetsgivaren.

Tillämpningsanvisning:

Med arbetsdagar avses arbetsdagar i enlighet med arbetstidsschemat. Mängden sysselsättningsledighet kan även tas ut som delar av arbetsdagar.

Med full lön avses den genomsnittliga timförtjänsten för en arbetstagare med timlön. Med full lön för en arbetstagare med månadslön avses den månadslön som utgör den personliga tidlönen.

4 §

Underlåtelse att iaktta uppsägningstid

En arbetsgivare som inte iakttar uppsägningstiden är skyldig att till arbetstagaren betala full lön för uppsägningstiden.

Om arbetstagaren säger upp sig utan att iaktta uppsägningstiden, är han eller hon skyldig att som en definitiv ersättning för försummelse att iaktta uppsägningstiden betala till arbetsgivaren ett belopp som motsvarar lönen för uppsägningstiden.

Lönen beräknas i ett sådant fall i enlighet med tidlönen i kollektivavtalet.

Om det att någondera parten har försummat att iakttä uppsägningstiden endast gäller en del av uppsägningstiden, gäller fullgörelseskyldigheten endast en motsvarande andel av lönen för uppsägningstiden.

Tillämpningsanvisning:

Om arbetstagaren är skyldig att till arbetsgivaren betala ett belopp som motsvarar lönen för uppsägningstiden, fastställs arbetsgivarens kvittningsrätt enligt 2 kap. 17 § i arbetsavtalslagen. Enligt bestämmelsen får arbetsgivaren med sin motfordran kvitta arbetstagarens lönetillgodohavanden med högst en tredjedel (1/3) av det lönebelopp som återstår efter att förskottsinnehållningen har verkställts (nettolön). Med lön avses i detta sammanhang samtliga belopp som ska betalas i samband med slutlönen och på vilka förskottsinnehållningen verkställs, såsom semesterersättning.

5 §

Anmälan om hävning av arbetsavtal och bevisande av uppsägning

Anmälan om hävning av arbetsavtal ska lämnas arbetsgivaren eller arbetsgivarens representant eller arbetstagaren personligen. Om detta inte är möjligt, kan anmälan sändas per brev eller elektroniskt.

Arbetsgivaren eller arbetstagaren som sagt upp arbetsavtalet ska kunna bevisa att uppsägningen har skett.

6 §

Verkställande av uppsägning

Uppsägning av arbetsavtal anses ha blivit verkställd när arbetsgivaren eller arbetstagaren har fått kännedom om den anmälan som avses i § 5.

Om anmälan om uppsägning har sänts per brev eller elektroniskt, anses uppsägningen ha delgetts på den sjunde dagen från och med det att anmälan har sänts.

När arbetstagaren är på lag- eller avtalsenlig semester eller på en minst två veckor lång ledighet som ges för utjämning av arbetstiden, anses emellertid uppsägningen som baserar sig på den anmälan som sänts per brev eller elektroniskt ha delgetts tidigast den första dagen efter semesterns eller ledighetens sista dag.

7 §

Anmälan om uppsägningsgrund

Arbetsgivaren ska på arbetstagarens begäran utan dröjsmål skriftligt meddela arbetstagaren datumet då arbetsavtalet upphör samt uppsägningsgrunder som arbetsgivaren känner till och på basis av vilka arbetsavtalet har hävts.

8 §

Förfarande vid meningsskiljaktigheter

Om arbetstagaren anser att hans eller hennes arbetsavtal har hävts eller att han eller hon har permitterats utan en avtalsenlig grund, kan meningsskiljaktigheten avgöras med iakttagande av den förhandlingsordning som avtalats i kollektivavtalet.

II HÄVNING AV ARBETSAVTAL OCH PERMITTERING AV ARBETSTAGARE AV ORSAKER SOM BEROR PÅ ARBETSTAGAREN ELLER SOM HÄNFÖR SIG TILL HANS ELLER HENNES PERSON

9 §

Grunder för uppsägning och permittering

Arbetsgivaren får inte säga upp en arbetstagares arbetsavtal utan ett sakligt och vägande skäl som avses i 7 kap. 1–2 § i arbetsavtalslagen. Som sådana uppsägningsgrunder anses orsaker på grund av vilka hävning av arbetsavtal i enlighet med arbetsavtalslagen är möjligt, samt orsaker som beror på arbetstagaren själv såsom försummelse av arbetsuppgifter, underlåtenhet att iakttaga de bestämmelser som arbetsgivaren inom ramen för sin arbetsledningsrätt har gett, brott mot ordningsbestämmelser, grundlös frånvaro och uppenbar vårdslöshet i arbetet.

På samma grunder på vilka arbetstagarens arbetsavtal kan sägas upp eller hävas kan arbetstagaren även permitteras för viss tid utan att tiden för permitteringsanmälan iakttas.

Tillämpningsanvisning:

För hävning av arbetsavtal under provotid gäller det som föreskrivs i 1 kap. 4 § i arbetsavtalslagen.

För upphörande av arbetsavtal på viss tid gäller det som föreskrivs i 6 kap. 1 § i arbetsavtalslagen.

Arbetstagarens arbetsavtal kan hävas på den grund som avses i 8 kap. 1 § i arbetsavtalslagen.

Vid hävning av arbetsavtal går man tillväga i enlighet med 8 kap. 3 § i arbetsavtalslagen.

10 §

Uppsägning inom skälig tid

Arbetsgivaren ska verkställa uppsägningen av ett arbetsavtal på en grund som avses i 7 kap. 1–2 § i arbetsavtalslagen inom en rimlig tid efter att uppsägningsgrunden har kommit till arbetsgivarens kännedom.

11 §

Hörande av arbetstagare

Innan arbetsgivaren säger upp ett arbetsavtal på en grund som avses i 7 kap. 1–2 § i arbetsavtalslagen eller häver det på grund av en orsak som avses i 1 kap. 4 § eller i 8 kap. 1 § i den nämnda lagen, ska han eller hon bereda arbetstagaren möjlighet att bli hörd om hävningsgrunderna. När arbetstagaren blir hörd har han eller hon rätt att anlita till exempel förtroendemannen eller en arbetskamrat som sitt biträde.

III UPPSÄGNING AV ARBETSAVTAL OCH PERMITTERING AV ARBETSTAGARE AV EKONOMISKA ELLER PRODUKTIONSRELATERADE ORSAKER OCH ELLER PÅ GRUND AV OMORGANISERING AV ARBETSGIVARENS VERKSAMHET

12 §

Förhandlingsförfarande

Mom. 1. Om det på arbetsplatsen uppstår behov av att säga upp eller permittera arbetstagare eller att ombilda arbetstagares anställningar till deltidsanställningar ska ärendet förhandlas avvikande från samarbetslagen i enlighet med förhandlingsordningen i kollektivavtalet.

Vardera parten kan göra förhandlingsframställan antingen muntligt eller skriftligt. Förhandlingarna ska inledas senast inom en vecka efter att förslaget har lagts fram.

Mom. 2. Innan förhandlingarna inleds ska arbetsgivaren ge de arbetstagare som deltar i förhandlingarna eller deras representant behövlig information med tanke på behandlingen av ärendet.

Tillämpningsanvisning:

Informationen som ges och de regelbundet återkommande utredningarna som förutsätts i samarbetslagen ska vara sådana att förhandlaren på arbetstagsidan har möjlighet att få en klar uppfattning om grunderna för de planerade uppsägningarna och permitteringarna och om faktorer som påverkar dem, liksom om företagets ekonomiska situation.

1) När arbetsgivaren överväger att säga upp eller permittera minst tio arbetstagare för över 90 dagar eller att ombilda minst tio arbetstagares anställning till deltidsanställning, ska arbetsgivaren skriftligt till dessa arbetstagares representanter ge den information som han eller hon har tillgång till i enlighet med 47 § i samarbetslagen.

2) I 48 § i samarbetslagen finns en bestämmelse om att behovet av att nedskära arbetskraft ska meddelas till Arbetskraftsmyndigheterna.

3) Vid överlåtelse av rörelse, fusion och fission genomförs samarbetsförfarandet i enlighet med kapitel 7 i samarbetslagen.

I 48 § i samarbetslagen finns en bestämmelse om att behovet av att nedskära arbetskraft ska meddelas till Arbetskraftsmyndigheterna.

Mom. 3. Syftet med förhandlingarna är att försöka hitta alternativa lösningar som går att genomföra för att utveckla företagets ekonomiska och produktionsmässiga situation så att förlusterna som på grund av eventuell nedskärning av arbetskraft åsamkas företaget och arbetstagare skulle förbli så låga som möjligt. Förhandlingarna ska föras så att interaktionen mellan parterna förverkligas, dock utan onödiga dröjsmål.

Tillämpningsanvisning:

Ärenden som ska förhandlas är:

- utvecklingsåtgärder för att förbättra företagets produktion och produktivitet samt personalens möjligheter att inverka på företagets förbättrade ekonomi,
- omplacering av arbetstagare som befinner sig under hot att bli uppsagda och/eller permitterade,
- utredning om utbildningsmöjligheter och utbildningsmotivation,
- frågor kring allmänt sysselsättnings- och utkomstskydd för arbetstagare som befinner sig under hot att bli uppsagda och/eller permitterade,
- tidpunkten då eventuella uppsägningar och/eller permitteringar inleds, deras omfattning och längd,
- eventuella övriga ärenden som avtalats att bli gemensamt behandlade. Arbetsgivarens förhandlingsskyldighet anses ha blivit uppfylld när ovan nämnda ärenden har behandlats.

Om förhandlingarnas slutresultat ska vid behov göras upp en sammanfattning varav de planerade åtgärderna och grunderna för dem framgår.

13 §

Grunder för uppsägning och permittering

Grunderna för uppsägning fastställs i enlighet med 7 kap. 1 och 3 § i arbetsavtalslagen (ekonomiska eller produktionsrelaterade orsaker samt omorganisering av arbetsgivarens verksamhet).

Grunderna för permitteringen fastställs i enlighet med 5 kap. 2 § 1–3 mom. i arbetsavtalslagen. Permitteringsrätten kan utvidgas genom ett lokalt avtal som ingått i enlighet med kollektivavtalets förhandlingsordning.

Tillämpningsanvisning 1:

I fråga om arbetsgivarens konkurs eller död iakttas bestämmelserna i 7 kap. 8 § i arbetsavtalslagen.

På läroavtalselever tillämpas lagen om yrkesutbildning.

Tillämpningsanvisning 2:

Om de lokala parterna gemensamt konstaterar att väderförhållandena, vind, regn eller temperatur hindrar arbetstagaren från att utföra det avtalade arbetet, ska arbetsgivaren sträva efter att ordna med annat arbete. Om det inte är möjligt att ordna annat arbete, har arbetsgivaren rätt att permittera arbetstagaren genom att meddela permitteringen senast när arbetsdagen eller arbetsskiftet inleds.

Om arbetstagaren har kommit till arbetsplatsen men av ovan nämnda skäl inte har kunnat inleda arbetet, betalar arbetsgivaren ersättning för resekostnader och lön för resetid i enlighet med kollektivavtalet om arbetsplatsen är belägen utanför de gränser som fastställts i kollektivavtalet.

Tillämpningsanvisning 3:

Permittering ska inte användas vid sådana situationer där det är fråga om bestående minskning av arbete som berättigar till uppsägning.

14 §

Turordning vid minskning av arbetskraft

Arbetsgivaren ska sist säga upp eller permittera sådana arbetstagare som på grund av sin yrkeskompetens och andra färdigheter är viktiga för företagets verksamhet samt personer som hos samma arbetsgivare har förlorat en del av sin arbetsförmåga. Dessutom ska arbetsgivaren beakta anställningsförhållandets längd och omfattningen av arbetstagarens försörjningsplikt.

15 §

Permittering

Mom. 1. Vid permittering av arbetstagare ska iakttas en anmälningstid på minst 5 dagar, och permitteringen kan ske för en viss tid eller tills vidare. Permitteringsrätten kan utvidgas genom ett lokalt avtal som ingåtts i enlighet med kollektivavtalets förhandlingsordning.

Tillämpningsanvisning:

Med permittering avses avbrott i arbetet och lönebetalningen för en bestämd tid eller tills vidare utan att dock upphäva anställningsförhållandet.

Mom. 2. Anmälan om permittering ges arbetstagaren personligen, om inte annat avtalas mellan arbetsgivaren och förtroendemannen. I anmälan ska anges orsaken till permittering, dess begynnelse- och längden för en tidsbunden permittering, samt vid permittering tills vidare permitteringsberäknade längd. Arbetsgivaren ska på arbetstagarens begäran ge ett skriftligt intyg över permitteringen.

Anmälningsskyldigheten som åsyftas ovan gäller dock inte ifall arbetsgivaren inte på grund av annan orsak än permittering har skyldighet att betala lön under permitteringstiden eller ifall hinder för arbete orsakas av fall som avses i 2 kap. 12 § 2 mom. i arbetsavtalslagen.

Tillämpningsanvisning:

I de fall som avses i 2 kap. 12 § 2 mom. i arbetsavtalslagen fastställs arbetsgivarens lönebetalningsskyldighet i enlighet med lagen. Arbetsgivaren är då inte skyldig att ge en särskild anmälan om permittering när lönebetalningen upphör.

Bestämmelsen om onödighet att ge anmälan om permittering i avtalet gäller även ifall arbetsgivaren på grund av övriga skäl än permittering inte har skyldighet att betala lön under permitteringstiden. Då är det fråga om en situation där den tillfälliga minskningen av arbete av ekonomiska eller produktionsrelaterade orsaker eller på grund av omorganisering av arbetsgivarens verksamhet beror t.ex. på ett annat skäl som är oberoende av arbetsgivaren än av ett skäl som avses i 2 kap. 12 § 2 mom. i arbetsavtalslagen. Arbetsgivaren har inte heller någon anmälningsskyldighet när arbetstagaren på grund av t.ex. långvarig sjukdom eller värnplikt även i övrigt skulle komma att vara frånvarande från arbetet under permitteringstiden. Om arbetstagarens hinder däremot är sådant att han eller hon under permitteringstiden kunde komma till arbetet meddelas permitteringen till honom eller henne på samma sätt som meddelas även till de arbetstagare som inte har hinder.

Upphörande av en permitterad arbetstagares anställningsförhållande

Permitteringen kan enligt avtalet ske tills vidare eller för en viss tid medan anställningsförhållandet i övrigt består.

När permitteringen gäller tills vidare finns det ingen bestämd högstgräns för dess varaktighet. Arbetstagaren har rätt att under permitteringstiden häva arbetsavtalet oberoende av uppsägningstiden.

Med stöd av 5 kap. 7 § 2 mom. i arbetsavtalslagen har en permitterad arbetstagare rätt att få ersättning för den skada som förorsakats honom eller henne genom att han eller hon gått miste om lönen för uppsägningstiden, om arbetsgivaren säger upp arbetsavtalet att upphöra under permitteringen.

En permitterad arbetstagare som med stöd av 5 kap. 7 § 3 mom. i arbetsavtalslagen säger upp sig efter att permitteringen utan avbrott fortgått minst 200 dagar, har rätt att i ersättning få sin lön för den uppsägningstid som arbetsgivaren är skyldig att iaktta. Ersättningen betalas på arbetsgivarens första normala lönedag efter att arbetsavtalet har upphört, om inte annat avtalas.

Protokollsanteckning:

Trots att anställningsförhållandet upphört kan parterna i anställningsförhållandet avtala om ett arbetsavtal på viss tid för uppsägningstiden eller för en del av den.

I detta fall avdras dock från ersättningen som motsvarar lönen för uppsägningstiden den lön som arbetstagaren fått för arbetet.

Lönen för uppsägningstiden beräknas i enlighet med arbetstagarens grundtimlön enligt kollektivavtalet.

Ifall en arbetstagare som sagts upp på grund av att arbetet har minskat av ett sådant skäl permitteras under uppsägningstiden fastställs arbetsgivarens lönebetalningsskyldighet enligt ovan angivna principer.

Exceptionella permitteringssituationer

Inställning, framskjutande och avbrytande av permittering

- 1 Arbetsgivaren kan under tiden för permitteringsanmälan innan permitteringen inleds ställa in permitteringen eller flytta permitteringsbegynnelsepunkt.

Om man under permitteringen tillfälligt kan erbjuda arbete, kan arbetsgivaren avbryta permitteringen genom en anmälan som ges arbetstagaren personligt, om arbetstagaren inte har tagit emot annat arbete.

Om arbetstagaren arbetar på ett annat håll under permitteringen, ska arbetsgivaren meddela avbrottet i permitteringen minst fem dagar på förhand, om inte annat avtalas.

Arbete är tillfälligt, om det varar i högst 14 dagar åt gången. Permitteringen kan fortsätta efter att det tillfälliga arbetet upphört utan en ny anmälan om permittering.

- 2 Förkortad arbetstid

Permitteringen kan även genomföras genom kollektiv övergång till förkortad arbetstid. Bestämmelser om längden på tiden för permitteringsmeddelande iakttas följaktligen även vid övergången till tillämpning av förkortad arbetstid.

- 3 Annat arbete under permitteringstiden

Permitteringen hindrar inte arbetstagaren att ta emot annat arbete för permitteringstiden. Arbetstagaren har rätt att säga upp det arbetsavtal som han eller hon ingått med en annan arbetsgivare för permitteringstiden oberoende av avtalets längd med iakttagande av en uppsägningstid på 5 dagar.

16 §

Återanställning av uppsagd arbetstagare

Från återanställningen av arbetstagare enligt 6 kap. 6 § i arbetsavtalslagen kan avvika genom ett skriftligt avtal mellan arbetsgivaren och arbetstagaren. Avtalet ingås skriftligt när arbetsavtalet sägs upp eller hävs och i avtalet beaktas arbetsgivarens åtgärder för främjande av sysselsättning av arbetstagaren.

IV ERSÄTTNINGAR

17 §

Ersättningar

1 Uppsägning av arbetsavtal

Arbetsgivarens ersättningsskyldighet för uppsägning av arbetsavtal i strid mot uppsägningsgrunderna som fastställs i § 9 och 13 i detta avtal fastställs i enlighet med 12 kap. 2 § i arbetsavtalslagen.

2 Permittering av arbetstagare

Arbetsgivarens skadeståndsskyldighet för permittering av arbetstagare i strid mot permitteringsgrunderna som fastställs i § 9 och 13 i detta avtal fastställs i enlighet med 12 kap. 1 § i arbetsavtalslagen.

3 Princip om en ersättning

Arbetsgivaren kan inte dömas till ersättning i enlighet med denna paragraf utöver eller i stället för de ersättningar som fastställs med stöd av arbetsavtalslagen.

4 Brott mot procedurbestämmelser

För underlåtenhet att iakttä procedurbestämmelserna i detta avtal kan arbetsgivaren inte dömas till plikt i enlighet med kollektivavtalslagen.

Underlåtenhet att iakttä procedurbestämmelserna beaktas som en faktor som verkar höjande på ersättningsbeloppet vid fastställande av beloppet på den ersättning som ska betalas för ogrundad uppsägning av arbetsavtal och för ogrundad permittering.

18 §

Tid för väckande av talan

Om parterna i en tvist som gäller uppsägning av arbetsavtal eller permittering inte har lyckats nå enighet, kan ärendet hänskjutas till arbetsdomstolen för behandling.

När anställningsförhållandet upphör, upphör även rätten till ersättning i enlighet med § 17 i detta avtal om talan inte väcks inom två år efter att anställningsförhållandet har upphört.

19 §

Avvikande från lagen

Genom detta avtal har avvikits från bestämmelserna i 8 kap. i lagen om samarbete inom företag.

20 §

Ikraftträdande

Detta avtal gäller fr.o.m. 1.10.2007 som en del av kollektivavtalet.

Avtalet ersätter avtalet om uppsägningsskydd för plåt- och industriisoleringsbranschen som undertecknats 16.6.2005 och som iakttagits som en del av kollektivavtalet.

Helsingfors den 21 juni 2007

METALLITEOLLISUUDEN-
HARJOITTAJAIN LIITTO
- MTHL:N TYÖNANTAJAT RY.

METALLITYÖVÄEN
LIITTO RY

Pekka Lemola

Erkki Vuorenmaa

Jukka Huhtala

Matti Mäkelä

METALLITEOLLISUUDENHARJOITTAJAIN LIITTO - MTHL:N TYÖNANTAJAT ry
INDUSTRIFACKET RF

LOKALA AVTAL AVSEDDA I KOLLEKTIVAVTALET

KA 2022–2023

De lokala avtalen som avses i kollektivavtalet kan indelas i två grupper: i avtal som får kollektivavtalets rättsverkningar och i avtal på kollektivavtalsnivå. I båda fallen är det fråga om s.k. avvikande avtal, dvs. avvikande från bestämmelserna i kollektivavtalet.

Lokala avtal som får kollektivavtalets rättsverkningar

På dessa lokala avtal tillämpas förhandlingsordningen för lokala avtal enligt 27 § i kollektivavtalet. Förtroendemannen och huvudförtroendemannen är direkt med stöd av sin ställning behöriga att ingå avtal som är bindande för samtliga arbetstagare inom (huvud)förtroendemannens verksamhetsområde, även de oorganiserade arbetstagarna. Ett lokalt avtal som gäller en enskild arbetstagare kan ingås mellan arbetstagaren och hans eller hennes förman, såvida det inte är fråga om ett arrangemang som allmänna berör arbetstagarna eller som väsentligt inverkar på de övriga arbetstagarnas arbete.

Dessa avtal får kollektivavtalets rättsverkningar. Det innebär att ett lokalt avtal förpliktar arbetsgivaren och varje arbetstagare på samma sätt som bestämmelserna i det riksomfattande kollektivavtalet.

Ett lokalt avtal som gäller tills vidare och som ska anses utgöra en del av kollektivavtalet kan sägas upp med en uppsägningstid på tre månader, om inte något annat följer av bestämmelserna i kollektivavtalet eller om man inte avtalat annat. Det krävs inga särskilda grunder för uppsägning.

Del av kollektivavtal (KA 7 §)**Kollektivavtal** Bestämmelser om tillvägagångssätt

II Löner och lönegrunder		
5 § mom. 4	elevlöner för tillägsutbildning	
6 §	lönebetalning via en penninginrättning	
6 §	lönebetalningsperiodens längd	skriftligt med huvudförtroendemanne
IV Bestämmelser om arbetstid		
8 § mom. 2	sättet på vilket arbetstiden utjämnas	
8 § mom. 2	anmälan om tidpunkt för utjämningsledighet	
8 § mom. 2	betalningstidpunkt för tillägg för utjämnad arbetstid	
8 § mom. 3	maximilängden på ordinarie arbetstid per dygn och per vecka	
8 § mom. 3	en utjämningsperiod på över ett år i avtalet om arbetstidsbank	
8 § mom. 3	när arbetsdygnet och arbetsveckan börjar	
8 § mom. 3	vilotid under arbetstiden per dygn	
8 § mom. 3	ändring av arbetstidsschema, anmälan om ändring av arbetstidsschema	
8 § mom. 3	längden av utjämningsledighet	skriftligt med huvudförtroendemanne
8 § mom. 6	genomsnittligt skifttillägg	
8 § mom. 7	kaffepaus	
8 § mom. 7	utförande av nattarbete	
8 § mom. 8	ibruktagande av arbetstidsbank	skriftligt med huvudförtroendemanne
8 § mom. 8	gränserna för att spara eller låna från arbetstidsbanken	
8 § mom. 8	nollställande av arbetstidsbanken när anställningsförhållandet upphör	
9 § mom. 8	införande av ett övertidsbegrepp och beloppet på övertidstillägget	skriftligt med huvudförtroendemanne

9 § mom. 9	utbetalning av en förhöjning för söndagsarbete eller dess storlek på en viss sockenhelg	skriftligt med huvudförtroendemanne n
V Särskilda ersättningar		
10 § mom. 2	dagtraktamente, måltidsersättning, lön för resetid och ersättning av resekostnader	
10 § mom. 2	användning av egen bil under researbete	
10 § mom. 3	arbetsvillkor för en utlandskommendering	skriftligt avtal rekommenderas
10 § mom. 3	avdrag från utlandsdagtraktamente för bostad och måltider	
13 § mom. 6	betalningstidpunkt för tjänsteårstillägg	allmänt avtal
15 § mom. 2	införande av ett förfarande med egen anmälan vid korta sjukfrånvaron	skriftligt med huvudförtroendemanne n
VII Sociala bestämmelser		
18 § mom. 1	periodiseringen av semesterlönen och betalningstidpunkt för semesterlönen	allmänt avtal
18 § mom. 2	tidpunkt för betalning av semesterpenning	skriftligt avtal
26 § mom. 2	principer för anlitande av hyrd arbetskraft	

Avtal om arbetstid i treskiftsarbete

7 §	anmälan om ändring av arbetstidsschema	
9 §	betalningstidpunkt för utjämningstillägg	

Allmänt avtal för plåt- och industriisoleringsbranschen

kapitel 2	tillsättande av samarbetsorgan för att genomföra utvecklingsverksamhet	
kapitel 2	inkluderande av principerna för hälsofrämjande arbete på arbetsplatsen i planer	
kapitel 3	arbetarskyddsombudens antal, uppgifter och verksamhetsområden	
kapitel 3	inrättande av samarbetsorgan som främjar arbetarskyddet	
kapitel 4	arbetarskyddsfullmäktigs tidsanvändning oberoende av beräkningsformel	

Förtroendemannavtal

5 §	förtroendemannens antal, uppgifter och verksamhetsområden	
5 §	tillsättande av en förtroendeman till vissa uppgifter	skriftligen
5 §	samordning av huvudförtroendemannens och arbetarskyddsfullmäktigens uppgifter	
5 §	samordning av förtroendemannens och arbetarskyddsfullmäktigens uppgifter	
5 §	tid och plats för förrättande av förtroendemannaval	
6 §	uppgifter som avtalats tillsammans med förtroendemannen	
9 §	samordnad förtroendemens och arbetarskyddsfullmäktigts behov av befrielse och månadsersättning	
9 §	storleken på den månadsersättning som betalas till huvudförtroendemannen	

Avtal om uppsägningsskydd

15 §	utvidgning av permitteringsrättighet	
17 §	tidpunkt för betalning av ersättning när en permitterad säger upp sig	
17 §	anställningsavtal på viss tid när arbetstagaren säger upp sig	
19 §	återanställningsskyldighet	vid uppsägning eller hävning av anställningsavtal

Lokala avtal på kollektivavtalsnivå enligt kollektivavtalet

De här avtalen ingås mellan arbetstagaren eller arbetstagarna och arbetsgivaren. Förtroendemannen och huvudförtroendemannen kan i dessa ärenden vara part i ett lokalt avtal i regel endast om samtliga arbetstagare i fråga har gett sin särskilda fullmakt.

På de här avtalen tillämpas inte bestämmelserna i 27 § i kollektivavtalet och avtalen kommer inte heller att utgöra delar av kollektivavtalet.

Lokala avtal på kollektivavtalsnivå är ofta situationsspecifika till sin natur eller gäller på viss tid. Uppsägningstiden för ett avtal som gäller tills vidare är tre månader, om inte annat avtalas.

Kollektivavtal Bestämmelser om tillvägagångssätt

II Löner och lönegrunder		
5 § mom. 5	avtal om ackordsprissättning	
5 § mom. 5	utdelning av ackordslön	
IV Bestämmelser om arbetstid		
8 § mom. 2	flyttning av utjämningsledighet till nästa år	redogörelse för förfaranden vid framskjutning till huvudförtroendemannen
8 § mom. 5	arbete i samma skift	
8 § mom. 8	tidpunkt för arbetstidsbanksledighet	
9 § mom. 10	uttagande av veckoledighet eller penningersättning	
13 § mom. 6	byte av semesterpremien mot ledighet	redogörelse för förfaranden vid utbyte till huvudförtroendemannen

Förtroendemannavtal

9 §	övertidsersättning till huvudförtroendeman för uppgifter utom arbetstiden	

Avtal om uppsägningsskydd

3 §	rätt till sysselsättningsledighet	kan avtalas efter uppsägning
15 §	avtal om permittering när vädret hindrar arbete	
17 §	sätt att lämna anmälan om permittering	med förtroendemannen